

310273 న తి ది న ము వ్ర క టి ం వ (బ డు ను.

Vol. 9.

చెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ జూలై నెల 12-వ తేది బుధవారము

No. 87

సంపుటము ౯

దుండు భి నా మ ఫం ప త్న ర ము, ఆ పా థ మా స బహుళ తృతీయ 3.

సంచిక ౮౭

ట్రాన్స్ మిషన్

విజయవాడ

మీరు బయటపోయి వచ్చినతరువాత చాలా బడలికయందు నష్టము, వెండిండ్లు, విందులు- జరుగు నష్టము వీని నుపయోగించిన మంచి మనాసన నిచ్చి ఆనందమును, శుభమును కలుగజేయును.

రోజినియా తైలము

శరణుకాలములో ఉపయోగించుటకు వచ్చిన శ్రీమహాత్మ చలవయో గోండగృహము యిచ్చును. అశేక శ్రీమహాత్మ చలవయో గోండగృహము ప్రపంచమున ఈ రోజును ప్రతిఫలించుచున్నది. ఆనందమును, ఎల్లవీటిను వికారించుచును.

ట్రాన్స్ మిషన్ రోజు బుడ్డి 1-కి రూ 2, 1, 0-12-0, 0 8.

రోజినియా తైలము రూ 1-కి రూ 1-0-0

Shyam & Co, 6, Funder st, Madras. పి. కా. కంపెనీ. 6 బందరు వీధి మదరాసు

బంగారీ దేశమునందు మిక్కిలి ముఖ్యమైనదియు, నమ్మకమైనదియు, నయమైనదియు నైనది డిడక్కా ఆయుర్వేదీయ ఫార్మసీ (లిమిటెడ్)

మూలధనము రూ 2,00,000. చందాలవలన వసూలైన మూలధనము రూ 1,75,000.

డైరెక్టరులు:— జడ్జీ, సబ్ జడ్జీ, వకీలు, జమీందారు మొదలగువారు గలరు.

పాడ్ ఆఫీసు:— 8, 8/1 అగ్నియన్ వీధి, డక్కా.

కార్యాలయము:— కలకత్తా 212 వా బజారు వీధి, 155-1 అప్పుడు చిట్టూరోడ్డు (హోటలబారు) హరిజన్ రోడ్డు (బారాబారు) భవానిపూరు 69 రుస్సా రోడ్డు, రంగపూరు, బోగూరు, మైమెన్ సింగు, బాల్ పాయిగురి, డార్జిలింగు, కాకి, ముజ్ ఫర్ పూరు, ఖుల్నా, మద్రాసు.

కవిరాజులు, పోస్టుమాస్టరులు, ఉపాధ్యాయులు మొదలగువారికి ప్రత్యేక లాభము.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన పుస్తకములు ఇనాముగా పంపబడును.

- (1) గృహవైద్యము (బెంగాలీ) (2) కామకామము (3) పరిశుభ్రత తేరుపరచు (4) జీవితమును జయించుట (5) కాలిటాగు (నాగరి) (6) హాస్యము (7) 1922-వ సం॥ క్యాలండరు (ఇంగ్లీషు బెంగాలీ) (8) ఉపాధ్యాయులు, పోస్టుమాస్టరులు ధనము వార్జించు విధము. (బ్రాహ్మణ్యము యినాం) మకరభృజ తులము 1-కి ధర రూ 4; (8) జ్వరతులారంక (జ్వరమాత్రలు) బుడ్డి 1-కి రూ 0-6-0; శరబాద్యసబ బుడ్డి 1-కి రూ 0-12-0; చక్రవర్తిపాసన సేతు 1-కి రూ 4.

ఈ పుస్తకమునందు అతిమందర మైన 115 పటము లున్నవి. శ్రీవాత్సీకి అమాయణము ఆంధ్రవచనము.

సంపుటము 9 సంపుటములు: భాగములు ఏకకాలమున కొనువారికి రూ ౧౧ ౦ ౦	
సంపుటము 3 సంపుటములు: బాల, అయోధ్యాకాండములు- ౧ సంపుటము ౪ ౪ ౦	
ఆరణ్య, కిష్కింధా, సుందర కాండములు- ౧ సంపుటము ౪ ౪ ౦	
యుద్ధ కాండము- మూడు భాగములు, ౧ సంపుటము ౪ ౪ ౦	
శ్రీరామకాలనిర్ణయము ౦ ౮ ౦	

ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అండు కో., ఆనందముద్రణాలయము, మదరాసు. (1)

R. Venkateshwar and Co, Publishers, Loane Square, Madras

సిద్ధమకరధ్వజ (వైవశ్యరత్నావళి 920 పుట)

ఇది ఆయుర్వేదోపద్యములలో మిక్కిలి ప్రసిద్ధి చెందియున్నది. ఇందు శుద్ధిచేసిన రసము, బంగారము, కస్తూరి, పచ్చ కర్పూరము మొదలగు విలువగల ద్రవ్యములు చేరియున్నవి. వై గ్రంథములోని యోగము ప్రకారము నిర్మితముగా ముచే తయారుచేయబడియున్నది.

కో. శ్రీవ్యాసారవిహారో నక దావిద్విపద్యతే । మేధాయుః కాంతిజననః కామోద్ధిపనకృత్యహా॥

బుద్ధిని, ఆయుర్దాయమును వృద్ధిచేయును. శరీరమునకు కాంచినప్పుడు, హెచ్చు ధాతువుప్రేక్షి తేసి కామోద్ధిపనము గలిగించును. అతిమూర్తియు, తుయ, శుభిరోగములు, మొదలగు ధాతుక్షయకరములగు వ్యాధులలో హెచ్చుగ నుపయోగకరము. ఉపయోగించువిధానము మందుతో బంపబడును. మే 25 మాత్రలు రూ 5-0-0

ఆంధ్రఆయుర్వేద ఫార్మసీ (లిమిటెడ్) వసూలైన మూలధనము 1,12,925.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీవతి బి. యే. ఎమ్. బి. సి. యమ్. గారిచే స్థాపింపబడినది.

19 హరిజన్ రోడ్డు మాంటురోడు, మదరాసు.

నిర్మితముగ తయారుచేయబడిన కాశ్మీరబ్రాహ్మణ్యములకు పుట్టినిల్లు. క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

క్రొత్తగా రాబడిన జర్మనీ దేశపు సీమకమలములు

ఆహా యామాదిరి సీమ కమలములు యిదివరలో లేదు యిప్పుడు జర్మనీ దేశమునుంచి ఆహా కమలములుకు బదులుగా రాబడినవి. ఇవి ప్రతి వారును పరిశీలించి చూడవలయును. ఆహా కమలములుకున్న ఈ కమలములుకున్న కనిపెట్టడము నకు శక్యముకాని మదిపు కలిగియుండును ర నిండా సరసము యిందున కట్ట బడునటులంటి నగలు అడ్డగలు నేక్ లేను గోట్టగాజులు కమ్మలు, పోగులు జేసరిలు, ముక్కుగోట్టములు, చంప సరములు విడ్డలకు చెవులూ వేయు

గోంగటములు (క్రొత్తకమల పుంగరములు యింకా ఆనేక విధములైనటువంటి నగలు చొక్కపు నవరం బంగారుతో గారంటిగా తయారుచేసి యివ్వబడును. తయారుచేసినవి, ఆహా కమలము నీధముగా నున్నవి. తపాలు మూలముగా వీ. పి. గా పంపబడును. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను. జి. బి. రామన్న అండు కంపెనీ, 69 నా. రాయణ మొదలి వీధి - పోస్టుబాక్సు 271 మదరాసు. ఆఫీసునుమయం ఉదయం 6-10 గం॥ సాయంత్రం 5-8 వరకు

జాతకరత్నము

PART 1 జన్మనక్షత్రము పుట్టినతేదీ నేళ మున్నగునవి లేకయే సం॥ త్వర ఫలితములను క్యాలెండరు రీడింగుతో సహా యెన్ని సం॥ త్వరములకైనను జ్యోతిషుని సహాయము అక్కరలేకయే తమంత తాము వ్రాసికొనగలరు ధనము, సంతానము ఆయురారోగ్యము మున్నగు ద్వాదశభావములలో మీ మీ జాతకములను మీరే వ్రాసికొనగలరు. ఇది యింటిజ్యోతిషుడు. దీనివెల రూ 2-0-0, నెలాఖరులోగా కొనువారికి 1-0-0 మాత్రమే (164) గ్రేట్ యిండియన్ జ్యోతిషాలయము, ఖజికోట, విశాఖపట్నంజిల్లా.

స్వచ్ఛమైన బంగారము

మేలైన పుష్కరాగ కెంపులు వీటితో ములు, చేర్చి కట్టబడిన కమ్మలు, చెంపటికాయి, ముక్కు పుడకలు, బేసరులు, ఉంగరములు, మున్నగునవి తయారుచేసి ఆహా కమలమునకు సిద్ధముగా సుంచబడి యున్నది. ఆర్ధరత చేసిన నిర్ణయ కాలములోపల యివ్వబడును. ఉమ్మిడి రామయ్య శైలి, గురుస్వామి శైలి నగలవస్త్రములు, (1842) వై నాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

ప్రథమ సంవత్సరమునందే మంచి లాభము గిట్టును
ది బెంగాల్ స్పిన్నింగు అండు వీవింగు కంపెనీ, (లిమిటెడ్)

THE BENGAL SPINNING & WEAVING COMPANY, Ltd.

హెడ్ ఆఫీసు, 172, బాబజారు వీధి, కలకత్తా.

మూలధనము రూ 12,00,000 లు (పందెండు లక్షల రూపాయలు)

మూలధనము హెచ్చించుటకు అధికారము గలదు.

వెడ్డ కర్మాగారము స్థాపించబడియున్నది. అన్నిరకముల ధోవతులు, చీరలు, వర్తింకులు, కోటింగులు, షెడ్ షీట్లు తువాలీలు, పలుమాదిరిల ఖద్దరు వస్త్రములు తయారు చేయబడుచున్నది. దినము 1-కి వెయ్యి గజముల గుడ్డ తయారగుచున్నది. అప్పుడే చాలావాటాలు గుత్తముగా పుచ్చుకొన బడినవి. మద్రాసు రాజధానికి కొన్ని వాటాలు మాత్రమే ఉంచబడియున్నవి.

వాటాలను విక్రయించుటకు ఏజంట్లు కావలెను.

వివరములు తెలుసుకొన గోరువారు ఈ దిగువ విలాసమునకు లేనుగు భావలో వ్రాసుకొన వలెను.

జి. ఆర్. గుప్త, కొత్తవేటవీధి, బెజవాడ.

G. R. Gupta, Kottapeta Street, BezWada.

తూర్పు బంగాళపు పంచదార మిల్లులు లిమిటెడ్

55, ఎజ్రావీధి, కలకత్తా

123

ఇప్పుడు మాస్పీములో ముఖ్యమైన భాగము పరిష్కరింపబడినది. ఆసాం, సాదియా సరిహద్దులలో మాజానాఖాతి అనుచోట కంపెనీవాగు చెరుకువాటుకు 5000 యెకరముల (తైగా) భూమిని ఒకటిగా కొనిరి. ఈసంవత్సరము మేము చాటు ప్రారంభించితిమి. జాతీయప్రయోజనమునకై తమధనము వ్యయము చేయ నవకాశములేక దాచియుంచిన భారతీయులు త్వరపడి యాకంపెనీలో ధనము పెట్టి పాలుగొని భారతదేశములో ముఖ్యముగ నవసరముగ గావలసిన పరిశ్రమాభివృద్ధికి కొద్దిదనలయ్యెను.

భారతీయ లామాత్రము వాటాలను 3 నెలలకరకుమాత్ర మిప్పుడు కొనవచ్చును. వలయు ధనము చేకూరుతున్నచో, వీనిని బ్రిటిషుదీవులలోన, ఆమెరికాలోన చేకూర్చుటకు ప్రయత్నములు చేయబడును. అందువలన యిండియాలో మంచి ఉపయోగకరమగు లాభమును దెచ్చు పరిశ్రమాభివృద్ధి భారతదేశములో సమకూరు నవకాశము జారవిడిచినవారగుదురు. అంచులకు వారు పిదప పశ్చాత్తాపము నొందవచ్చును.

ప్రాసైక్టునుకును, దరఖాస్తుఫారములకును మ్యానేజింగు యేజెంట్లుగ మెస్సర్సు యస్. యస్.

డిక అండు కంపెనీ 55 యెజ్రావీధి, కలకత్తా యని వ్రాసికొనవలయును.

Agents, Messrs S. S. Dean & Co., 55 Ezra Street, CALCUTTA.

నోటీసు

ది కర్నాటిక్ వేవరుమిల్సు, లిమిటెడ్

“వెక్సుఫోర్డు హౌసు” కీల్వకం, మద్రాసు

1920 సం॥ రమునందు కంపెనీ ప్రాసైక్టునును ప్రచురించి మంచి పెట్టినప్పటినుండి మద్రాసులో గాని లేక మద్రాసుకు సమీపమునగాని యంత్రాలయమును స్థాపించు ఉద్దేశ్యము లేదు. రాజమహేంద్రవరమునందు గోదావరి నది ఒడ్డున విశాలముగనున్న అనుకూలమైన 45 ఎకరముల స్థలము దొరికినది. సదరు స్థలమునందు గడ్డతో కాగితములను, వెదురునుండి కాగితపు గుజ్జును తయారుచేయుటకు కావలసిన కట్టడములు, యంత్రాలయములు మున్నగు నవి అతిత్వరితముగా ఏర్పాటు చేయబడుచున్నవి. కాగితపు గుజ్జును కాగితములుగా మార్చుటయు, అట్లగు తయారుచేయుట కవసరమైన యంత్రములను ఏర్పాటుచేయుట మిక్కిలి ప్రత్యేకమైనదని డైరెక్టరులు యోచించుచున్నారు.

యంత్రాలయమునకు కావలసిన సామగ్రిలన్నిటిని ఏర్పాటుచేసి, కాగితమును తయారుచేయుటకై కావలసిన (కెమికల్సు) రసాయన సామాను లన్నిటిని అచ్చటనే చేసికొనుటకు అగత్యమైన కర్మాగారము నొకటిని స్థాపించుటకును డైరెక్టరులు ఉద్దేశించియున్నారు. కాగితమును చేయుటకు పరిశ్రమములకు ఇతరపనులకు, కావలసిన రెండు రకముల రసాయన సామానులు తగిన ధరలచొప్పున (కెమికల్సు) ఎక్కువగా కావలసియున్నది.

కావున కంపెనీ మూలధనము రూ 10,00,000 ల నుండి రూ 30,00,000 లకు హెచ్చింపబడినది.

రూ 20,00,000 లు మూలధనము వాటా 1 కి రూ 100 లు చొప్పున 10,000 వాటాలుగాను, వాటా 1 కి రూ 20 లు చొప్పున 50,000 వాటాలుగాను విభజింపబడియున్నది.

రూ 100 ల వాటాలు—దరఖాస్తుతో రూ 25 లును మిగిలిన సొమ్ము కొరినప్పుడు దఫా 1 కి రూ 25 చొప్పున చెల్లించవలెను. ప్రతి రెండు దఫాలకు మధ్యను 3 నెలల కాలమునకు తక్కువలేని వ్యవధి యుండును.

రూ 20 ల వాటాలు—దరఖాస్తుతో రూ 10 లును, మిగిలిన సొమ్ము కొరినప్పుడు దఫా 1 కి రూ 5 లుచొప్పున చెల్లించవలెను. ప్రతి రెండు దఫాలకు మధ్యను 3 నెలల కాలమునకు తక్కువలేని వ్యవధి యుండును.

ప్రాసైక్టునుకు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయవలెను.

ది మానేజింగు డైరెక్టరు “వెక్సుఫోర్డు హౌసు,” కీల్వకం, మద్రాసు.

బ్రిటిషు గ్వయానా

పండిత వెంకటనారాయణ తేవారీగారు

బ్రిటిషు గ్వయానా భారతీయుల స్థితిని గూర్చి ఆస్సోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినిధిలో ఇట్లు తెలియజేసిరి:— గ్వయానాలో మేము జేసిన విచారణను గూర్చి ఏమియు తెలియజేయ న. మేము జేయదలచుకొన్న సిఫార్సులను సూచింపను. మేము బ్రిటిషు గ్వయానాలో 8 వారములుంటిమి. ఇండియాప్రభుత్వమువారు కోరుకుచే బ్రిటిషువారు భారతీయుల నైతిక విహిత విశ్వస్యములను కనుగొని బ్రిటిషుగ్వయానాలోనున్న భారతీయుల సౌకర్యములతో పోల్చిచూచుటకు బ్రిటిషువారు ఇంకొకవారముగడిపితిమి. భారతీయులు నూటికి 45 మందిగలరు. స్త్రీలు నూటికి 30 మంది. తక్కిన 15 గురు యూరపీయనులు, పోర్చుగీసు, చీనాదేశీయులు 12000 మంది అది కావులగుడ గలరు. వీరి పేరు బతుక్కు భారతసంఘములో నున్న స్త్రీ పురుషులలో నూటికి 80 మంది స్త్రీలు గలరు. ఆచటనే బుట్టిన భారతీయుల సంఖ్య నూటికి 67, వీరు పూర్వాచారపరాయణులు. తమ నాగరకమునే ఆవలంబించుచున్నవారు. భారతీయుల యెడ వీరి ప్రేమ జాలికరము. చాలమంది భారతీయులు పంచదారతోటలలో పనిచేయుచున్నారు. మరికొందరు ధాన్యపు క్యరసాయమున స్వంతముగ సాగించుచున్నారు. ప్రస్తుతము కొందరుడు కాణదారులు కూడగలరు. వీరిసంఖ్య ముందు హెచ్చుగ నుండును. ప్రభుత్వ కొలువులో గూడ కొందరు గలరు.

1919లో బ్రిటిషు గ్వయానావారు డాక్టరు న్యూకం గారి యధ్యక్షతక్రింద ఇండియాగవన్న మొంటువారికి ఒకవిధానమును తయారుజేసి రాయబారమునంపిరి. బ్రిటిషు గ్వయానా ప్రభుత్వమువారి రాయబారము సంగీకరించలేదని మాకిప్పుడు తెలియజేసిరి. గ్వయానా ప్రభుత్వమువారు తయారుచేసిన విధానమును పరిశీలించి ఇంకొకదానిని తయారుజేయుమని మమ్ములను గోరి వైవిధానమును గ్వయానాప్రభుత్వమువారు 1920 లో ఇండియా కార్యాలయమున కివే. మేము తయారుజేయు విధానము నాధారము చేసికొని చూడవలసిన వింటిమి. ఈ విషయమును ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించి అందరి యభిప్రాయముల నరయగోరి. బ్రిటిషుగ్వయానాలో ఆర్థికదుస్థితి దుర్భరముగ నుండుటచే తక్షణము వలసబోవుటకును ప్రార్థించుటకు చర్చించ దలచుకొనలేదని రూఢిగ తెలియుచున్నది. ప్రతి దినము వందల కొలది భారతీయులు మాదగ్గరకు వచ్చి వారి ఔషధితులను తెలియజేయుచుండి వారు. పంచదార పరిశ్రమలయములబోయి ఆవ్యవస్థాపకులతో సంప్రతించితిమి. దీనికి గ్వయానా ప్రభుత్వమువారు తోడ్పడిరి. కూలీలతోగూడ ప్రస్తావించితిమి. వ్యవస్థాపకులు వీరికి ఉచితముగ గృహపశుత్తిని వైద్యసహాయము నిచ్చుచున్నారు. ఆచటనున్న ముఖ్యసంఘములతోనుచుట్టిని వారిసుఖిప్రాయములను కనుగొంటిమి. మా విచారణకు సంబంధించిన విషయములను తెలిసికొంటిమి. వలసబోవుటనుగూర్చి అందరును ఖుషిగరించిరి. ఓటర్ల జాబితాలో నూటికి 40 మంది గలరు. నూటికి 12 చీనావారు పోర్చుగీసువారు కలరు. 8 గురు ఇతర వర్ణముల వారు. నూటికి ఒక్కభారతీయుడు గలడు. 65 ఏడ్లకు ఒక్కభారతీయుడు కంట్రెడుకు పోలీస్కోర్టు సభ్యుడాయెను. బ్రిటిషు గ్వయానాలో హిందువులు శవశులను కాల్చుటకు అధికారము లేదు. విద్యాధిక్యత చాల తక్కువ. 1876 నుండి నిష్పంధముగ ప్రారంభ విద్యాకాసనమున్నను విద్యాధిక్యత తక్కువగానేయున్నది. పాఠశాలలన్నియు దాదాపుగ మతబోధకుల పాలనములోనే యున్నవి. బ్రిటిషు గ్వయానానుండి వలసబోవు విషయమును చర్చించుటకు ప్రారంభించినను లేకున్నను మనలోకొందరు విద్యాధికులు ఇచటకి బోయి విద్యావిషయమై ప్రోత్సాహమొసగవలయునని నాయభిప్రాయము. నైతికాభివృద్ధిగూడ తోడ్పడవలయునని నాయుద్దేశ్యము. మేము బోయిన రాయబారమునకు ఈ యభిప్రాయమున కెట్టి సంబంధములేదు.

“తెలుగు సంక్షిప్తలేఖనము”

మీరు ఇట్లకడలకనే తెలుగు స్వరూపండు నేర్చుకొని భాషాసేవచేయవచ్చును. దినమున కొక గంట పని. “ప్రోస్పెక్టుస్సు నిమిత్త మణాచిల్ల పంపించండి!”

(13) ఇళఫర్లేష్ బ్యూరో, కాకినాడ.

ఏల వృధాశ్రమ, నష్టము, ఉరువే పోగొట్టుకొనుట.

మరియొక స్థలమునకు పోవుటకు మునుపు మామవుకు ఒకసారి వచ్చి పోగొడవను.

మేము అన్ని రకముల మొదటి రకం బంగారు వెండి నగలను నిధ్యముగా తయారుచేసి ఉంచి యున్నాము మీకు కావలసిన వాటిని జుట్టి శ్రమ లేకుండా తీసుకొనవచ్చును. లేక మీరు ఆర్డరులు యిచ్చిన మీ కోరిక ప్రకారము సకాలమున తయారు చేసి యివ్వబడును. ఒకసారి మావద్ద ఆర్డరు యిచ్చినవారు మరెప్పుడును మావద్దకే వత్తురు. లక్ష్మీ జ్యాయలర్లీ కంపెనీ, (189) 18/288, చైనాబజారు, మద్రాసు.

కట్టలా? కత్తులా?

రెండును కట్టలలో చిత్రముగా నిమజ్జబడ్డ కత్తులు. తైలెస్సు లేదు. ప్రతిదినము వందలు ఖర్చు. ఒకటి తెప్పించి చూచిన దానివిలువ మీకే తెలియగలదు. వెల 5-8-0 మొదలు 25-0-0 వరకు గలవు. ఇంకను తక్కువ ధరలని గాని, ఎక్కువ ధరలని గాని కావలసివెనుడల తయారుచేయించి పంపగలము. పోస్టేజి వగైరా వేరు. (8785) భారతవస్తుభవనము - బెజవాడ.

సిఫ్ లిస్, సెగరోగముకు పూచీయై న బేషధము

ఎట్టి విధ సిఫ్ లిస్, సెగరోగములచే స్వయముగా ననుభవించుచున్నను, లేక వంత పారంభముగా అనుభవించుచున్నను, 7 దినములలో పూర్తిగా కుదురు. కుదురని పక్షమున రెండింతలు వైకము వాపనియ్యవలెను. సెగరోగనివారణి వి. పి. ఖర్చుతో సహా బుడ్డి 1-కి రు 3-0-0 సిఫ్ లిస్ బేషధము " " " " రు 4-8-0 ఉత్తరములు ఇంగ్లీషుభాషలో వ్రాయవలెను. HAKIM ABDUL HAJEE, P. O. Ramtaul, Darbhanga North Behar

చరక సంహిత

సూత్రసానము - చక్కని వ్యాఖ్యానముతో తెనుగున అచ్చుబడి తయారుగా నున్నది 776 పుటలు - రూ 10 లే. కొద్ది కాపీలు మాత్ర మున్నవి. నలయువారు: డాక్టరు ఆచంట డి.ఎ.ఎం.బి.సి.యం. మేనేజింగు డైరెక్టరు. ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ (లిమిటెడ్) 19, హరిన్ రోడ్డు, మాంటూరోడ్డు - మద్రాసు అని వ్రాయవలెను.

అమృతాంజనము తలనెప్పలకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది ఇతర ఏ విధమైన నెప్పలను కూడ మా అమృతాంజనము వాడినంత మాత్రమున నయమగును. వెల 0-10-0 అణాలు. అమృతాంజనం డిపో, జాంశాయి లేక మద్రాసు.

16 వ నియోగి మహాజనసభ నిడదవోలు

1922 సం॥ రం॥ జూలై నెల 10-11-12 తేదీలు

సభాధ్యక్షులుగ నియమింపబడిన బ్రహ్మశ్రీ ఆచంట వేంకటరాయ సాంఖ్యాయన శర్మగారి కార్య బంధులగుతులతో జూలై నెల తే 8 ది గురువారమురాత్రి తొమ్మిదిగంటలకు నిడదవోలు షే.వ.న.లో దిగిగానే సన్మాన సంఘమువారును శ్రీ॥ డై॥ కోటిశ్వరశర్మ శాస్త్రిగారును కానకొలను పట్టాభిరామ శర్మ పాకయాజిగారును ఇతర బంధుమిత్రులును శుభవాద్యములతో నెడవోలు చక్కని మల్లెపత్తుల దండను వైచి శ్రీ వారిని గౌరవించి. యొక మోటారుబండిలో వారిని నుభాసీనుల గావించి వాద్యములతో గాలి దీపములతో నూతగించి యుత్సాహ పూరితుల గావించి వారికై నిర్ణయించిన విడిదిలో దింపిరి.

9-వ తేది నాడు కొంతమంది ప్రతినిధులు దయచేసిరి. నాడు సాంఖ్యాయన శర్మగారు తమ్ము దర్శింప వచ్చిన బంధు మిత్రుల దమ ప్రతిభా విశేషమున నానందింపజేయుచు బ్రొద్దుగడిపిరి. కార్యభారములచేతనో, యదానీనతచేతనో, యభిమాన లోపముననో, సభకు సన్మానసంఘమువారు తలంచి నంత మంది రాలేదు.

తే 10 ది మధ్యాహ్నము మాడున్నరగంటలకు సభ ప్రారంభమయినది. ప్రభుభవమున శ్రీ కోటిశ్వరశర్మ శాస్త్రి గారును, కొలవాసి రామచంద్ర శ్రాంతియు వేదోక్త ప్రార్థన మును స్వరయుక్తముగ జరిపిరి. ఇతర కాఖా బ్రాహ్మణులు కూడ సభ నలంకరించిరి.

సన్మాన సంఘాధ్యక్షులు ఆచంట నూర్యనారాయణ సాంఖ్యాయన శర్మగారు స్వాగత సమితిపక్షమున వచ్చిన ప్రతి నిధులకు స్వాగతంబొసంగి ప్రస్తుతము నియోగి లున్న స్థితిగతు లను విపులముగా విమర్శించి తెలిపి సభ చేయవలసిన కార్యముల నూచన దెల్పించు మహాపవన్యాసము గంభీరవాదముతో స్పష్ట ముగా జరిపిరి. పిదప బ్ర॥ మ॥ వల్లూరి నూర్యనారాయణరావు పంతులుగారు బ్ర॥ మ॥ ఆచంట వేంకటరాయ సాంఖ్యాయన శర్మగారి సభ క్రాసనాధిపతిగ నుండుట సమంజసమని ప్రతి పాదించగా బ్ర॥ మ॥ తల్లాప్రగడ నూర్యనారాయణరావు పం తులుగారా ప్రతిపాదనము సామోదింపగా శ్రీ డై॥ కోటిశ్వర శర్మ శ్రాంతిగారు బలపఱుపగా సభ్యులందఱు ఊక్తిగ్రీవముగా నంగీకరించిరి.

సభాధ్యక్షులు తమ స్థాన మలంకరింపగానే కర్పూర హారమువేసి గౌరవించిరి. పిదప సభాగ్రాసనాధిపతులులేచి క్రావ్యనాదముతోడ దమ పారంభోపన్యాసము చేసిరి.

ఆంశ నిర్ణయసభ ప్రత్యేకముగా నేర్పాటుచేయుటకంటె వచ్చిన సభ్యులందఱును చేరి చర్చించి తీరుమానులు నిర్ణయించుట శ్రేయమని తలంచి యుక్తహాసభనే యంత నిర్ణయసభ గా మార్చిరి. నాటిదినము సాయంత్ర మాటున్న రగంటలకునంత సంత ములు చర్చించి నాటికి సభ చాలించిరి.

మఱువాదందయమున 9 గంటలకు సభ ప్రారంభమై మధ్యకాలమున గొంత విశ్రాంతితో సాయంత్ర మయిదున్నర గంటలకునంత జర్జనీయాంశముల సభవారు చర్చించినపిదప మహాసభవారు కొన్ని తీర్మానములను తీర్మానించిరి. వచ్చిన వారందఱు బ్రాహ్మణసభ యవనరమని యంగీకరించుచు నియో గి మహాజనసభను తీసివేసి బ్రాహ్మణసభ స్థాపించవలయునని కొందఱును, నీని తీసివేయుటకంటె నిదియే బ్రాహ్మణ మహా సభను కూర్చుటకై యత్నించుట మంచిదని కొందఱును, ఇతర కాఖాబ్రాహ్మణుల నాహ్వానింపకయే నియోగిమహాజనసభను బ్రాహ్మణ మహాజనసభగా మార్చుటకంటె వారిసందతి నాహ్వా నించియు నితర కాఖా బ్రాహ్మణ సభలవారి నాహ్వానించుచు నొక బ్రాహ్మణ మహాజనసభ నేర్పఱుచుట యుక్తమని కొందఱును వాదించుచుండెడిరి. తుదకు నియోగి మహాజనసభ తీసి వేయుటకు సభ్యు లంగీకరింపలేదు. ఈ తీర్మానమే యెక్కువ కాల మాక్రమించినది.

తే 12 ది సోమవారమునాడు దుదయమున గూడ సభ కూడి కొన్ని తీరుమానులు తీర్మానించిరి. శ్రీ కోచ్చెరకోట బంగారమ్మగారి, ఫండును స్వాధీనములో నుంచుకొని పనిచేయు చున్న బ్ర॥మ॥ చిత్రపు వెంకటాచలము పంతులుగారు తాము నరించుచున్న పనినిసూచి రిపోర్టుపెరి. అది సభ్యులకు విని పింపబడినది. వారు చేయుచున్న పని మిక్కిలి యుక్తముగ నున్నదని సభ్యులు కొనియాడిరి. పిదప బ్ర॥ మ॥ వల్లూరి నూర్య నారాయణరావు పంతులుగారు సభాధీశుని యనుమతితో

బ్రాహ్మణ మహాజనసభావత్సరము గూర్చియు నియోగి మహా జనసభయొక్క యవాదత్వకరణగూర్చియు ప్రస్తుత కాలస్థితు లనుగూర్చియు, బ్రాహ్మణకర్మగుర్చియు విపులముగా నుపన్యసించి ప్రభుభవమున బ్రాహ్మణమహాసభ గోనావరీతరమున గో పురీ పుణ్యక్షేత్రమునగూర్చి యత్నించువని చెప్పిరి.

అగ్రాసనాధిపతిగారు సభ ముగించుచు వెళ్ళుచుండి యభిప్రాయానుసారముగా నియోగి మహాసభ నిలిచినది గాని యాది చేయవలసిన పని విశేషముగా నున్నదనియు దానినై సభి మానుమంచి నియోగులలో ప్రముఖులు ముందడుగువైచి కాఖకు మార్గము జూపవలయుననియు, కేవల తీర్మానములు పనినెయి నేరవనియు, బ్రాహ్మణ మహాజనసభ యవనరమనియు, అంత కాఖా వివాహములనై సభలో జరిగిన చక్క చూడగా గొం తమంది కవి యిష్టములేకపోయినను కాలక్రమమున నందఱంగీ కరింపకపోయెను, ఇదికలకే యట్టి వివాహములు జరుగుచున్న వని యుదాహరణములతో జూపించి, ప్రత్యేక కాఖాసభలు ద్వేషమున కెంతమాత్రము పోటీయగుడదనియు బహువిధ ముల వివిధాంశములగుర్చి ముచ్చటించిరి.

౧౬ వ నియోగి మహాజనసభా తీర్మానములు

౧. దేశమునందలి యాక నైతిక పారమార్థిక స్థితిని, లెంపొందింపజేయుటకు కద్దరివస్త్ర నిర్మాణము, ధాణ్యము, జాతీయ విద్యయు ముఖ్యసాధనములు. కాబట్టి వానిని సర్వవిధ కాంతకదృతులతో బ్రోత్సాహపఱుచుట కీసభ వారు తీర్మానించు చున్నారు.

౨. ప్రస్తుతదేశ కాల పరిస్థితుల ననుసరించి బ్రాహ్మ జులయొక్క జీవనోపాధికిని, బ్రాహ్మత్యమునకును ప్రమాదకర మగు స్థితి సంభవించుచున్నట్లు కనఁబడుచున్నది. కావున నాధి క నైతిక పారమార్థిక విషయములం దిన్ని కాఖల బ్రాహ్మజుల యొక్క ధైర్యమత్య తేమలాభముల నభివృద్ధిచేయుటయు, అభి వృద్ధికి సహాయపఱుటయు నీసభవారి మఖ్యోద్దేశములని తీర్మా నింపడమయినది.

౩. నియోగులకు వృత్తులు (జీవనోపాధికి) కల్పించుట యవసరము. కావున కృషి వాణిజ్య పరిశ్రామికాది వృత్తులకై వలయు ధనసహాయము లభించుటకు గాను ప్రతి మండలమం దొక్కొకనిధి భాగముల పద్ధతిని స్థాపింపవలయుననియు, ఆదని నడిపించు విధానము నేర్పఱుచుటకు గాను గో గురు ఒక యువ సంఘముగా నేర్పడి యా విధానము నేర్పఱుపవలయుననియు నీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

౪. ఈ మహాజనసభయొక్క వివిధోద్దేశముల నెఱవేర్చుటకు ధనము కావలసియుండును. కావున నాంధ్రరాష్ట్రములో వివిధప్రదేశములనున్న నియోగుల యాదాద్య సహాయమున లక్షరూపాయల నిధిని సమకూర్చి నియోగులందఱు ప్రయత్నిం పవలయునని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

౫. నియోగి మహాజనసభ యంతటినుండి యేలేట నక కాశము వెంబడిని జరుపుచుండవలయునే కాని శ్రీ చిదానంద సరస్వతీ స్వామిలవారి వర్ధంతిలో గాని యారాధనతో గాని జరుగవలయునను నియమముండరాదనియు, ఆసభవారి వర్ధంతికి గాని యారాధనకు గాని యనుబంధముగా జరగవలసినదికాద నియు నీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

౬ నియోగి మహాజనసభవారు శ్రీ చిదానంద సరస్వతీ స్వామిలవారి యొక్కయు యితర నియోగి ప్రముఖులయొక్క యు,జయంత్యుత్సవములను ఆరాధనలును, కర్మకనసారము చేయ వలయునని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

౭. ఈక్రింది సభ్యులు నియోగి మహాజనసభా స్థాయి సంఘసభ్యులుగా నుండుటకు తీర్మానించడమైనది.

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

ఆనుభవసిద్ధమగు 800 చికిత్సలను తెలుపు సద్బోధము ప్రతియింట నుండదగినది 1 కి 1-4-0 ౪ - కి - 0-6-0 ఆరోగ్యదగ్గుణము:— వ్యాధులను రాకుండా కాపాడు కొను మార్గములను చూపించును, తప్పుక చదువ దగినది 1 కి 0-6-0 ౨-పి 0-4-0 ఆయుర్వేదచరిత్ర, ఆరోగ్య, వైద్య, శరీర, నిధాన మనుగుణ, చికిత్స, మొదలగునవి వ్రాయబడు వైద్యపుత్రక, (2) చందా రు 2-8-0 వై ౪ లి ఏక కాలమందు కోరినవారికి ౩-12-0 లకు పంపెదము. ఆయుర్వేదగ్రంథమండలి, పెరిచేపి. (నెల్లూరు జిల్లా)

ఫిజి రాయవారము

భారతీయుల దుస్థితి

గాంధీమహాత్ముని ప్రతిభ

వెంకటపతి రాజుగారి యువవ్యాసము

భారత ప్రభుత్వమున ఫిజికి రాయవారములో నొకరుగు వెళ్లిన భూపతి రాజు వేంకటపతిరాజుగారు గడచిన ఆదివారము ఉదయము బొంబాయి మొయలులో మదరాసు చేరిరి. ఫిజిలో తనపని ముగించుకొనిన తరువాత రాజుగారు ఇంగ్లాండుకు వెళ్లి కల్యాణియులు ఆఫీసు ఆధికారులతో సంప్రదింపిరి. ఫిజి నివేదిక యొక్కను నిర్ణయమగుచును. కాని యూరోపియను, భారత, ప్రభుత్వములకు ఏకాభిప్రాయములే యున్నారని ఫిజికి వలస వెళ్లినయెడల రాయవారము అనుమానాలిచ్చి ప్రాయము నొసగులేదని తెలిపెను.

ఆదివారము సాయంత్రము మదరాసు మిలేనాడుల సంఘము పత్తుమున ఇండియన్ రిప్రెజెంటేటివ్ కార్యాలయమున రా. బి. టి. రంగారావుగారు ఎం. ఎల్. ఎం. గా రంగారావుగారు లుగ నొకసభ జరిగెను. వెంకటపతిరాజుగారును, బ్రిటిషు గవర్నమెంట్ రాయవారంగ వెళ్లవచ్చునని బి. బి. కేశవశెట్టి గారును ఉపన్యాసముల నొసంగిరి.

ఆగ్రాసనాధిపతి

కేశవశెట్టిగారును వెంకటపతిరాజు గారును తమ సంచారమువలన సంపాదించు కొనిన యనుభవము దేశమునకు మిగిల లాభకరముగ నుండగలదు. వారువురు లేని సమయమున నిన్నటి యనేక గోష్ఠివిషయములు జరిగెను. భారతదేశమున కైక్యరీతిగనుకదానిని వెలుగొందు నట్టిస్థితి సంప్రాప్తయ్యెను భారతీయుల లైకమత్యముగనుండ నంతకాలము స్థితి యింతకన్న నవ్వాయ గతకు కచ్చుట నిక్కము. ఈ యైకమత్యము నొన గూర్చుట కెక్కువలకు బానుకొనవలయును. భారతీయులు తమ స్వదేశమున గౌరవస్థానము పొందనిదే యితరదేశములలోని మన తోడిదేశీయుల స్థితిబాగుదనమున తలచుట వట్టి భ్రమ. ఈ దేశములోనున్న మానవజాతి నుండగలకన్న విదేశములలో మన గౌరవముండగలదని ఆగ్రాసనాధి పతిపలికెను(వినుము.)

వెంకటపతి రాజుగారు.

వెంకటపతిరాజుగారి భారతీయుల స్థితి యనుప్రతికరముగ నున్నది. ఇందుల : నే : కారణములు గలవు. అన్నిటికిని ప్రభుత్వ వారే కారణమని నాటివై వోనెనోపని చేయుటవలన లాభము లేదు. విదేశములలో కూలి నియములకై భారతీయుల లీజేశము ను కడలివెట్టి కెల్లియునకుట ముప్పువచ్చును. మాలీయగ వెల్లి యుగములలో భారతీయులు తమ గౌరవమును తమప్రతిభను కొల్పోయిరి. కాని ప్రభుత్వము వర్ధిల్లముగనుండెను. భారతీయులు విదేశములలోని తమ యజమానుల కద్దమునక యిడుమలకు లాడె. అందుకు కిట్టిని యిచ్చటివా రూహించుకొనుట యైనను దుస్సాధ్యమై యిచ్చును. ఫిజికి వెళ్లిన భారతీయులు సామ్యుధిముగ నేకరించినకొనుట వట్టి పొరబాటు. పదివరులైనా మేలపానుల సంపాదించినవారు ఫిజిలో కొందరు. తేక పోలేదు. కాని అట్టివారు గండుమండి నైగానుండరు. కొందరు మన వారి ని కొల్ల గొట్టి యే మన వారి ని మోసగించి యే ఆసామును సంపాదించిరి. కొందరు ఫిజికి వెళ్లి తమ యాహారమును సంపాదించుకొని నదియు నిజము. కాని భారతీయుల నేకులు, ఫిజికి వెళ్లినవారిలో మూడవపాలుకన్న అధిక సంఖ్యాకులు నది సంకల్పములవలనైగా పనిచేసియు దీర్ఘముగ నుండుటయు నిజము. దీనిని ప్రభుత్వమువారే యంగీకరించిరి. భారతీయుల నేకుల ప్రవర్తన తిన్నకేవలంకెను. నీతిబాహ్యులుగ నున్నారు. నిర్బంధప్రాతి భర్తీ నవలలోనుండిన కాలమున అచ్చటి మన తోడి దేశీయులు పడినకష్టములు దుగ్ధరములుగ నుండెను. ఎట్టి కఠినమౌనమిని కై నను ఆ కథలు దుఃఖముగ లిగింపక మానవు. నిర్బంధప్రాతి భర్తీకింద మనవారు పడిన కష్టములను (వాయువలెన్న నేలకొలిచి) రంధ్రములు పట్టును.

నిర్బంధప్రాతము

హిందూ ప్రభువు రాజవతినిధిగ వచ్చినది మొదలు భారత ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధములతో భారతీయులపత్తును కపించి పోరాడుచుండిరి. భారతీయులకు సమానస్వత్వము లుండవలె నాయు, ఫిజిలోని భారతీయులస్థితి బాగుగ నుండవలెననియు భారత ప్రభుత్వమువారు తలచి కిట్టికొలిచి బ్రయత్నించిరి. ఫిజిలోని భారతీయుల దుస్థితికార్యములను, రెకరెండు ఆంధ్రులు

గారు నిర్బంధముగ వెల్లడించిన తరువాత, భారత ప్రభుత్వము వారు మరింత నిర్బంధములతో పనిచేయు వారంబొచ్చిరి. ఫిజిలోని స్థితి బాగుపడెనగాని యూరకుండుట లేదనియు అందువలన నిర్బంధప్రాతపద్ధతిని తొలగింప వలెననియు వారు చెబించిరి. నేడు అనిర్బంధప్రాతపద్ధతి యమలులలోలేదు. అపద్ధతి లేకున్నను భారతీయులస్థితిమాత్ర మేమియు బాగుపడలేదు. ఇప్పుడు క్రొత్తగా “యజమాని-సేవకుడు” చట్టముకింద భారతీయులచే పనిచేయుచుకొనుచున్నారు. ఈ పద్ధతిని ఏమాత్రమును సహించగూడదని నాయభిప్రాయము. ఫిజిలో మేము కొలిచినదియు మాత్రమే యుండినను వలసపంపుపద్ధతి మా కేవలంపు గలిగించెను. మే మే మాత్రమును దానిని విఫలమౌచుచున్నామని తోచినది.

‘కెల్వెల్’ యజమానులు

ఫిజి కాలనిరాబడి యధికముగ కేల్వెల్ యజమానులవద్దనుండియే వచ్చుచుండెనందున, అచ్చటియధికారులు నీటికి కరణాగతులైయుందురు. యజమానులు తమ యిష్టమువచ్చినట్లు బ్రవర్తించగోరుదురు. మేము ఫిజియందు అడుగుపెట్టియు వెట్టకవూర్వమే మా యభిప్రాయములను గాని, మాకర్తవ్యమును గాని కనుగొనకయే, మాతోమాటలాడకయే, భారతకులీల కూలి 2 షి 6 పెన్సునుండి 1 షి 6 పెన్సుకు తగ్గించిరి. షిల్లీలో మూడు 65,000 మంది భారతీయులు గలరు. వారిలో ననేకులు వెంటనే పనిచేయక సమ్మెకట్టిరి. పారిశ్రామిక సంఘ యజమానుని వద్దకు వెళ్లి ఏలకూలి తగ్గించితి రని యడిగి మరల కూలీల మోచ్చింపుమని వేడగానేడగా, “మేము చేసిన నిర్ధారణను మరల మార్పుచేయ”మని ప్రభుత్వ త్రైక మిచ్చెను. రెకరెండు ఆంధ్రులు భారతీయ మనమునుగూర్చి యాక్షేపణ గావించియుండుట ఒక పొరబాటుని వారలంపు. ఫిజిలోని భారతీయులు సుమారు నలుబదివేలమంది కలొనియల్ ప్రభుత్వమువారి ఖర్చుతో స్వదేశమునకు వచ్చుటకు హక్కుగలిగియున్నారు. వారిని పంపివేయవలె నను నూచనలను నుండెను. కాని ఫిజి ప్రభుత్వమువారు సామ్యు లేదనియు, ఒక్కొక్క కూలికి దారి ఖర్చు 16 పానులు మించదనియు చెప్పిరి. సామ్యు లేకున్న భారతదేశ ప్రద్యమునుండి అప్పు ఇప్పించెదనని రాయవారము మేము చెప్పితిమి. కాని కలొని యల్ ప్రభుత్వము వారుదుల కొడబడునా? భారతీయులందరికొక్కరు తమ కాలనీల వదలిన తమ పరిశ్రమలు అడిగంటునని వారికివ్యక్తముగ తెలియును. కనుక వారందుల కంగీకరించినారు కాని అందుమీదల గరియొకమాగ్రమును నూచించితిమి. భారతీయులకు సమానావరణ సమానగౌరవమునొనగవలెననియు ఇప్పుటివరే కూలివైననే యాభారతదేశ కార్యకర్తముగ నుండుటకు వారికి భూముల నీయవలెననియు మేము కోరితిమి. కాని ఫిజి ప్రభుత్వమువారు రీమాచనవై నిర్బంధముల ఎట్టివర్ధయింపుమనొకరైరి.

గాంధీమహాత్ముడు

వెంకటపతిరాజుగారు అంతట గాంధీమహాత్ముని ప్రశంసించిరి. గాంధీగారి ప్రశంసాపూర్వకముగ న్నాస్థిత్యాగమును గూర్చి కిర్తి నేను వెల్లినదేశములలో నెల్ల ముందుగనే వ్యాపించి యుండెను. వేలకొలిది మైల్లదూరమున నుండెడి ఫిజియందు గాంధీమహాత్ముని నామమును అతిభక్తితో, గౌరవముతో, స్మరించుచుండురు. (హర్షధ్వనులు) భారతదేశమునకు ముఖ్యముగ నిష్పాదు కావలసినది ఆత్మగౌరవము. మనము ఆత్మగౌరవమును, స్వాస్థిత్యాగమును ప్రదర్శించితిమేని, మనము ప్రభుత్వమువారి గౌరవమును బడయగలగుదుము. ఆత్మగౌరవము, స్వాస్థిత్యాగము మనకు లాపించి యుండునంతకాలము, భారత ప్రభుత్వము వారును మనలను గౌరవింపరు. మరియే ప్రభుత్వము వారును గౌరవింపరు. (హర్షధ్వనులు చెలరేగెను.)

కేశవశెట్టిగారు

వెంకటపతిరాజుగారు విదేశములలో నుండెడి భారతీయులను గూర్చి చెప్పిన యన్ని విషయములతోను కేశవశెట్టి గారు సంపూర్ణముగ నేకభవించిరి. కాని బ్రిటిషుగవర్నమెంట్, డాక్టరు, రాజ్యముల యజమానులను ప్లాటరులను ఫిజియజమానులకన్న యోగ్యులైనవారు, మర్యాదగ్ధులు. అదియునుగాక ఆ రెండు రాజ్యములలోని విద్యావంతులగు భారతీయులు భారతదేశములోని భారతీయులకన్న ఎక్కువగనే అచ్చటి

యూరపియనులతోటి సరి సమానముగ తిరుగుచుండురు. కలసి మెలసియుండురు. భారతమునందు భారత విద్యావంతులు యూరోపియనుల కించమింపక అడుగులకు మడుగు లొత్తుకొట్టుండురు. కనుక భారతదేశములోని భారతీయులు ఆత్మగౌరవము గలిగి యుండవలెను. వారు యూరోపియనుల యభ్యుసములను ఆచారములను అనుసరింప ప్రయత్నింపరాదు. స్వదేశములోని భారతీయులు ఆత్మగౌరవము గలిగియుండినచోగాని విదేశములలోని భారతీయులస్థితి బాగుపడదని షిల్లీగారు చెప్పిరి.

న్యాయార్థుల నగరమునకు వెల్లియుండినపుడు, అచ్చటి ట్రైముఫుల్రికా విలేజుకు పిల్లెగారిని గంధర్వించి గాంధీమహాత్మునిగూర్చియు భారతదేశకర్తవ్యములనుగూర్చియు తెలుపుమని వేడెను. తరువాత, ఇంగ్లాండుకు వెళ్లగా, ఒక సమావేశాగ్రహర్యము ప్రశ్నించెను. కాని పిల్లెగారు పర్యుత్తరమిచ్చలేదు. తాను రాజీయందోశన జరుపుట కమెకాకు వెళ్లలేదని మాత్రము చెప్పిరి.

కేశవశెట్టిగారు తమ యువవ్యాసమును ముగింపునకు వచ్చుచు “నావంటి రాజభక్తి వరాయణుడగు వానినిగూడ” బ్రిటిషు ప్రభుత్వరహస్యపు ఏజెంట్లు కనివెట్టి వెంటడి తిరుగుచుండెరిరి.

వెంకటపతిరాజుగారిని కేశవశెట్టిగారిని పుష్పమాలాలంకృతులం గావించిన మీదట సభ ముగిసెను.

పంజాబు కార్యనిర్వాహకసభ్యుడు సర్ జాన్ మేవార్డు గారు పంజాబులో నున్న సిక్కు దేవాలయముల తరపున మహాంతుల రాయవారమును నేడు ఆచరించెదను.

వెల సులభము. ఫల మధికము.

ఏలూరులో గొప్ప మేడ లాటరీ
మాటూరి బ్రహ్మన్న గారి
కుమార్లు సర్వేశం తాలూకు మేడ.
రూ 16,500 లకు లాటరీ
చీటి 1-కి రు 5 ల చొ॥ 3,300 చీట్లు

ఆద్యులారా!

కృష్ణాజిల్లా, ఏలూరు పెద్దబజారులోని ముగ్గునిసీపలు నెం 143 రు కలిగినటువంటిన్ని రెండుకట్టులు గలిగిన నామేడను అద్దాల బీరువాల ఫిట్టింగున్న, ఫలము సహా లాటరీ మూలముగా విక్రయించుచున్నాను. 1922 వ సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 10 వ తేదీనుంచి చీట్లు విక్రయించుచున్నాను. చీట్లు పూర్తియగుచున్నవి. లాటరీ చీట్లు యావత్తు పూర్తియైన వెంటనే లాటరీ కలిపే తేదీ ప్రతికలలో ప్రచురపరచి యెలూరుపట్టణములో ఘరానా మనుష్యుల యెదుట లాటరుచేయుదును. గనుక ప్రతివారును వారి వారి యదృష్టముల నిర్ణయించుకొనుట కిది మంచితరుణము. త్వరపడుడు. తరుణము మించిపోయిన తరువాత పశ్చాత్తాపపడిన లాభములేదు. లాటరీ చీటి ఒకటికి రూ 5 లు మాత్రమే. ఇంకా పూర్వమును తినిసీపలున్న; వికరములున్న కోరువారు మా యేజెంట్లకల్లగాని నేరుగా నాకు వాసిగాని కలనుకోవలయును. ఈ చీట్లవల్ల మనము ఆయ్యె సామ్యు కృష్ణాజిల్లా యెలూరు పెద్దబజార్ లో ఆపరేటివు బ్యాంకిలో నుంచబడును.

2. ప్రతిగామమునందును మంచి యేజెంట్లు కావలయును. మంచి కనిపినను ఇయ్యబడును. వివరములు కోరువారు యీక్రింద సంతకముచేసినవారికి (వాసిగాని, స్వయముగా వచ్చిగాని) తెలుసుకొనవచ్చును. (189)

ఏలూరు } మూటూరి సర్వేశం,
కృష్ణాజిల్లా. }
1-7-1922. } మేడ హక్కుదారుడు.

బాబ్ నన్ జర్నలుపా కెల్లుడై రెక్కరీ

జర్మనీలో చేతిపనులు చేయువారి విలాసములు స్వీట్జర్లండులో గడియారములు తయారుచేయువారి విలాసములు 100 పేజీలగుల పుస్తకముగా ప్రచురించి యున్నాము. వెల రు 1-4-0 లు. ఆర్డరుచ్చునపుడు 0-4-0 ప్రాంపుతో ఆర్డరు పంపిన మిగత రు 1-0-0 కు వి. పి. చేయబడును.

టి. ఆర్. ఎన్. అండు సన్ను. (132)
సోల్ వెల్లింగు ఏజెంట్లు అండు స్టీలుట్రంకులు చేయువారు (ఏ. పి.) ఈగవల్లి అమ్మనుకోవిల్, జి. టి. మదరాసు.

ఏజంటు కావలెను.

ప్రతిముఖ్యపట్టణములోను మా జేషన్లు మొదలగు వాటికి ఆర్డరులు కన్ వాసు చేయుటకు ఏజంటు కావలెను.

మదరాసు కెమికల్ ఇండస్ట్రీసు (లిమిటెడ్)
22, బాడ్యూ, మదరాసు.

ఎల్లూరు ప్రెస్సివల్ డి||ము|| కోర్టులో

50 నెం. 207/1922

వాది:- మత్తెల రంగారావు. సా. పాలనాదేం.
ప్రతివాది:- గండికోట వెంకట. సా. కొండవోలు.
వాదికి ప్రతివాది వ్రాసియున్న ప్రోపోటు తాలూకు అసలు ఫాయిదాలు రాబట్టుకొనుటకు తెచ్చిన దావాలో ప్రతి వాదికి 3 సార్లు సమముల జారీ చేయించినపుడే తప్పించుకొను చున్నాడు. సదరు దావా 20-7-22 తేదికి వాయిదా అయి వున్నది. సదరు తేదీన ఆ తేదీపూ వున్న యెడల తెలియపర్చుకోవలెనని.

8-7-22 } M. Venkata Ramaiah,
Pleader.

నెల్లూరు ప్రెస్సివల్ డి||ము|| కోర్టులో

అసలు నెం. 557 రు 1922

L. A. No. 400 of 1921

వాది:- బొమ్మలూరు లక్ష్మి నర్సారెడ్డి కంపెనీ కార్య నిర్వాహక భాగమును దొడ్ల రామిరెడ్డి.

Vs

ప్రతివాది:- కంచనపల్లి వెంకట్రావు.

ఈ నెంబరున వాది దాఖలు చేసుకున్న పిటీషన్ 15-7-1922 తేదికి వాయిదా వేయబడ్డారు. గవన ఆక్షేప జలు యొక్క యెడల వై వాయిదా జోజునగాని అంతకులోపల గాని కోర్టుకు హాజరై తెలుపుకోవలెనని.

సి. మా లే కొండయ్య
వాది తరపున స్టేడరు.

ఆయుర్వేద పంచరత్నములు

1. చిరట ఆనవ: సర్వజ్వరముల తప్పుక బరిహారు దిక్పా వధము. సీసా రు 2. రు 1-4-0.
 2. మధుమూత్ర భంజని: మధుమేహము, బహుమూత్రము, కుక్షనవ్వుము, కుసుమగోగముల నిర్మూలము చేయు సందేహి స్థుత తులం రు 25.
 3. సిద్ధ మరకరధ్వజ: ఆకాల జరాప మృత్యుభయము: కొలగించు అమృతకల్పము 15 పా|| రు 4.
 4. శంకరతైల: కుష్టు చర్మవ్యాధుల నిర్మూలము చేయు అనలాస్త్రము రు 1.
 5. మంత్ర కవచము: సహజముగ ప్రాప్త సర్వనీధిదాహక మంత్ర వధరసాయనిక ప్రక్రియ. తాజేజు 3 అణాలు.
- ఈ కెటలాగు ఉచితము. చూచితిరవలెను.
ఆయుర్వేదరత్న వి. కేశవనారాయణ,
(182) మేనేజింగ్ ప్రొప్రయెటరు.
మొన్నర్య, బి. యన్. రావు బదర్న వాళి
ఆయుర్వేదావధాలయము, బరంపురం.

గంగుగంగుగంగుగంగు

ప్రకటన

కురుక్షేత్ర సంగ్రామము.

1922-23 సం॥ ఇంటర్మీడియేటునకు పరీక్షలు గ్రంథములు ఇందు బాంధవులకు రావాల్సివచ్చునట్లు తెలిసి నిర్ణయించబడినది. కల రు 1-0-0.

శంబుకవధ (నాటకము)

(ఉత్తరరామచరిత్ర)
రామానుజము వై నర్తకములను విచిత్రము. ముప్పది పుటల పీఠిక.
రామానుజ యుద్ధకాలము నిర్ణయింపబడినది.
పెళ్ళిసూత్రాంతములు సవివరముగా దెలుపబడినవి.
రామానుజునికథ తెలిసినవా రెల్ల జరుపదగినది.
కల రు 0-12-0.

పలయవారు: రైతు ప్రెస్, మారిస్ పేట, తెనాలి.
(గుంటూరుజిల్లా)

గవర్నరుగారి పర్యటనము

వేటపాలెము

నూతనముక పాతశాల శంఖుస్థాపన
మహోత్సవము

21 వ తేది ఉదయం విల్లింగుడను ప్రభుదంపతులు సిబ్బందితో వేటపాలెము చేరిరి. కలెక్టరు యాద్యుల పోలీసు సూపరెంటెండెంటు క్లిఫ్ట గారు ప్రేమనగర్ స్వాగతము వహించి. దేవాంగమహావను లక్ష్మణులు గుమికూడియుండిరి. బండ బాప య్య శెట్టిగారి నూతనముక పాతశాల నిర్మాణము ప్రదేశమున ఒక పందిరి వేయబడినది. పుష్పములు సేకు లచట సమావేశమై యుండిరి. చెన్న పురనుండి సర్. పి. త్యాగరాయ శెట్టిగారు, రావుబాదరు పి. ఆయ్యన్న శెట్టిగారు. రా. బి. వి. మోపురప్ప గారు, పింజల నుబ్రహ్మణ్యం శెట్టిగారు, ఆచంట నుబ్బారాయుడుగారు మున్నగువారు వచ్చియుండిరి.

గవర్నరుగారి రచటికి రాగానే కలెక్టరు గోపాలరావు గారు స్వాగతపద్యములు వచిరి. బాపయ్య శెట్టిగారు స్వాగతపద్యములు వచిరి సమర్పించిరి. గవర్నరుగారు శంఖుస్థాపన మహోత్సవము జరిపిరి.

సర్. పి. త్యాగరాయ శెట్టిగారి మామణి

గవర్నరు గారికి వందనము లర్పించుచు సర్. పి. త్యాగరాయ శెట్టిగారి కిట్లు చెప్పిరి:-

గుంటూరు జిల్లా అసహాయోద్యమమునకు కేంద్రస్థానము గనుండెను. ప్రస్తుతము ఈ ప్రదేశములందు అసహాయోద్యమము సంపూర్ణముగ అంతమైంది యున్నదని గవర్నరుగారి పర్యటన ముగల్ల విదితమగుచున్నది. అసహాయ దామల తిక్కణి మాటల మోసపోక మానంపుము నిలచియున్నదని నేను సుగర్ముగ చెప్పుకొనుచున్నాను. దేవాంగు లా. గై నను యాశీర్వాదము నందు చేరియుండలేదు. తిరుగ మొలకలెట్లు అసంభవము కారాగృహములందు నాయకులు విడుదలవచ్చిన పరల కొంచము ఇబ్బంది కలగవచ్చును. అయినను విధి ముగళముగ పని చివేయవచ్చును.

గవర్నరుగారి ప్రత్యుత్తరము

పిమ్మట గవర్నరుగారు ఇట్లు పర్యవసించిరి:- బాపయ్య శెట్టిగారు విద్యాభివృద్ధికి గావించుచున్న ప్రయత్నము లందు తోడ్పడుటకు నాకు అవకాశము గలిగినందులకు సంతసించుచున్నాను. బాపయ్య శెట్టిగారు గొప్పతనములై ధనము గడించి తమసంఘపు అభివృద్ధికి పాటుపడ ప్రయత్నించుట ప్రశంస నియము. ఈపాతకాల ప్రభుక్రమాభివృద్ధి గాంచుగాత యని కోరుచున్నాను.

సర్ త్యాగరాయ శెట్టిగారు చెప్పిన విధమున అసహాయోద్యమము ఈగుంటూరు జిల్లాలో ప్రబలి విధమున నీ రాష్ట్రమునందెచ్చటను, భారతదేశమునం దెచ్చటనుకూడ ప్రచలియించలేదు. ఇప్పుడు గుంటూరు ప్రజలు తమతమ మిత్రులొ ఎవరు క్షత్రపులొ తెలిసిన గలిగిరి నీ కలచుచున్నాను. గుంటూరువారు మాకోసగిన స్వాగతమును మీ రిచ్చు దొసగిన స్వాగతముతో సరిపోల్చవచ్చును. బ్రిటిషు రాజుపట్ల సంపూర్ణ రాజభక్తిగల మీ సంఘమువాని మేము కలసికొనవలగుట సం తోషకరమగు విషయము. ప్రభుత్వమువారు అన్ని సంఘములను ఆభివృద్ధికి తేవయింపని కృతనిశ్చయాలై యున్నారు. ప్రతి పౌరుని విశ్వరూపిభివృద్ధికి పాటుపడవలయు నగుటయే పరిపాలనాధికారుల ఉద్దేశమై యున్నది. మనము అతి క్షుణ్ణిగతిగా బాధ్యతాయుక్త ప్రభుత్వము వంకపోవుచున్నాము. మీ కష్టములు ను మీ ప్రతినిధులగు కాననసర్వోలకు తెలుపుచుండవలెను.

అందోళనపరులు అసహాయోద్యమే తరణ్యుని మీకు తెప్పిన మీరు చట్టసమ్మతముగు అందోళనమే యుక్తమని చెప్పెదరని నమ్ముచున్నాను. ప్రభుత్వము వారి చర్యలను విమర్శింపవచ్చునుగాని యావివరములు చట్టసమ్మతముగ నుండవలయును. చట్టనిర్భంగములకు అసహాయవారుల వ్యాపారములు మీ కెన్నిటికిని రుచింపవలెననుచున్నాను. ఇచ్చటికివచ్చుటకు అవకాశము కలగజేసినందులకు సర్. పి. త్యాగరాయ శెట్టిగారికి వందనము లర్పించుచున్నాను. అసహాయోద్యమమునగుటకై మీరు గావించిన ప్రయత్నములకు వందనము లర్పించుచున్నాను.

చెన్నపురికి వచ్చుట.

వేటిదినము ఉదయము విల్లింగుడను ప్రభుదంపతులు సిబ్బందితో స్వయంబండిలో చెన్నపురికివచ్చిరి.

నా తావరణ స్థితి

1922-వ సంవత్సరం జూలై నెల 12-వ బుధవారము.

విశేషము	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో
బట్టరియా పా ట్	83.8	71.7	0.80	84.25	...
బాద్ల టేజు	85.6	78.7	...	27.94	2.88
పీపురు డ్రివరు
డ్రైమండు డ్రివరు	84.5	78.2	0.09	23.77	12.98
బాగారు డ్రివరు	88.2	79.7	0.22	25.16	8.59
గోపాలపురి	86.9	79.0	0.94	6.72	2.17
గోలకొండ	82.2	70.6	0.78	11.42	2.80
వికాపురము	92.3	82.9	...	2.25	4.27
రాజాపేట	97.6	83.6	...	4.28	2.98
చింతిపల్లి	100.1	81.0	...	3.78	8.08
చింతూరు	100.0	81.5	...	5.97	0.91
ఇల్లూరు	102.7	80.4	0.08	1.87	8.76
త్రువూరు	101.2	78.5	0.34	2.98	0.27
కడలూరు	91.7	78.2	0.14	1.73	0.72
కాగపల్లి	100.1	83.3	...	2.00	0.08
రాంబడి	92.6	78.9	...	0.08	0.30
టింకాపల్లి	92.8	78.0	...	2.27	...
గోళంపా	83.3	77.4	...	12.14	2.06
తిరువేలూరు	78.5	72.1	1.49	24.92	85.2
కొచ్చి	88.0	78.0	1.40	44.92	6.08
కాలిక్టు	80.6	78.3	1.59	60.19	18.14
రుంగూరు	85.1	78.2	1.05	57.6	8.86
జోకా	88.6	82.0	0.15	48.45	5.61
కాగవార్	85.2	76.0	0.71	58.55	8.82
కల్లగిరి	84.1	76.5	0.28	66.85	...
కొంబారు	88.2	78.6	0.55	35.91	5.64
కైలాశా	94.6	74.7	...	8.60	8.18
కైలాసు	92.8	74.1	...	2.07	8.04
అనంతపురం	97.8	76.5	...	1.48	8.88
కర్నూలు
కడప	92.8	77.8	...	1.08	8.91
కర్నూలు	101.7	80.3	...	2.27	2.31
కర్నూలు	82.0	88.1	0.07	2.87	2.45
కెరనూరు	88.5	67.7	0.17	8.69	1.01
కాడెకా	66.6	53.9	0.16	5.27	0.78
కడపకుండలము	64.6	53.2	0.22	66.5	8.12
కొంబారు	85.3	69.1	0.04	2.81	0.08
కెలూరు	99.4	79.0	1.97	7.27	3.45
కలము	97.9	78.8	0.27	5.88	1.52
నిగమవాపర్తి	98.3	78.0	...	0.61	1.30
కెలూరు	99.4	77.8	0.04	1.60	1.72
కుడిది	99.2	78.7	0.04	2.84	0.49
తిరువత్తేరి	0.25	0.51

మొదలు, పశ్చిమతీరములందు మల్లు అధికముగ గలవు. పెంట్లలు, కర్ణాటకము దక్కనులందు స్వల్పముగ గలవు. మిగిలిన ప్రదేశములం దోకమాదిరిగ నుండెను. పెంట్లలు పశ్చిమతీరములం దార్ద్రత యధికము. దక్కను కర్ణాటకము దక్షిణములందు తక్కువ. మిగిలిన ప్రదేశములందు సాధారణముగ నుండెను. బొంబాయి, హైదరాబాదు దక్షిణములందు వేడిమియందు మార్పులలేవు. దక్కను, కర్ణాటకము, పెంట్లలులందు తగ్గిన మిగిలిన ప్రదేశములందు హెచ్చెను. వర్షము అధికముగావచ్చును. ఎన్. ఆర్. యు. సావూరు.

నాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.
ప్రపంచవంతను విమానముతో చుట్టికొనుటకు నిశ్చయించుకొన్న మేజరు బ్లాకుగారు కరాచీకి వారము 10 రోజులలో వచ్చెదరు. ఆయనను సత్కరించుట కర్పాటులు జరుగుచున్నవని తెలియుచున్నది. కరాచీనుండి నజరాబాదు డిల్లీ, ఆలహాబాదు, గయా కలకత్తా ఆక్రమించుచు రంగూనువరకు పోవును.
7 తేదినరకు ఇండియా గవర్నరు మెంటు యుజుమెత్తము 167,614,200 రూపములు.

దేశీయ వార్తలు

గాంధీమహాత్ముడు చెరసాలలో వడకిన నూలు మహానిత్యము

మహారాష్ట్ర-10 పానులు నూలును గాంధీదేవి సత్యాగ్రహశ్రమమునకు తెచ్చుట
మహాత్ముని కారాగృహవాసము - డెమోక్రెటు - ఇండియను సోషలు రిఫార్మరు - ట్రిబ్యూనుపత్రికలు
బాబాగురుదత్తు సింగుగారి కేసు - ఉరిశిక్షకు సంసిద్ధుడను
పంజాబు నాయకులు అమృతసరు కేసులు - ఊరేగింపును పోలీసులు జరుపనియకుండుట
ఇండియాలో కారాగృహములలో 3815 గురు మాత్రమే రాజకీయ ఖైదీలున్నారు
ఇండియా ప్రభుత్వ ప్రకటనము
కరాచీలో షిక్తాలుగారి ఉపన్యాసము
సింధు ప్రాంతరాజ్యములో హిందూపత్రికా ముద్రాలయము తనిఖీ
ఆజ్ఞోల్లంఘనసంఘము - జబ్బులు పూరునుండి నాగపూరుకు వచ్చుట
శ్రీమాన్ కస్తూరి రంగయ్యంగారు శ్రీమాన్ రాజగోపాలాచారిగార్లు చేరుట - జబ్బులుపూరు
మున్సిసిపాలిటీ వారు స్వాగత మొసంగుట
నేత్రచికిత్సకు స్వామీసత్యదేవుగారు జర్మనీ వెస్ట్ ఫాల్కు పాసుపోర్టు నీయకపోవుట
మాలానా హజరతు మోహనిగారు - బొంబాయి హైకోర్టువిచారణ
మాలానాగారు నిర్దోషియని తీర్పు చెప్పట

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

ఆంధ్రఖద్దరు పరిశీలన సంఘసభ్యులు చెన్నపురికి వచ్చుట
ఆజ్ఞోల్లంఘనసంఘము - సాక్షిమియ్యదలచిన ఆంధ్రులు రాష్ట్రీయ కౌగ్రెసు కార్యదర్శి లేఖ
అత్యుక్తారి గోవిందాచార్యులు గారు - దగ్గవలనను హృద్యోగమువలనను నాధవడుచుండుట

మహాత్ముడు చెరసాలలో వడకిననూలు.

అది పరమపవిత్ర మగు జాతీయధనము.

అత్యధిక త్యాగమొనర్చిన దేశభక్తులే దానిని బడయ నర్హులు.

మహారా.

ఎరవాడ చెరసాలలో మహాత్ముని కత్వంత ప్రముఖమగుపని రాట్టముపై నూలువడకుటయే. మహాత్ముడు చాలనూలు వడకెని తెలియుచున్నది. ఆనూలు అత్యంతపవిత్రమైన దని దేశీయులు గ్రహింపదగును. దానిని చెరసాలనుండి తీసికొనివచ్చుట కుద్యోగులనుమతించిన దానిని సమూలముగ జాతీయనిత్యముగా నుంచదగును. దేశముకొర కత్వంతత్యాగ మొనర్చి అత్యధికకష్టముల ననుభవించిన వారికిమాత్రమే పవిత్రమగు నట్టి నూలును బహుమానముగా మెసంగవలెను. అట్టి బహుమానములపద్ధతిని దేశీయమహాజనసభ వారేర్పరచి అర్హతములగువారికి మాత్రమే అట్టి బహుమతుల నొసంగవలెను. మహాత్ముడు చెరసాలలో స్వయముగా వడికిననూలు పరమపవిత్రము. కాన దానినట్లు పూజింపవలెను. ఆనూలును ప్రభుత్వమువారు కాంగ్రెసుఉద్యోగుల కొసంగనట్లు వారిని ప్రోత్సహింపవలెను. ఈనూలు భారత సంఘర్షణమునకు సూచకము. దీనిని వంశపారంపర్యముగ జాతీయనిత్యముగ దేశీయసభవారును బహుమానముగ బడసిన వ్యక్తులుచుగూడ భద్రపరచి పూజింపదగు నని పూనాలాని మహారాష్ట్ర పత్రిక వ్రాసినది.

10 పానుల ఎత్తు

శ్రీమతి కస్తూరిబాయి గారు తీసికొనివచ్చుట

శ్రీమతి మతా కస్తూరిబాయిగారు భర్త్యసందర్శనార్థము ఎరవాడ చెరసాల కేంద్రపు చెరసాలలో మహాత్ముడు వడకిన నూలును తన కిచ్చుని అమృత మహాత్ముడందుల కంగీకరించి పనిపానుల ఎత్తుల నూలు నిచ్చెను. ఆ నూలు నామె అహమదాబాదు సత్యాగ్రహశ్రమమునకు గొనివచ్చి రని అటనుండి 11 వ తేదీని తండ్రి పంపబడ్డెను.

మహాత్ముని సందర్శనము

మహాత్ముని అభిప్రాయము

డెమోక్రాటుపత్రిక

జూలై నెల 2 వ తేదీని ఎరవాడ చెరసాలలో శ్రీమతి మతా కస్తూరిబాయి, మగనలాలు గాంధీ, రామదాసు గాంధీ, మధురాదాసు గాంధీగార్లు గాంధీమహాత్ముని, ఆనూయ బెను సారాబాయి, ధిరాజ్ లాల్ బాంకర్, కంజీ ద్వారక దాసు (కాసనసభ్యుడు) గార్లు కంకరలాలు బాంకరుగారిని సందర్శించిరి. ఒకగదిలో శ్రీమతి కస్తూరి బాయిగారు మున్నగువారు గాంధీమహాత్ముని, మరియొకగదిలో శ్రీమతి సారాబాయి మున్నగువారు బాంకరుగారిని సందర్శించునట్లుద్యోగు లేర్పాటుచేసిరి. మహాత్ముడు కంకరలాలుగారును గూడ ఆరోగ్యవంతులుగాను సౌఖ్యవంతులుగాను ఉత్సాహవంతులుగాను కనబడిరి. ఇద్దరుగూడ బలమైరి. వారు ప్రత్యేకముగ భోజనములను తెప్పించుకొనుట కనుమతీయియ్యబడెను. వారికి పుస్తకములను గూడ నిచ్చుచున్నారని వార్తాపత్రికలనుమాత్రమిచ్చుటలేదు. దేవదాసు గాంధీ, కారాషీసాహెబు, జవహరలాలు నెహ్రూగార్లకు తీవ్ర వేయబడినంతటి వారిద్దరిని ఆహ్వానించుట తెలియనే తెలియదు. అపుడు వారావార్తను ఉత్సాహముతో వాలకొంచిరి.

మహాత్ముని అభిప్రాయములు

“రాజకీయసంస్కరణమును కాసనసభ్యులు నిష్ప్రయోజకములు. రాట్టమును దౌర్జన్య రాహిత్యమునే నిజమైన స్వరాజ్యసాధనములు. దేశీయులు భర్త్యమార్గమున చరించిన వారికి దైవము లేవుక విజయము నొసంగునని నాకు గట్టిసమ్మతము గలదు. ఈ మాడునెలలనుండియు దేశమునందు దౌర్జన్యము లేమియును జరుగనందులకు నేను చాల సంకలించుచున్నాను.” అని మహాత్ముడు నడిచెను. మహాత్ముడు మతగ్రంథములను చదువుచుండును. టాలుస్టాయి గ్రంథములను బాంకరుగారు గుజరాతిభాషలో వ్రాయుచున్నారు. వారిద్దరుగూడ రాట్టముపై నూలు వడకుచుండురు. ఏకలను చేయుచుండు రని బొంబాయినుండి జూలై నెల 2 వ తేదీని స్వీయవిలేఖకుడు డెమోక్రాటు పత్రికకు తండ్రివార్త నంపెను.

డాక్టరు నపుగారి స్థానము

సెటల్వాడుగారిని నియమించుట

బెంగాలీ

ఇండియా ప్రభుత్వకార్యసంఘసభ్యుడగు (లామెంబరు) డాక్టరు లెజుబాదరు సమ్రాగారి స్థానమున బొంబాయి ప్రభుత్వ కార్యసంఘసభ్యుడగు ఎర్. చిమన్లాలు సెటల్వాడుగారిని నియమించు రని నమ్మదగిన కారణములు కలవని బెంగాలీ పత్రిక ప్రకటించెను.

గాంధీమహాత్మునకు వార్తాపత్రికలు

నర్ చిమనలాలు సెటల్వాడుగారి ప్రకటనము

బొంబాయి సభలో తెలిపిన విషయ మసత్యమగుట

బొంబాయిలో జరిగిన మితవాదుల సభలో ప్రసంగించుచు యరవాడ చెరసాలలో గాంధీమహాత్మునకు వార్తాపత్రికల నిచ్చుచున్నారని బొంబాయి ప్రభుత్వసంఘసభ్యుడగు ఎర్. చిమనలాలు సెటల్వాడుగారు తెలిపిరి. ఆనూటనమ్మి ఆసభ వారావిషయమున నేతీర్మానమును చేయరైరి. అవార్త ఆసత్యమని యిప్పుడు గాంధీదేవిగారి సందర్శనమున విడితమైనది. మితవాదుల సభలో ప్రభుత్వ సంఘ సభ్యుడగు సెటల్వాడుగారిని కలుగజేసికొనివచ్చుట పూర్వపుద్ధతులకు విరుద్ధము. ఆయనవల అట్లసత్యము చెప్పెను? గాంధీమహాత్మునకు వార్తాపత్రికల నొసంగవలెనని ప్రభుత్వ సంఘమున సెటల్వాడుగారు గట్టిగా వాదించియుండునగాన లేవుక పంపెదరని నమ్మి మితవాదులసభలో నతడట్లు నడిచెను. తనమాట ఎంతవరకు చెల్లుబడి యగునో పాపమతడు గ్రహింపజాలక పోయెను. వార్తాపత్రికలనే గాక దీపమునుగూడ మహాత్మున కిచ్చుటలేదని యిప్పుడు స్పష్టమైనది. బాహ్యంతరాంధకారము రాజద్రోహమును నివారించుసాధన మని యుద్యోగిలు తలంచిరా? పూర్వకాలమున రాజకీయ నేరములు చేసినవారి కనులు పొడిచి వేయుచుండిరట. అది గూడ అంధకారమును కలిగించుటకే సాధనము. ఇప్పుడు రాత్రి లలో దీపము నియ్యకపోవుటకును అదియే కారణము. ఇది 20 వ శతాబ్దపు నాగరకతగనుకకరంట్లు పొడుచుట దీపమునీయకుండుటగా మారింది. క్రైస్తవులగు బ్రిటిషువారి విభావ్యతను తలచాల్సిందరా? (ఇండియను సోషలు రిఫార్మరు).

రాజకీయ శిక్షలు

ఇదియొకపక్షముకు సంబంధించిన విషయముగాదు

ట్రి బ్యూను

రాజకీయశిక్షలు అసహాయవాదులకు మాత్రమే సంబంధించిన విషయమని మితవాదులు మున్నగు నిరతపక్షములవారు నేషీంచుట అనుచితము. వెనుక 1880 ప్రాంతమున సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారిని రాజకీయ నేరమునకే కారాగృహమునకు పంపిరి. 1906లో మరల బెనర్జీగారికి జుర్రానావేసిరి. అతడు జుర్రానాను చెల్లింపనిచో చెరసాలకే పంపి యుండురు. మూడేండ్ల క్రితము లాలాహరకి సనులాలగారికి యోజ్జరద్వీపాంతరవాసశిక్ష వేసిరి. తరువాత ద్వీకాల మితిగల కఠినశిక్ష క్రింద మార్పిరి. కాసనసభ్యుగు నాందోళ్ న మనన చంకలుగట్టుకొనువారందరును దైవస్వరూపునిగా నెవ్వనిస్మరించుచుండునో అట్టి గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారికి గూడ కారాగృహవాసము సిద్ధమైనది. ఆయన తీమాపక్షు చెప్పి తప్పించుకొనెను. అట్లుతూ మా పణ చెప్పటవలననే ఆయన క్రిత మరింత ప్రబలినది. ఆందువలన ఆయన కెట్టి ఆగౌరవమును కలుగలేదు. కాన రాజకీయశిక్షలు పాక్షికవిషయ మని భావించుట అనుచితము. ఇది జాతీయ సమస్య యనుట గూడ అమృగమే. ఇది విశ్వమానవ సమస్య యని గ్రహింపవలెను. మానవశక్తిస్వాతంత్ర్యములకే భంగము కలుగుచున్నది. నిర్భయముగ తన అభిప్రాయములను వెల్లడించుట నేరమగుచున్నది. ఇతరుల న్యాయమగు హక్కులకు నిగోధము కలిగింపకుండ తన నమ్మకమున కనుగుణముగ ప్రవర్తించుటకు గూడ వ్యక్తులకు సహజస్వాతంత్ర్యమున్నది. అట్టిచో వాక్స్వాతంత్ర్యమే తొలిగిపోయినపుడు క్రియాస్వాతంత్ర్యము మాటచెప్పెడి దేమి? ఎంతటి కాసనానునర్తయైన పరిస్థితు లట్లెప్పుడెవో అసహాయ వారు లొకరించుచున్న దానికి విలక్షణముగ వొనర్చజాలడనుట నిశ్చయము గాన నీవిషయమున మాత్రము యెట్లుచూచిననుగూడ దేశీయులందరు నేకమనస్కులై పనిచేయుటవలసరము. దీనిని బొంబాయి ప్రభుత్వసంఘసభ్యులు ముఖ్యముగా గమనింతురు గాక.

పంజాబు నాయకులు

అమృతసరు కేసులు

ఉద్యోగు లూరేగింపు చేయనియ్యకపోవుట

పంజాబు రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులు లాలా ధుని చండు, సంతానమయ్యంగార్లును మరియొక మహమ్మదీయనాయకుడును లాహోరునుండి బయలుదేరి 10 వ తేదీకి అమృతసరు చేరిరి. సన్మానసంఘమువారు వారి కెరురేగి ఊరేగింపుతో తీసికొని వెళ్లుట కేర్పాటుచేసిరిగాని పోలీసులు అనుమతించరైరి.

బాబా గురుదత్తునింగుగారి కేసు
“నేనుశిక్షకు సంసిద్ధుడనుగా నున్నాను”

ఒక సాక్షి 12 వ తేదీకి రాజాలకపోవుట

17 వ తేదీకి మరల వాయిదావేయట

బాబా గురుదత్తునింగు (కొమటామారుస్థి పురు విభాగిత) గారి కేసులో సాక్షులలో నొకరు పోలీసు మాపర్చేటు మెక్స్సును గారిపుడు డాల్ హాసీలో నున్నార గాన 12 వ తేదీకి రాజాలకుగాన 17 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడెను

“నే నిచ్చిన సాక్షుల పట్టికలో యిండియాలో నన్ను వారించదలచిన మీదట విలిపించ నొల్లనివో ఇది న్యాయస్థానము గాదనియు కేవల మన్యాయ స్థానమనియు నెను ముమ్మాటికి చెప్పెదనుగాన నేనెందులకైన కడకు తిరిగితి నెన సంసిద్ధుడనె” అని సింగుగారు మేజిస్ట్రేటుతో చెప్పినది తెలియుచున్నది.

* * *

రాజకీయ నేరములు

చెలసాలలలో నున్న వారెవరినంభ్య

3815 గురు మాత్రమే

ఇండియా ప్రభుత్వ ప్రకటనము

ఈదేశమున జరిగిన రాజకీయ నేరముల కిపుడు కారాగృహవాసము నొనరించుచున్న వారిసంఖ్యనుగూర్చి మితిమీరిన సంఖ్యలు ప్రతికలలో ప్రకటింపబడుచున్నవి. అందువలన మేము సరియైన సంఖ్యను తెలియగోరి రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు (వాసితిమి. ఇపుడు హిందూదేశమునం దంతటను అన్ని చెరసాలలలోను 121 ఏ, 124 ఏ, 158 ఏ, 188 (ఇషాన్యూత్రి), 107 (కీ.పా. కోడు), క్రి. లా. అ. చట్టము, రాజద్రోహసభిలచట్టము, సరి హద్దు నేరముల, చట్టములక్రింద శిక్ష ననుభవింపచున్న వారి సంఖ్య మొత్తము 3815 మాత్రమే. మలబారు విప్లవమునకు కారాగృహముల కంపవడిన మావలాలనుమాత్ర మిందులో చేర్చ లేదు. ఇట్లవల మరల కొందరిని వదిలించున యింకను తక్కువ గనె యుండునని యిండియా దొరతనమువారు ప్రకటింపి రని 11 వ తేదీని నిర్ణయించి తిరివార్త పంపబడెను.

* * *

మరమద్యుకు విక్రాలుగారు

మహమ్మదీయ మతము

10 వ తేదీని కరాచీలో నుపన్యసించుట

10 వ తేదీరాత్రి కరాచీలో మరమద్యుకు విక్రాలు గారు మహమ్మదీయ మతమునుగూర్చి యుపన్యసించిరి. క్రైస్తవులకు ప్రధానతత్వము విశ్వాసము. మహమ్మదీయమత మున విజయమువలననే అంశ్వివిచారణయందు కాంతి చేసారును. వీని రెంటిని మనము ఆచరణయోగ్యములగు రాజకీయములక్రింద మార్చినపుడు ఒకటి ద్వేషము స్వీకరణకర్తయు రెండవది ప్రేమ మానవ సంబంధ రత్నమున గును. “ఒ ప్రభు వా మాకు విజయము నొసంగు” మని గత 1800 ఏండ్ల నుండియు ప్రపంచమునందు ప్రతి వాసిడు గోపుర సంభము నుండియు ఆక్రందము వెలుగుచున్న యిం డెను. ఈ విజయము దేనియందు? వ్యాపారమునందును, విహితైశ్వర్యమునందును కాదు. మానవపురోచ్చి యందును మానవ నైతికాభివృద్ధియందు నైయున్నది. తేలియు లెరిపతుమును పూ నెదరు? తమస్వీకరణములను సంక్షేమముగొన గోరు వారి పక్షమున నుండు రాత్రీ ఆ న్యాయమును దౌష్ట్యపిడను నొనరించు వారిపక్షమున నుండురా? మానవులెవ్వరును ప్రపంచమునకు పరిపాలకులుగారిని మహమ్మదీయ మతము నిర్ణయించి బోధించున గాన ప్రపంచమునకు పరిపాలకు డగు సర్వేశ్వరుడు నుగుణములను న్యాయమును సంక్షేమచ వలెను. ఇపుడు అసియాఖండమున గొప్ప పునరుజ్జీవము జరుగుచున్నదిగాని యీపరివర్తమునందు బాతికర్త ద్వేష మావంతయును లేదని నేను పాశ్చాత్యులకు స్పష్టపరుచుచున్నా నని విక్రాలు గారు నుడివరి.

* * *

సింధు హైదరాబాదు

హిందూ పత్రికాలయము తణిఖ

పత్రములు దొరకకపోవుట

సింధుదేశము నందలి హైదరాబాదు నగరమునందున్న హిందూపత్రికా ముద్రాలయమున అంతే వేయబడిన బాతీయ గీతముల పుస్తకము ముద్రింపబడెనని ఆ పుస్తకము ప్రతుల కొఱకును నవాబునాజిల్దారుండి ధనదా సను నతడు వ్రాసిన ఉత్తరము వ్రాత ప్రతికొంతను రెండు వారంటులను గనికచ్చి 11 వ తేదీని పోలీసులు పత్రికాముద్రాలయమును పరీక్షించిరి గాని వారికా రెండునుగూడ దొరకలేదు.

అజ్ఞోల్లంఘన విచారణసంఘము

నా గ. పు ర ము వ చ్చుట

శ్రీమాన్ కస్తూరి రంగయ్యగారు

జబ్బల్ పూరులో కలుసుకొనుట

శ్రీమాన్ రాజగోపాలాచారిగారు

నాగపూరును కలుసుకొనుట

11 వ తేదీ మధ్యాహ్నముకు సంఘసభ్యులు జబ్బల్ పూరునుండి నాగపూరుకువచ్చిరి. 9 వ తేదీని శ్రీమాన్ కస్తూరి రంగయ్యగారు జబ్బల్ పూరును సంఘసభ్యులను కలుసుకొనిరి. 11 వ తేదీని శ్రీమాన్ రాజగోపాలాచారిగారు సంఘసభ్యులను నాగపూరులో కలుసుకొనిరి. శ్రీయుత పండితమోతీ లాలు నెహ్రూగారు 11 వ తేదీ సాయంత్రముకు నాగపూరు వచ్చెదనని తెలియుచున్నది. సంఘమువారు 11-12 తేదీలను నాగపూరులో విచారణచేసెదరు. విచారణ ప్రారంభమైనది.

అసత్య ప్రకటనము.

“ఇంతవరకు జరిగిన సాక్షి విచారణనుబట్టి అజ్ఞోల్లంఘన మును అ. భా. కాం. స్థాయిసంఘము వారామెదింటు రను ఆక నాకు లేదని నేను 7 వ తేదీని అలహాబాదులో చెప్పితినిని ప్రకటింపబడిన వార్త కేవల మశత్యము. నేనేమేమియును చెప్ప లేదు. హిందూదేశమందంతటను సంచారముచేసి మేము నివేదిక మును అ. భా. కాం. స్థాయిసంఘమువారికి సమర్పించెదనని మాత్రమే చెప్పితిని గాని సాక్ష్యము ప్రతికూలముగా నున్నదని యు, స్థాయిసంఘమువారు తీర్మానము నామెదింపరియు నేనేమియును చెప్పలేదని వాకీం ఆజ్ఞాల్లంఘనగారు నాగపూ రులో నుడివరి.

ఖిలాఫతు విచారణ సంఘము.

అజ్ఞోల్లంఘన విచారణకు నియమింపబడిన ఖిలాఫతు సంఘసభ్యులుగూడ నాగపూరుకువచ్చి విచారణ ప్రారంభించిరి. నాగపూరులో ప్రతికూలుర సంరంభము

11 వ తేదీని నాగపూరులో అజ్ఞోల్లంఘన సంఘము వారు విచారణ చేయుచుండగా నాగపూరు నాయకులకు ప్రతి కూలు రగువారు 100 ముట్కూబండ్లను (బండ్లలో నెవ్వరును లేరు) ముందుంచుకొని బాజుబజ్జీలతో నూరేగింపు జరిపిరి. వాఖిలాఫతులుగూడ మున్నగు నాయకుల కీ ప్రతికూలు రనాయకులు పుష్పమాలలను వేసిరి. 12 వ తేదీని బహిరంగసభ జరుగుననియు అసభలో తాముప్రసంగించెద మనియు వాకీం సాహె బుగారు మున్నగు నాయకులు ఊరేగింపు వారి నాయకుల రేగించిరి.

జబ్బల్ పూరుమ్యునిసిపలుసంఘము స్వాగతమిచ్చుట

అజ్ఞోల్లంఘన సంఘమువారు జబ్బల్ పూరును కేగినపుడు అచట మ్యునిసిపలు సంఘమువారు మ్యునిసిపలు కార్యాలయ మున బాతీయ పతాకముల నెత్తిరి. అజ్ఞోల్లంఘన సంఘము వారికి మ్యునిసిపలుసంఘమువారు బహిరంగముగ ఘనమగు స్వాగ తమిచ్చిరి. పునరుండిరమున వాకీంఆజ్ఞాల్లంఘన గారికి మ్యునిసిపలు సంఘమువారు సన్మానపుత్రమును సమర్పించిరి.

* * *

రాజద్రోహ కరపత్రములు

బొంబాయిలో కేసు

ఒకనికి ఒక ఏను విడిచిపెరు

బొంబాయి నగరమునం దొక మహమ్మదీయుడును ఒక సిక్కును రాజద్రోహ కరపత్రములను ముద్రించి ప్రకటించి రని వారిపైని కేసుచేయబడెను. వారిద్దరును ఛెరి 500 కు పూచీ కత్తుల నియంత్రులైనని మేజిస్ట్రేటు ఆజ్ఞాపించెను. అందులకు సిక్కు అంగీకరింపవండున అతనికి ఒక ఏను విడిచిపెరు వేయ బడెను. మహమ్మదీయుడు పూచీకత్తు నిచ్చిండున అతని ఇదలి వేసిరి.

సాక్షుమియ్యగారు ఆంధ్రులు

18 వ తేదీలోగా స్టేటుమెంటులను పంపవలెను

రాష్ట్రీయసంఘకార్యదర్శి

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కార్యగణు కార్యసంఘసభ జూలై నెల 22 వ తేదీని తిరుపతిలో జరుగును గాన అజ్ఞోల్లంఘన సంఘమువారి ఎదుట సాక్షుమియ్యగారు ఆంధ్రుల స్టేటుమెంటు లను 18 వ తేదీలోగా ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కార్యగణు సంఘ కార్యదర్శి గుంటూరు పంపవలెను. లేనివో సకాలమున చేరవని కార్యదర్శి ప్రకటించెను.

మౌలానా హజరతు

మౌలానిగారి కేసు

మౌలానాగారు నిర్దోషి

బొంబాయి హైకోర్టు తీర్పు

మౌలానా హజరతు మౌలానిగారు 121 కేసుక్రింద కే రము చేయలేదు. (రాజతో యధమునకు ప్రోద్బల మొనరింప లేదు.) అని జ్యూరరులు ఏకగ్రీవముగా తీర్పుచెప్పిరిను అనా మ దా తా రు జి ల్లా జి డ్డి జా ర రు ల తో నే కీ భవింపక ఆకేసును బొంబాయి హైకోర్టుకు పంపిండున అచట విచారణజరిగినదిగాట 11 వ తేదీ మధ్యాహ్నము ప్రధాన న్యాయమూర్తి సర్ లల్లాభాయి షా, న్యాయమూర్తి (కంపు గాడ్ల తీర్పుచెప్పిరి వారు ముద్దాయి నిర్దోషియని స్పష్టపరచిరి. మేము ప్రభుత్వమువారి న్యాయవాదులను ముద్దాయియును తెలిపిన రంగతులను బాగుగా విని ఆలోచించితిమి. ముద్దాయి యొసంగిన యుపన్యాసమునుబట్టి అతనిమీద 121 క్రిందకేసు కేయుట కాధార మేమియును లేదు. అది సందేహస్పదము గాననే జూరరులు ముద్దాయి నిర్దోషి యని తీర్మానించిరి. గాన 35 క్రి. ప్రా. కోడు, 71 ఇం. పి. కోడుల క్రి. ద ముద్దాయి నే ముచేయలేదని హైకోర్టున్యాయమూర్తు లందరును (ఫుల్ బెంచి) కలసి తీర్మానించిరి. ముద్దాయికి ఒక్క నేరమునకు మాత్రమే శిక్ష వేయదగును. ముద్దాయి రెండేడ్లు కఠినశిక్ష ననుభవింపవలెనని అనామదావాదు బ్లాబ్డీ యిదివరకే తీర్చిదిద్దెనుగాన దానిని రద్దుచేసిన గాని మేము క్రొత్తగా శిక్షవేయ వీలులేదని న్యాయమూర్తులు వ్రాసిరి.

* * *

ఆంధ్ర ఖద్దరు పరిశీలన

సంఘసభ్యులు

చెన్నపురికి వచ్చుట

ఆంధ్రఖద్దరు పరిశీలన సంఘసభ్యులు శ్రీయుత మధురా వాను నాకేళ్ల రావుగార్లు నిన్నటిరాజున చెన్నపురికివచ్చిరి. శ్రీయుత వల్లాది కృష్ణమూర్తిగారు తెనాలి కుంచవర్గాను ములకు ఖద్దరు పరిశీలనమున కేగిరి. వారుగూడ నేడు చెన్నపురికి వచ్చిరి. నేడే వీరిముగ్గురును చెన్నపురినుండి మరల ఖద్దరు పరిశీలనమునకు కర్నూలునుండలమునందలి నాగలాపురమునకు బయలుదేరెదరు.

* * *

శ్రీమాన్ ఆత్మకూరు

గోవిందాచార్యులుగారు

కడలూరు చెలసాల

బంధుమిత్రులు సందర్శించుట

కడలూరు చెలసాలలోనున్న శ్రీమాన్ ఆత్మకూరు గోవిందాచార్యులుగారిని వారి బంధుమిత్రులు కొందరు 8 వ తేదీని సందర్శించిరి. గోవిందాచార్యులుగారు హృద్రోగమువల నను దిగువలనను చాల బాధపడుచున్నారు. ఆ బాధనలక మాటలాడుటకు గూడ శక్తిలేనస్థితిలో నున్నారు. వైతన్యము చాల మందగించినది. శరీరము కల్పమాత్రావశ్యముగా కుష్కిం చినది. ఆరునను వెంటనే వదిలివేయవలెను. తేదా మండలవైద్య కాలకు మార్చవలెను. అచట చాలదయతో చికిత్స చేసెదరు. లేనివో అతను జీవించుట కష్టమని సందర్శించినవారు జప్పిరిని కడలూరు విలేజిరి 9 వ తేదీ స్వరాజ్యకు తెలిపెను.

అస్సీయా నాణెము

అస్సీయానుం దాగికసితిరి అభివృద్ధి కేయుటకుగాను నూతనముగ బ్యాంకును స్థాపించిరి. అంతర్జాతీయ ఋణము నేర్పాటు కేసిరి. వాను ఇంకను క్రానునాణెములె తగిపోవు చుండెను. 11 వ తేదీన సకనువెల 118000 క్రానులను డాలరువెల 255000 నాణెములును అయ్యెను.

పంబాబు గవర్నరుగారు పరివారసమేతముగ 15 నాబాబు సంవారము సర్పెదరు.

రమ్య ప్రభుత్వమువారు కళపరుచుకొనుటకు గురించి విచారిం చుటకుగాను, ప్రతినిధుల సంపు విషయమున అస్సీ విషయపుగారి సోవియటు ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపవలెను.

ఆంధ్ర పత్రిక

1922-వ సం॥ జూలై నెల 12-వ తేది

బుధవారము

మహాత్ముని

విశ్వాసము

గాంధీమహాత్మునికి సహాయనిరాకరణోద్యమము నందు సంపూర్ణ విశ్వాసముగలదు. కారాగృహముననున్నను, వారివిశ్వాసము ఆవంతయును చెడలేదు. డి.మొక్రాలు పక్షానికి బాంబాయి విలేజుకుడు పంపిన వార్తజూచిన, మహాత్ముని విశ్వాస మెంత దృఢమయినదియు గ్రహింపవచ్చును. అహింసాయందును, రాబుపు యుపయోగము నందును, మహాత్మునిగల నమ్మకము, భారతీయులకు కడు ప్రోత్సాహకరముగ నుండగలదు. సంస్కరణములందును, శాసనసభలందును, గాంధీమహాత్ముని కిసుమంతయును నమ్మకము లేదని, ప్రచురింపబడినది. ధర్మసూర్యము నతికమింపకుండుచో, భగవంతుడు విజయమును తప్పక సమకూర్చునని, మహాత్ముడు విశ్వసించుచున్నాడు. తమను కారాగృహమునకు పంపినదాదిగ నింతవరకును దౌర్జన్యము ఏమూలను జరుగనందులకు మహాత్ముడెంతయు సంతసించెను. మహాత్ముని యుద్యమమున కఖండవిజయము గలిగెననుట కింతకన్నను నిదర్శన మేమి గావలయును? మహాత్ముని అరెస్టుజేరినను వార్త వినినతోడనే పంజాబునందును ఆహమ్మదాబాదునందును అల్లరులు జరిగిన వెనుకటికాలమునకును, మహాత్ముని ఇతరప్రభావనాయకులను నరెస్టుజేసి, బహిరంగముగ విచారణ సలిపి నిర్బంధించినను శాంతముప్రబలియున్న యిక్ష్వాలుమునకును, ఎంతటి తారతమ్యముగలదో యూహించుట సులభము. ప్రతికూలపక్షమువాడు, మహాత్ముని యుద్యమ రహస్యమును గ్రహింపజాలక, అసందర్భపు పలుకుల బలుకుదురుగాక. నిరాకరణోద్యమము చనిపోయెనని, అధికారులయెదుట తొట్టుపాటుతోనుడివిన, నుడివెదరుగాక. కాని, ఇట్టిప్రసంగములవలన, ఉద్యమమునకు నష్టముగలుగజోడు. జాతీయోద్యమ నాయకులు కారాగృహముననున్న సమయము నవకాశముగ గైకొని, ఎన్నిమాటలు జెప్పినను పార్లమెంటుసభ్యులగు బెకస్వూరు గారు చెలిపినటుల, నాయకుల భావములను నిర్బంధించుట కేరికిని సాధ్యకడదు. ఆవి నిరోధముల నన్నిటిని దాటి, దేశమునందంతటను వ్యాపింపగలవు. జయిలు ఆవరణములలో వాని నదియించుటకు వీలు పడదు.

సామాన్యసేరను కెట్టి నిర్బంధము లుండునో లోకోత్తరపురుషుడగు మహాత్మునికి గూడ నట్టి నిర్బంధము లేగలవు. మహాత్ముడు వార్తాపత్రికలను చదువగూడదు. జాతీయపత్రికలనే గాక, జాతీయ శయములకు విరుద్ధముగ నున్న పత్రికలు సయితము మహాత్ముని జేరుటకు వీలు లేదు. మహాత్ముని లేఖలను బాంబాయి గవర్నరుగారు స్వయముగ పరిశీలించెదరు. మహాత్ముడు తుదకు దీపము నయినను నుంచుకొనుటకు వీలు లేదని, మధురదాసు గారు బాంబాయి క్రానికలు పత్రికాప్రతినిధికి చెలిపియుండిరి. ఇండియను సోషలు రిఫార్మరు పత్రిక సూచించినటుల, అంధకారమును వ్యాపింపజేసిన,

మహాత్ముని మనస్సు చక్కబడు నని అధికారులు తలంచినారా? ఇట్టి నిరోధములవలన, మహాత్ముని కెట్టి నష్టము గలుగదు. అధికారుల దృక్పథముమాత్రమే వెల్లడియగును. మహాత్మునకు, కుమారు లగు దేవదాసు గాంధీగారును, యంగు ఇండియాపత్రికాసంపాదకులగు కురాషీ సాహేబుగారును, జవహరిలాల్ నెహ్రూగారును జయిలుకు బోయినసంగతి గూడ తెలియలేదని డి.మొక్రాలుపత్రిక ద్వారా తెలియచున్నది. వార్తాపత్రికల నీయకబోయినమానె, ఇట్టి సంగతుల నయినను వారికి తెలుపగూడదా? మహాత్ముని విషయమే ఇట్లుండ, తక్కుంగలవారిసంగతి జెప్పనేల? ఇన్ని నిరోధము లున్నను, మహాత్ముని విశ్వాసము ఇసుమంత యయినను, దగ్గరా? నిర్బంధములవలన, మహాత్ముని యభిప్రాయము లేమయిన మారెనా? లేదని, స్పష్టముగ వెల్లడియైనది. స్వరాజ్యమునకు కద్దర దప్ప మరియొక సాధన మేలేదను నమ్మకము మహాత్మునికి మరింత బలపడెననియు ప్రస్తుతాతి గూర్చి అతి దేవీయు వ్యాకులము జెందుట లేదనియు, భగవంతుడే భారతీయులకు విజయము చేకూర్చునని మహాత్మునికి ప్రబల విశ్వాసము గలదనియు రామదాసు గాంధీగా రొక మిత్రునకు లేఖను వ్రాసిరి. మహాత్ముడు కారాగృహమున నున్నను తన ధర్మమును వదలెనా? వెలుపలనున్నవారి కొందరివలె, నతడు నిరుత్సాహము జెందెనా? మహాత్ముడు తన కాలములో విశేషభాగమును నూలుపడుకుటయందే గడుపుచున్నాడనియు, మిగతసమయములందు మతగ్రంథములను పారాయణ జేయుచున్నాడనియు, తెలియచున్నది.

మహాత్ముడు జయిలులో వడికిన నూలు ఒక బంగీ సత్యాగ్రహశ్రమము జేరెనని, నేటి తంతి వార్త చెప్పుచున్నది. మహాత్ముని సతీతిలకము భర్తను జూచుటకు జయిలులోనికి బోయినపుడు, అతడు వడికిన నూలులో కొంతభాగమును పంపవలెనని కోరియుండెను. మహాత్ము డిప్పుడు పంపిన నూలు పది పౌనుల బరువుండునట. ఈనూలు, అతి పవిత్రమయిన దనుటకు సందియము లేదు. బుద్ధదేవుని పంటి నెంత పవిత్రమని జాధులెంచుచున్నారో, బుద్ధుని బొమికె దొరికినందులకు జాధ ప్రపంచ మెంత యుద్వేగియుండెనో, మహాత్ముడు స్వయముగ వడికిన నూలును భారతీయు లెల్లరును అంతపవిత్రమని ఎంచకమానరు. అదియే, హిందూ దేశమునకు స్వాతంత్ర్యము నిష్పింపగలదు. అదియే దేశమునకు ముక్తి సెనగగలదు. అదియే స్వరాజ్యమునకు చిహ్నము. అదియే ధర్మమునకు చిహ్నము. మహాత్ముని యుపదేశమంతయు దానిలో సంతర్భిత్తమై యున్నది. అదిపూజార్థము. ఆచిహ్నమునే దేశవిపులు పూజింపవలయును. భ్యానింపవలయును. శౌరవింపవలయును. ఇందువలన భారతదేశపుకోర్కె లీడేరకతవువు. మహాత్ముని విశ్వాసబలమును కనుగొనుట కదిచాలును. మహాత్ముని విశ్వాసమునందు శతాంశమయినను బ్రజలలో నధికసంఖ్యాకుల నావహించుచో, కార్యసిద్ధి వెంటనే గలుగును. కార్యక్రమములను మార్చవలయు నను ఘోష కవకాశము దొలగును. ఇప్పుడు గావలసినది, కార్యక్రమ నిర్ణయము గాదు. విశ్వాసము బలపడవలయును. దీక్షగుదురవలయును. దాస్యభావము తొలగవలయును. భావపరివర్తనము గుడిరిన పిమ్మట స్వరాజ్యసిద్ధి కిసుమంతయు ఆలస్యముండదు. విశ్వాసము గుదురుటకే, ప్రస్తుత కార్యక్రమములు నిరూపింపబడినవి. నిరాకరణోద్యమము యొక్క ముఖ్యోద్దేశము, ఆత్మబలమును పెంపొందించుటయే. బాహ్య చిహ్నము లంతగ ప్రధానము లయినవి గావు. మహాత్ముని యుపదేశమును మొదలుపెట్టే నిష్కర్షగ కొన

సాగించియుండిన, ఇంతకాలము స్వరాజ్యసిద్ధి యాగియుండెడిదా? ఆంగ్లవిద్యార్థికులు కాంగ్రెసు తీర్మానములను సఫలము గావించియున్నచో, కార్యఫలసిద్ధి వెనుకనే చేకూరియుండెడిది. కాని, కాలయాపన జరిగినను, నిరుత్సాహమున కవకాశము లేదు. నిరాకరణోద్యమము, నిర్మాణావశ్యకతను దేశమున కెటుక పరచినది. స్వధర్మానుష్ఠాన మవసరమని గోచరింపజేసినది. పరావలంబన దృష్టిని మార్చినది. విదేశవత్త్ర బహిష్కారము స్వదేశవత్త్ర నిర్మాణమునకు ప్రోత్సాహము గలిగింపగలదు. న్యాయసాన బహిష్కారము పంచాయతుల నిర్మాణమునకును, విద్యాలయ బహిష్కారము జాతీయవిద్యాప్రతిష్ఠాపనకును, ప్రోత్సాహ మొసగగలవు. బ్రిటీషుకోరులు న్యాయమును రక్షించునను నమ్మక మిప్పుడు తొలగిపోయినది. ప్రస్తుత విద్యావిధానము నిరుపయోగమను నమ్మకము ప్రజలకే గాక అధికారులకు సయితము తెలిసివచ్చినది. క్రొత్తవిధానముల కొరకు వారు వెదుకుచున్నారు. ఇక కద్దరు వత్త్రముల నిర్మాణ మత్యవసర మను భావము దేశమంతటను జనించినది. ఇందువలన, నిరాకరణోద్యమము తన పనిని చాలవరకు నెలవేర్చె ననుటకు సందియములేదు. నిరాకరణోద్యమము, పరావలంబనముపై విముఖత గలిగించుటకే గాక, స్వధర్మము ననుష్ఠించుటపట్ల సుముఖతను కలుగజేయుట, గొప్పవిశేషము. స్వధర్మానుష్ఠానము ఇక ఎంతత్వరితముగ కొనసాగిన, అంతత్వరితముగ స్వరాజ్యము సిద్ధించుననుటకు సందియము లేదు. అన్ని కార్యములలోను కద్దరు నిర్మాణము, నిరుపద్రవకరము, సులభసాధ్యము. స్త్రీపురుషు లను భేదములేక, ఆగ్రజాతులు నిమ్నజాతు లను భేదములేక, హిందువులు మహమ్మదీయులను తారతమ్యము లేక, ఎల్లరును కద్దరు నిర్మాణమునకు తోడ్పడగలరు. ఇందువలన భుక్తియు ముక్తియు గూడ కలసివచ్చును. జీవనాధారము లేక కృశించెడివారిని, కద్దరు సంతోషించును. నిమ్నోన్నతముల నిది సరిజేయగలదు. అహింసను కాపాడగలదు. స్వరాజ్యసౌఖ్యమును ప్రజలనుభవించుట కిదియే ప్రధాన సాధనమగును.

మహాత్ము డీకారణముచేతనే కద్దరు ప్రతమును పూర్తిజేయుడని ప్రజలను కోరెను. కారాగృహముననుండి గూడ, మహాత్ముడు మరల దారిజూపుచున్నాడు. కార్యక్రమమును మార్చనెంచెడివారు, మహాత్ముని విశ్వాసబలము నించుక పరికించిన చాలును. మనపూర్వు లొక్క ప్రతమును బూనిన, ఎన్నికష్టములు సంభవించినను పాటింపక దానిని పూర్తిజేసివారు. అంతవరకును తమ దీక్షను వదలెడివారు కాదు. దీక్షతో నారంభించిన కార్యము సఫలమగు ననువిషయమై సందియ ముండెడిది గాదు. బ్రిటీషువారియందు అట్టి దీక్ష గనుపించును. ఒకకార్యమును వారు తలపెట్టిన, దానిని తుదివరకును కొనసాగించెదరు. మధ్యవచ్చెడి యవాంతరములను వారు లెక్కనేయరు. ధననష్టమును ప్రాణనష్టమును, వారు పరిగణింపరు. వారికి గల ధైర్య సాహసములును, పట్టుదలయు, సంగ్రామమున వారికి విజయమును చేకూర్చెను. అపజయముల మధ్య సయితము వారు నిరుత్సాహము జెందలేదు. అంత్యవిజయమును గూర్చి వారి కణమూత్ర మయినను సందియము గలుగలేదు. జర్మనుల కటుల గాదు. ప్రథమ నిరోధము గలుగగనే, వారు భీతిల్లిరి. నిరుత్సాహము జెందిరి. ధైర్యసాహసములు సన్నగిల్లెను. వారు తయారుజేసిన పలువిధమారణ యంత్రములును, తుదకు బనికి రాకపోయెను. బ్రిటీషువారికి ఇంపీరియల్ పద్ధతియందు నమ్మకము

గలదు. ఆసియావాసులను నాగరకవంతుల జేసి, వారిని బాగుపరుచుటకు తమకు శక్తిగలదని, వారు విశ్వసించెదరు. అట్టి విశ్వాసముతో, వారు తూర్పు రాజ్యములను ఏలుచున్నారు. బ్రిటీషువారినుండి భారతీయు లిట్టి దృఢవిశ్వాసమును గ్రహించ వలెను. భారతీయు లవలంబించెడి జాతీయోద్యమ ము ధర్మబద్ధమయినది. వారికి ఇతరులను జయింప వలె నను నాశ లేదు. ప్రజేశాక్రమణవాంఛ లేదు. తమ ధర్మమును ఆటంకము లేకుండ నిర్వహించుటకు తగిన స్వేచ్ఛ కలుగవలెనని మాత్రమే వారు కోరుచున్నారు. అట్టిస్థితిలో భారతీయులకు బ్రిటీషు వారికన్నను నెక్కుడు విశ్వాస ముండవలయును. హింసాసాధన నవలంబించు జాతులకన్నను, అహిం సాబద్ధులగు భారతీయుల కెక్కుడు దీక్షయు, నిష్ఠయు అలవడవలెను. దీక్షయు, నిష్ఠయు లేనిది, ఎన్ని మార్గముల నన్వేషించినను లాభముండదు. కద్దరునిర్మాణమును పూర్తిజేయవారు, శాసన సభలలో జేరి ప్రతిఘటన మొనర్చుట గాని, శాసన నాత్మికమణమునకు గడంగుటగాని దుర్లభము. ఒక మార్గమును తుదివరకు కొనసాగింపనివారు, వేరొకమార్గమును కొనసాగించెద రనుట భ్రమ. శాసనసభలలోజేరి, ప్రతిఘటనమును కొనసాగించుట కన్నియు నవాంతరములే. సభ్యుల నిశ్చయ మును తొలగజేయుటకు, ఆక్షేపము లెన్నియైనను గలవు. వీని వలలోబడకుండ తప్పించుకొనుట సామాన్యుల కలవిగాదు. అట్టియవాంతరములు కద్దరు కార్యక్రమమునందు లేవు. ఓరిమిలో పాటు బడిన ఎంతటి లాభమయినను గలుగును. ఆంధ్ర దేశమునందేమి, ఇతరభాగములందేమి, ఫలితము లనుకూలముగనున్నవి. కాంగ్రెసుసంఘములు చురు కగ బనిచేసిన, నిర్మాణకార్యక్రమము అవలీలగ కొనసాగును. మధ్యమధ్య సందియముల దెలుపుటయు, వేరు సందేషముల కొరకును, వేరు కార్యక్రమములకొరకును వేచియుండుటయు, అవలంబించిన ప్రతీతియు పూర్తిజేయక మధ్యనే వదలి పెట్టుటయు, ధీరత్వము గానరదు. నూతన కార్యక్రమములలో బనిలేదు. నూతనసందేషము లవసరముగావు. మహాత్ముడు కారాగృహమునకు బోవునపుడు, ఎట్టిసందేహమున కనకాశములేకుండ కద్దరుప్రతిమను అనుష్ఠింపుడని బోధించియుండెను. కారాగృహ కుడ్యములమధ్యనుండి వారిసందేశము మారుమోగెను. నేను, మహాత్ముని సందేశము, అతడు స్వయముగ వడికిపంపిన నూలుద్వారా భారతవర్షమున కంతకును చేరుచున్నది. సందేహ మనస్కుల సందియము లింతటితో దొలగిపోవలె ను. ప్రజలిక వెరుకముందాడుట కవకాశములేదు. కద్దరుదీక్షయు నిర్మాణకార్యక్రమమును ముగియు వరకు, దేశీయులు వెనుకకు మరలరాదు. మొదలు పెట్టినప్రతీతినుపరిసమాప్తియగువరకు,చలంపజనదు. భారతవర్షము తనదీక్షను నిర్విఘ్నముగ కొనసాగించుటకు, కాంగ్రెసుసంఘములు ప్రోద్బలపరుచుట ధర్మము. మహాత్ముని ప్రబలవిశ్వాసమును, తపోనిష్ఠయు దృఢసంకల్పమును, ప్రజలలో నట్టి విశ్వాసమును, అట్టి నిష్ఠను, అట్టి సంకల్పమును ప్రవేశజెట్టి, స్వరాజ్యసిద్ధిని త్వరలో గలుగజేయు గాక!

సర్ పి.త్యాగరాయశెట్టిగారి వ్యక్త ప్రతిక్రియ

గవర్నరుగారికి వేటపాఠములో స్వాగత మొసగుటకు సర్ పి. త్యాగరాయశెట్టిగారును, వారి యనుచరులును వెడలియుండిరి. గవర్నరు గారికి వందనముల నర్పించుచు, నిరాకరణోద్యమమునకు

ప్రాణము పూర్తిగ పోయినదని, త్యాగరాయశెట్టి గారు నుడివిరి. అంతటితో నూరుకొనక, నిర్బంధ మున నున్న నాయకులు జయిలులోనుండి విడుదల యగుచో మరల ఇబ్బంది గలుగవచ్చు నని, వీరు కలిపిరి. దీని యర్థ మేమి? చనిపోయిన యుద్యమ మునకు కొందరు కారాగృహమునుండి విడుదల యయినమాత్రమున, మరలనెటుల ప్రాణమువచ్చును? జాతీయోద్యమముకొరకు పాటుబడెడివారి నందరను కారాగృహమునకు బాపి, ఉద్యమము చనిపోయినదని అరచువారికి, వారి మాటలయందే వారికి విశ్వాస ముండజాలదు. ఏలనన, నిర్బంధితులయినవారు బయటకువచ్చుచో, నేమిజరుగునోయని వారి కెప్పుడును భీతియే. జాతీయోద్యమములు ఇటుల జని పోవజాలవు. జాతీయభావము నీరీతిన అణగద్రొక్క వీలుండదు. త్యాగరాయ శెట్టిగారికి ప్రపంచచారిత్రము తెలిసినటుల లేదు. బలమతము గ జాతీయభావములను అడగద్రొక్కటకు జేసిన ప్రయత్నము లన్నియు ఇంతవరకు నిష్ఫలము లయినవి. త్యాగరాయశెట్టి ప్రభృతులు, బెకన్సూరు గారు కామన్సుభలో నిచ్చినయపన్యాసమును పరికించుట లాభకరము. భారతీయుడు తనదేశములో తాను యజమానుడుగ నుండగోరుచున్నాడు. ఈ కోర్కె సఫలమగువరకు జాతీయోద్యమము అడగి పోవజాలదు. నిరాకరణోద్యమ కార్యక్రమములో ప్రధానాంశమగు కద్దరునిర్మాణము యథేచ్ఛగ కొనసాగుచున్నది. పంజాబుప్రాంతమున అన్నిప్రదేశములందును పంచాయతులు వెలసి వివాదములకు సంతృప్తికరముగ బరిష్కరించుచున్నటుల, కాంగ్రెసుప్రకటనము దెలుపుచున్నది. స్వరాజ్యసంపాదనముకొరకు, దేశము స్వతంత్ర నుపయోగించి పాటుబడుచున్నది. ఇట్టిస్థితిలో నిరాకరణోద్యమము చనిపోయినదని పలుకుట, సత్యవిరుద్ధము గాదా? నిర్బంధితులు బయటకువచ్చుచో యిబ్బంది గలుగు ననుటబట్టి త్యాగరాయ శెట్టిగారు తమ ప్రతిపాదన మును తామే నమ్ముటలేదని, తెలియుటలేదా? ప్రభుత్వము వారికి వీరొక ప్రతిక్రియను సూచించిరి. కారాగృహమిమ్ములయినవారి సంచలనమును మరల నడగద్రొక్కవచ్చు నని వీరు హితమొసగిరి. వీరికి బలప్రయోగ మొక్కటియే శరణ్యము. దానిప్రయోజనము గూర్చి నాగరక ప్రపంచమునకు నమ్మకము దొలగుచున్నను, త్యాగరాయశెట్టి గారికి మాత్రము పూర్ణవిశ్వాసము గలదు. విడుదల యయిన వారు తమ ధర్మమును నెరవేర్చుకుండ, నాటంకపరుపు డని శెట్టిగారు ముందుగనే అధికారులను హెచ్చరించుచున్నారు. అధికారులు వీరి హెచ్చరికను కొనసాగించెద రనుటకు సందియము లేదు. కాని, నిరాకరణోద్యమమున కిందులన మరొక ప్రోత్సాహము గల్గునని, గ్రహింపవచ్చును. త్యాగరాయ శెట్టిగారి సలహావలన, అనుకొనినదానికి వ్యతిరేక ఫలితము కలుగుట తటస్థించును. గవర్నరు గారిందుకు జవాబిచ్చుచు, దేశము బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమునకకు పరుగిడుచున్నదని సూచించిరి. ఇది నిజమయిన మంచిదే. కాని జప్తినుపక్షమువారయినను, ఈ సంగతి నంగీకరించుటలేదు. సంస్కరణములవలన, స్థితి మరింత యధ్వాన్నమయినదని, అన్నిపక్షములవారును ఒప్పుకొనుచున్నారు. ఇట్టి స్థితిలో ప్రజలస్వరాజ్యవాంఛ బలమగును గాని తొలగిపోవదు. ఎన్ని యాటంకములు గలిగినను, గవ్యస్థానము జేరువరకు దేశము తన సంకల్పమును విరమింప దనుట నిశ్చయము.

హజరత్ మోహనీగారు: కుట్ర నేరము

హజరత్ మోహనీగారిని సెషన్సు కోర్టులో రెండు నేరములక్రింద విచారించియుండి రని, పాఠకులకు దెలియును. హజరత్ మోహనీగారి యపన్యాసము రాజద్రోహముక్రిందకురాదని, అసైసరులు చెప్పినను న్యాయాధిపతి వారినిర్ణయము నంగీకరింపక, రెండు సంవత్సరముల శిక్షను విధించియుండెను. ప్రభుత్వముపై యుద్యమము సలుపుటకు కుట్ర జేసెనను నేరమును, హజరత్ మోహనీగారి కాపాదింప వీలులేదనియు, వారు నిర్దోషు లనియు జ్యూరీ సభ్యులు నిర్ణయించినను, జడ్జిగారు ఆనిర్ణయము నంగీకరింపరయిరి. అందుచే హైకోర్టున కీకేసు నుపంపిరి. బొంబాయి హైకోర్టువారి కేసును విచారించి, హజరత్ మోహనీగారు నిర్దోషులని నిర్ణయించిరని నేటి తంతివార్తలలో గలదు. హైకోర్టుతీర్పు పూర్తిగ చేరినగాని, అందలి సందర్భములను వివరింప వీలుండదు. ఒక్కయపన్యాసమునే రెండు నెలలక్రిందకు దీసికొనివచ్చుట అక్రమమని హైకోర్టువారి రంగీకరించిరి. రాజకీయ నేరములలో విశేషభాగము నిలువదగినవి గావని, సులభముగ గ్రహింపవచ్చును. కాని, శిక్షలు సామాన్యముగ నన్ని కేసులలో విధింపబడుచునే యున్నవి. న్యాయస్థానములు, ప్రభుత్వ పద్ధతిని పోషించుటకు, నిర్ణయము గావించుచుండు సంతకరకు, న్యాయభంగము కలుగక దప్పదు.

జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘముల కర్తవ్యము

ఆంధ్రదేశమునం దిప్పుడు పర్యటనము సలుపుచున్న మధురాదాసుగారు బొంబాయిలో జరిగెడి కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీ సభకు కద్దరు విషయమై రిపోర్టును పంపవలెను. ఇందు కాధారముగ నుండుటకు వారికి కద్దరురిపోర్టు లింతవరకును జేరలేదనియు, అందుచే జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షులు 17 తేదీలోగా వారివారి రిపోర్టులను తమకు తప్పక పంపవలయుననియు, ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుల గు టంగుటూరు ప్రకాశం పంతులుగారు కోరుచున్నారు. వీరు బొంబాయిలో కాందారోడ్డునందలి ఆనందభవమున నుండెదరు గాన, అక్కడకు రిపోర్టులను పంపవలయును. జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘములు కాలయాచనజేయక, తమధర్మమును వెంటనే నెరవేర్చుట యవసరము. లేనియెడల కద్దరునకు ధనసహాయము దొరకుట కభ్యంతరము గలుగును. వ్యవధిలేదు గాన, జిల్లా సంఘములు మేల్కొనగోరెదము.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము

ఇకనున్న డిప్లొమా పరీక్షాఫలితములు
సెం. 1, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 13, 14, 18, 19.

ఆయుర్వేద కళాశాల:— అగ్రానండి దయాల్ బాగ్ రాధాస్వామి సత్సంఘ కార్యదర్శి ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ ఫ్యాక్టీరీకి దయతో విచ్చేసి, మద్రాసు ఆయుర్వేద కళాశాలకు 100 రూపాయల విరాళము సొంతగిరి ద్రిన్నిపాటుగా దెబ్బచున్నారు.

ఒకనూచన:— గత సంచికయందు 10 వ పేజీలో మూడవ కాలమునందు సమకాలికాభిప్రాయముల కిర్మికక్రింద “ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సభ్యులు- రాజకీయోద్యమములు” అను వ్యాసము ఇండియను సోషలు రిఫార్మరు పత్రిక నుండి ప్రచురింపజడెను.

క్రీస్తనాలయము:— బెళ్ళారిలో క్రీస్తకరులు, భాగవతరులు, సంగమ్యుత పండితుల సహాయముతో క్రీస్తనాలయము త్వరలో ప్రారంభింపబడుననియు, అందు భార్యకరాజకీయ ప్రచారము సలుపుడుననియు, కొంచెము జ్ఞానము గల్గి విద్యాపంతులైనవారికి, క్రీస్త నేర్పబడుననియు శ్రీయత క్రీస్తకేసరి జయరామాచార్యులవారు (కర్ణాటకం) దెబ్బచున్నారు. ఇతర విషయములను వెలికికొన గోరువారు బెళ్ళారి క్రీస్తనాలయపు మ్యానేజరుగారికి వ్రాసికొనవచ్చును.

భారతదేశ చర్చ

ప్రజాసభలో బెన్ స్పూరుగారి యుపన్యాసము

లేబరుపక్షమువారి నూచనలు

బ్రిటిషు ప్రజాసభ భారత రాజ్యాంగ కార్యాలయపు నోటును చర్చించుటకు గత జూన్ 15 వ తేదినాడు సమావేశమయ్యెను. అప్పుడు భారతదేశ పరిస్థితులనుగూర్చి చర్చ జరిగెను. భారత రాజ్యాంగ సహాయ కార్యదర్శి యగు వింటర్ట్ ను ప్రభువు ప్రభుత్వపక్షమున మాట్లాడెను.

బ్రిటిషు లేబరుపక్ష నాయకులలో నొకరగు బెన్ స్పూరుగారు భారతదేశమునకు తమకుగల సానుభూతికి చిహ్నముగ నీక్రిందివిధముగ నుపన్యసించిరి.

గతభూత భారతదేశస్థితిగూర్చి ఆనన్యసామాన్యములగు శుభవాగ్దానములను వినియున్నాను. గౌరవనీయునభ్యుదయ భారత రాజ్యాంగ సహాయ కార్యదర్శి గావించిన యుపన్యాసము ఎట్లు ఆలోచించినను నిత్యసాక్షాత్కరముగ నున్నది. ఆతను చెప్పిన దానికన్న, చెప్పనిదానిగూర్చియు నేను విమర్శింప దలచితిని. ఆతను అనేకవిషయములను గూర్చి ప్రస్తావించినట్లు. మొదటి నుండి చివరకు ఆతని యుపన్యాసము పట్టాలోపభూతియు నుండెను. భారతదేశ ఆర్థికస్థితి చాల మనోహరమైనది కలిగించె ననియు ఆయుక్త్యమునకు తగినట్టి బడ్జెటును తయారుచేయుట కష్టముగనుండె ననియు, కాని యిప్పుడు క్రమక్రమముగ వ్యాపారము మరల అభివృద్ధి చెంది స్థితిగతులు యథాప్రకారమునకు వచ్చుచుండె ననియు ఆతను చెప్పెను. బ్రిటిషువారి దృక్పథము నుండి జూచు బ్రిటిషువారి భావములే ఆతని యుపన్యాసము నందు కన్పించెను. భారత ప్రజల శ్రమ యనుగు మాట్లాడుటలనుగ మేము తలంచువానిని ఆలోచించుట కిప్పటికి ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నముల సలిపియు యుండలేదు.

ఆతను భారతదేశమును కనుగొనినప్పుడు సానుభూతి కలిగియున్నట్లుగాని ఉపన్యాస మిందుక యేని తెలుప లేదు. మంత్రీకార్యాలయమునందు మాట్లాడు జరిగిన విధానమునందు మాత్రము మార్పు కలుగలేదని మాకు నమ్మకము బలికెను. ఆతని యుపన్యాసమే భారతకార్యాలయము పక్షమున నొకపటి యుండె నని, మార్పు అధికముగ కలిగినయే విశ్వసింప వచ్చును. గాంధీయు నిరాకరణోద్యమమును ఒక్క తూట మాత్రము లోపుగ తుడిచివేయుటకును, వాని విషయము సరకు నేను నక్కరలేదని యాతడు తలంచినట్లున్నది. గాంధీ కారాగారమున నున్నాడని మాకు తెలుపబడెను. కొందరు విప్లవ కారులు పట్టుకొని యుండెదట. మనము మైకేలు కాలిన్సు నొక సంవత్సరము విప్లవకారుడని వ్యవహరించితిమి. మరుసటి సంవత్సరమే ఆకాలిన్సునే నాయకుడని వ్యవహరించితిమి.

కర్నూల సర్ సి. పీటు:- లేదు!

స్పూరు:- ప్రభుత్వము వారి ప్రతినిధు లుపయోగించిన భాషను బట్టియే నేనట్లు చెప్పుచుంటిని.

వైనికవ్యవస్థ

భారతదేశములోని వైనికవ్యవస్థనుగూర్చి మొదలెత్త మున్నట్లెందును. నేను వివరించుచున్నది. వానిని నాకన్న సమర్థులగువారు చర్చించుటకుదురు. కాని వైనికవ్యవస్థను ఎ దులన వివరితముగ హెచ్చయ్యెను? గౌరవనీయు డగు సహాయకార్యదర్శి చెప్పిన భాగము నందును. ఒక్క బ్రిటిషు సేనల వైన నే 1921-వ సంవత్సరము నుండి సానుభూతి పా 7,000,000 వ్యయము హెచ్చుచు నున్నది. భారత దేశములోని సేనల 5,000 లను 1921 లో తగ్గించిరినాకు జ్ఞాపకము. ఉద్యోగిగతులను బాస్టియేటుల వలనను, అందరు ఉద్యోగిగతులకును ప్రయోజనము నిచ్చుటకును, ఈ హెచ్చుదల కలిగి యుండునని యూహింపవచ్చును. కాని యంత పెద్దమొత్త మేలయ్యెనో, తెలియకున్నది. భారతదేశపు రాబడిలో నించుమించుగ నరాంశము వైనిక కాఖయే మించుచుండ, దేశమునందెట్టి విపరీతపు పరిస్థితు లేర్పడ నున్నవో, యూహింప గలుగవచ్చును. భారతదేశములోని బ్రిటిషు సేనలందు సంఖ్య తగ్గింపబడినను శ్రేయస్సాన కార్యాలయమునందు మాత్రము బాస్టియయ్యెను. 1914-వ సంవత్సరమునందు అధికారుల సంఖ్య 301 గ నుండెను. తదనంతరములందు 444 గు రుండిరి. ఇంత విపరీతపు, అసాధారణపు హెచ్చుదలకు సహాయ కార్యదర్శి యేకాగ్రణములను నిరూపింపగలుగునో మాతము.

రాజకీయస్థితి

భారతదేశమును బుజ్జగించుకాలము గడచినది. అచ్చటి పరిస్థితులన్నియు మారివని, విడిచిపెట్టవని, సహాయకార్యదర్శిగన్న

కొంచెమువినరముగ నేను వానినిగూర్చిచర్చింప దలచితిని. భారతదేశము ఇప్పుడు క్రమక్రమముగ అభివృద్ధి చెందుచు, శాంతియుతమగుచున్నదని ఆతడు చెప్పెను. నిరాకరణోద్యమమునకు గొప్ప భంగము గలిగినదనియు నెను. బ్రిటిషు అధికారసామ్రాజ్యము మరల స్థాపింపబడుచున్నదని యా చెప్పెను. బ్రిటిషు రాజ్యాంగవిధానము నింకకన్న స్థూలదృష్టితో మరియొకరు చూడబోరు. నిజస్థితి యెలాగుననున్నదో, జరికింతుము. నేను కారాగారమునందు నుమా రియదేవలను దిక్కి వైగానున్నార వారిలోగొప్పవారు, నులీయరు, నిన్ను శంక చారిత్రులుగలరు. విజ్ఞానవంతులు, ప్రతిభాశాలురుగలరు. వారి ప్రతిభ, మన ప్రజల సభలోని సామాన్యసభ్యుల ప్రతిభనుమించి యుండును. వారి విజ్ఞానమును మన సభ్యుల విజ్ఞానమును సామాన్యముగ మించి యుండును. రెండుమాడు సంవత్సరముల క్రిందటివరకు వారు బ్రిటనుకు ప్రతిభాశులుగ నుండినారు. ఇప్పటికిని వారు ప్రభుత్వవిధానము నేవంగుతుకగాని బ్రిటిషు ప్రజయెవల ద్వేషభావము లేదు. ఈయిరువది వేలమందియు బ్రిటిషువారికి ప్రతిహతులుగ నుండి రనుకారణమునగాక కేవలము భారతదేశభక్తు లైనందున కారాగారముపాలై యున్నార. వారి నేరము అడియే. వారి స్వాతంత్ర్యమును, అత్యధిక జాతీయవాదమును విజృంభించుటకు బ్రిటిషు విధానమునందలి లోపములే కారణమయ్యెను. జాతీయ స్వాతంత్ర్య పోరాటమును గూర్చియు మనము మాతృముగ 1919లో నొకసంగ నుండు విధానమును గూర్చియు మి కెల్లరకును తెలిసియున్నది. ఈసందర్భమున వెనుకటి రాజ్యంగము తని గూర్చి ముచ్చటించుట యావశ్యకమైనది. ఆతనిని (హంటాగూ గారు) పదభ్రష్టుని జేసిరి. కాని అతడు భారత ప్రజాభ్యుదయమునకై సలిపిన కృషిని ఆక్షేపు ప్రజలెన్నటికిని మరచకాలరు. అప్పటికి ఆవిధానమును ప్రభుత్వమువద్దనుండి పొందుటయే కష్టముగనుండెను. మాబోంట్లు కా విధాన పుస్తకమునుగ నుండినను దానివలన కష్టములు గలుగునని లోచనము, ఎంద్రాముల చెల్లుబడికై మాంటాగూగారు బాధ్యతాయుతడగు రాజ్యాంగ వేత్తలెవ్వరినించిరిని నిన్నుగజెప్ప వచ్చును భారతదేశమున మన మనేక సంవత్సరములు పాలించుచుండెనను, ఇంతటివిధాన మిదివరకు ప్రవేశపెట్టబడి యుండలేదు. అతను స్వాతంత్ర్యమార్గమును జెడచెను. ఇక దానిని మూయుటకువీలులేదు. బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమునందే గాక ప్రపంచమునంతటను, స్వాతంత్ర్యపీఠములగు నుండునా రియల కాలిని ని కొనియాడకమానదు. అయినను ఆతను ప్రవేశపెట్టిన సంస్కరణములకు జరియైన అనుకూలనాతాంరణ ముండెనదికాదు. అప్పుత సరమును సుమార్లు సంధియు సంస్కరణ విధాన ప్రయోజకత్వము నకు భంగము గలిగించుటకు కారణములయ్యెను. సరివాదుల నిర్మాణమువై మతాభిప్రాయమునందు సంచలనము గలిగెను. ద్వేషమును పురికొల్పెను. కాని యాద్వేషము బ్రిటిషుప్రజలవై గాదని మరల హెచ్చరించెదను. వారిద్వేషము ప్రభుత్వప్రతినిధులవైనుండెను. నిరాకరణోద్యమము ప్రవేశపెట్టబడినది. బ్రిటిషు అధికారులకు చాల చిక్కుగ నుండెను. మొదటి ఎన్నికలో వోటరు లధికసంఖ్యాకులు పాల్గొనుటకు నిరాకరించిరి. సాత్త్వికనిరోధము దేశమంతటను వ్యాపించెను. బొంబాయి రాజధానిలో కొన్ని ప్రదేశములందు నూటికి ముగ్గురు కూడ పోలింగు ప్రేషనులకు వెళ్లలేదు. నే నాప్రాంతముల కొక సంవత్సరము క్రితము వెళ్ళియుంటిని. పాశ్చాత్యభౌతిక సిద్ధాంతములందే శత్రుణమొందిన మనబోంట్లు కా ప్రాంతాధ్యక్షులనుగూర్చి బోధపడలేదనుట. సామాన్య రాజ్యాంగవేత్తల కారవాగ్దానమే బోధపడదు. మనవారినిరాకరణోద్యమమునే తిన్నగ గ్రహింప జాలకుండెరి. దురభిప్రాయముల గలిగించుకొనిరి. ఉద్యమము వెట్టిదని వ్యవహరించినంతనే సహస్ర పరిష్కార మయ్యెనని తలంపదగదు. నిరాకరణవాదులకు కొన్ని వేల మందిని నిర్బంధించినంతనే ఉద్యమ మణిగిపోవదు మన మణచకాలము శరీరమును బంధించినను స్వాతంత్ర్యమును గోరునది మనశ్శక్తి. మనశ్శక్తి చంపుట కేయాయధమునలేదు. నిర్బంధించుటకు కారాగారము చాలదు. ప్రవాహము నొక అడ్డకట్ట ఆపునని యూహించువారు కొందరుగలరు. అయిడ్డకట్ట పెట్టెయెత్తుగ కట్టుదుమో ప్రవాహపు దుడుకును అంతయధికముగను మించియు, ఉండును. అడ్డకట్ట ఎప్పటికైనను తెగగలదు. భారతదేశమునందలి కారాగృహవాసములు గూడ ఆలాగుననే తెగవదనవచ్చును.

రక్షాపాతము, పశుబలము

భారతదేశమునం దావహించియున్న శక్తి అతీతమైనది. మానవశక్తి మించినది. పశుబలము, రుద్ధిరప్రవాహము అయిర్దాడునందు శాంతిని సంపాదించలేకుండెను, భారతమునను సంపాదించజాలవు. ప్రపంచమునం దెచ్చటను రక్షాపాతమువలన శాంతి కుదురలేదు. మనము సహాయనిరాకరణము నోడింపజాలము. నాకునదాని నోడించుట యిష్టమేకాని భారత ప్రభుత్వమువారు ఈక్షేత్రపు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి యంగీకారముతో నుజయోగించునట్టి సాధనములు మాత్రము నాకు బనికిరావు. సహకారము నభ్యసించి సహాయనిరాకరణము నోడింపవచ్చును. నేను చెప్పిన దేమనిన, బ్రిటిషువారును, భారతీయులును, సమాన స్వత్వములు గలిగి అన్యోన్య ప్రేమతో సామ్రాజ్య పౌరులకలె మెలంగవలయును. మనయధీనమననుం డెడలసరాజ్యములలోని భారతీయుల రాజకీయ కష్టములు తొలగింపబడవచ్చునని మనతో భారత రాజ్యాంగ సహాయకార్యదర్శివలికెను. అవి త్వరలో తొలగింపబడునని నేనువిశ్వసింపచెదను. మన కలలోని యలు కార్యాలయమువారు భారతీయులను బ్రిటిషు పౌరులతోపాటు సమానముగ జూడవలె నను జ్ఞానమును తెచ్చుకొనునట్లు చేయుదురుగాక. ఏలన భారతమునందుగాని మన యధీనమున నుండెడి యేకాలనీయుండెనందుగాని భారతీయులకు ఎట్టి కష్టము లుండెనను-బ్రిటిషు పౌరులకన్న నేమాత్రము తక్కువగ చూడబడుచుండెనను- శాంతి కుదురనే కుదురదు. అపాయస్థితి యట్లే నిలిచి యుండును. వైరభావము తగ్గుటకు మారుగ అతిక్యించుచుండును.

ప్రభుత్వమువారు నిజస్థితిని కనుగొని యుచితరీతిన ప్రవర్తనలెని కొరుచున్నాను. గాంధీయహత్యుని భావమును కనుగొనుటకు మారుగా మన మాయనను కారాగృహముక బడ్డద్రోసితిమి. ఆవిధానము నిచ్చటివారుకొందరు అగి కాగముగ నుండవచ్చును. కాని ఆయంగీకార మసమర్థము చాలుమన్నది. గాంధీని బాగుగ గ్రహించుట యుక్తము. మనమాతనిని బంధించుటచే, ప్రజాశక్తిని బంధించుటయైనది. ఇ నమామనతో నేకీభవింపవచ్చును. ఏకీభవించకపోవచ్చును. కాని భారతమునందలి కొటానుకొట్ట ప్రజలశక్తి ఆతనియందు ప్రతిబింబితమై యున్నది. దీనినే నేను మరలమరల హెచ్చరించుచుంటిని. మన కాలిని యభిప్రాయములు రుచింపకుండవచ్చును. కాని అవి ఆతని స్వంత యభిప్రాయములని తలచుట పొడవాటు. ఆతని నిర్బంధమువలన, గలుగుముఖ్య ఫలితిమేమన, ద్వేషభావము హెచ్చును. ఈగొప్పపోరాటమంతమునకు వచ్చుటకుమారుగ నింకను సాగుమిండును. శాంతి నెలకొనుటయు దుస్సాధ్యము. బ్రిటిషు అధికార సామ్రాజ్యము ప్రతిష్ఠింపబడినది! అవును. భారతము దివాలాయైనది. లొంకమైరు ప్రత్తివ్యాపార మధోగతిపాలైనది. ఆర్థికపరిస్థితులును, రాజకీయములకలె నే యుపన్యాసముగ నున్నది.

మా స్వేచ్ఛ గూర్చియును

బ్రిటను - భారత సంబంధ చాక్రితిమునందు అతిశీఘ్రముగ మార్పుచెందెనా, మంచిది. లేకున్న భారతము బ్రిటనుకు దక్కదు. బ్రిటను భారతమునకు దక్కదు. అట్టి దురదృష్ట సంఘటిల్లి నేని దానిఫలిత మేమగునో ప్రస్తుతము మనకు న్నసింపకపోవచ్చును. మన మిప్పుడు వినిన యుపన్యాసము వలన గలిగెడి ఫలితమునకన్న యుపద్రవకరముగు ఫలితము సంభవించుననియే నా నిశ్చితాభిప్రాయము. ఈక్షిప్త సమస్యకు పరిష్కరించుట దుష్టముగ మొనట కన్పించును. కాని అందులకు బూతుకొనిన నులభముగ జరిగిపోవును. భారతము తన గృహమునకు తానే యజమానురాలగు నుండగోరుచున్నది. అట్లు తనగృహమునకు తానే యజమానురాలగు నుండనంతకాలము శాంతి యుండదు. గతరెండుమాస వారములనుండి భారత స్వతీయవిలేఖకుడు వ్రాయుచుండెన వ్యాసములను మాస్వేచ్ఛ గూర్చియును ప్రతీక ప్రకటించుచున్నది. గతసోమవారము ప్రకటించబడిన వ్యాసమునందు ఒక ధనికుడగు పారశిక వర్తకునితోటి యాచితేఖకుడు కావించిన సంభాషణగలదు. అపారశికుడు నిరాకరణా వలంబుడుగాడు. హిందువులతో మహమ్మదీయులతో పాఠశికులతోటి విలేఖకుడు సంప్రతించెను. పారశికవర్తకుడు రాజకీయపక్షములలో నెందును

చేయుచుండలేదు. నిరాకరణోద్యమముతో నేలాటి సంబంధమును లేదు. “ప్రస్తుత యశాంతికి కారణము జాతీయవాదములేక ఆర్థికమైన సంతృప్తియే” యని ప్రతిపాదింపబడుచున్నది. ఇది నిరసనను బ్రకటింపదు. ప్రస్తుతమును బరికింపును:

జాతీయవాదమును సంతృప్తిపరుపకుండుటయే, ముఖ్య కారణముగ నున్నది. ఆర్థిక దార్శన్యమును, ఆర్థిక కార్యకర్తలను ఇందుకు చేయుట యోగ్యమని. అయితే, మానసికతలను పరిష్కరించుటకు మాత్రం యధికారముండదు. ఆర్థిక నిర్మాణమును, మేము సహించము. ఇప్పుడు మేము దీనిని, మానసికతలను మి యధికముననుండునది. మిగతా వానిని దుర్వినియోగపరచుచున్నామని చెప్పవలసివచ్చును. ఇప్పుడు మాత్రమే చెప్పెదను వినుడు, మానసికతలను లేపును, బద్ధతలను సరిగా తెలియను, ఆ హారపద్ధతులను తగ్గినను, వర్తకము చురుకుగా జరుగుచుండునను, నష్టములు సకాలమున తగ్గి సత్యములు బాగుగ ఫలించినను, అప్పటికిని మాగృహమునకు మేమే యజమానత్వము వహించుటకు దృఢ సంకల్పమును నిడనాడెను.”

అంతట విలేఖను దాపారశీకుని మరల నిట్లు ప్రశ్నించెను. “మీ కార్యకర్తలను మీరే యజమానులగుదు రనుకొందుము. మీ దేశమునందు మానామృతము వెచ్చించితిమి. దానిగతియే మగును. మా దేశములగతి యెవరును?” భారతదేశములోని యూరోపియనులగుర్ని పలువురు సందేహస్థులు లగుచుండుచు, వ్యాఖ్యలపడుచుండును. అట్టివారు పారశీకుడు ప్రతిపాదింపబడుచున్నది.

“వారు సురక్షితముగ నుండును. సంఘర్షణ రాజ్యాధికారమును గూర్చి మాత్రమే జరుగుచున్నది. ఆ సమస్యను పరిష్కరింపక కష్టమవుచున్నంత కాలము ద్వేషము నిలిచియుండును. మీ దేశముల సామ్యమునకును కష్టముగ నుండును. అందువలన దేశములో బ్రిటిషు సైనికుల లభికముగ నుండవలెనని మీరు కోరుచుండును. మీ యభిప్రాయము నాకు తెలిసినది. రాజ్యాధికార సమస్య పరిష్కరించిన తరువాత మీ దేశముల ప్రాణములను సురక్షించుట కిచ్చుట ఒక్క బ్రిటిషు సైనికులను నుండవలసరమలేదు. అప్పుడు ఇప్పటికన్న యధికముగ నే మీ యనుభవము మీపైబడి మాదేశమున కనవలసివచ్చును. దాని నుపయోగించుట కప్పు డిప్పటికలె వెనుకదము.”

అంతట విలేఖుడే తన విమర్శనమును వెలిపెను. “నే వాక్యములు నిరాకరణావలంబుని లేదనియు గావు. అది ఒక పారశీక వర్తకుని యభిప్రాయములు.”

లేబరు సంఘము సూచనలు.

మా లేబరు పక్షమువారు కొన్ని ఏర్పాట్లను వెంటనే గావించవలెనని కోరుచున్నారు. భారత ప్రజల శ్రావణమును కోర్కెలను నెఱవేర్చవలెనని భావమే సహాయకార్యదర్శి యుప వ్యాసముగ నుండవలసిన కన్వింపను. ఆ కోర్కెలను కొంతవరకు సఫలపరచినగాని యుపయోగములేదు. అపాయకరముగ నిర్ణయించుచున్నాము. రాజకీయ నిర్బంధితులనందఱును కష్టము విడుదలచేయవలెను. వీరిలో కొందరను మేము స్వయముగ జూచితిమి. లజనతి గావించుట దేశభక్తులు గావించిన శేరమేమి? దేశభక్తియేమి? భారతదేశములోని అన్ని పక్షముల ప్రతినిధులను బ్రిటిషు ప్రభుత్వ ప్రతినిధులను ఒక సమావేశమునకు వెంటనే యాహ్వానింపవలెను. ఆ సమావేశము పరిశీలన నన్నిటిని సహకారముగ చర్చింపవలెను. 1919 వ సంవత్సరము భారత ప్రభుత్వ నిర్మాణ చర్యలలో నుండగా ద్వంద్వ నిధానమునందలి లోపములను మనము కొన్నిటిని కనుగొంటిమి. అట్టి వానిని, మరి కొన్నిటిని సంపూర్ణముగ ఆ సమావేశమునందు అనుభవమును బట్టి వెల్లడి చేయవలెను. చట్టములో నుదహరింపబడిన పది సంవత్సరముల గడువుతో నిమిత్తములేక ఆతిథి ఘనముగ విధానమును మార్చు గావించి చెద మని బ్రిటిషు, భారత ప్రభుత్వములు ఆ సమావేశమునందు నూచింపవలెను. పది సంవత్సరముల గడువును కొట్టివేయుటకు మేము కొందరము పార్లమెంటుకి మిటి యందు బ్రయత్నించితిమి. కాని విజయము పొందజాలకుంటిమి కాని ప్రస్తుత పరిస్థితిని కనుగొని యున్నాము, అగడువును త్రొసివెట్టి అంతకున్న శీఘ్రముగ కొత్త సంస్కరణములను పరిశీలించుటకు మేము సూచించు ప్రయత్నము చేయుచున్నాము. ప్రతినిధు లందరను సమావేశతీర్మానములను విశ్వాసపూర్వకముగ నాదరించుటతో సగ్గున వెంటనే ప్రభుత్వమువారి కేర్పాటు చేసెదరని నానమ్మిక. సంస్కరణములను స్వల్ప ప్రవేశ పెట్టుటకు ప్రభుత్వమువారు తమ సంసిద్ధతను జూపినయెడల భారత ప్రజల యావేశము కొంత యుపశమించును. చెందుదేశములకును స్థలమును స్థలము కొంచెము సడలను.

జాతీయవాదము

అదియునుగాక, మొదటి యెన్నికలలో, కానరావలసిన బ్రవేశించినవారు ప్రజాపరిమళముని యెవరును చెప్పజాలరు. కనుక కొత్తగా మరలన్నెకలను జరుపవలెను. అన్నిటికన్నను, ముఖ్యముగ గమనింపదగినది మరయొకటిగలదు. జాతీయవాదము భావమును రూపుమాపవలెను. జాతీయవాదము నణచుటను అపాయముగ నున్నది వింటున్న ప్రభువు పలికెను. బ్రిటన్ పక్షము బూన దగనివారు, ఆచిత్రజ్ఞులే లేనివారు ఎన్నిమారులు జాతీయవాదమును వెల్లడిచేసి ద్వేషమును పెంపొందించి యుండలేదు. నేను యూరోపియను జాతీయవాదము అధిక్షేపింపను. కాని భారతదేశమునకు వెల్లిన మాబోటులన్నవి మనవారు కొందరకు చేయుచుండిన కార్యములు తెలిసెను. అట్టివారు తమ యధికారము నెటుల దుర్వినియోగపరచుచుండినదియు, బ్రిటన్ కు కట్టికళంకము నాపాదించుచున్నదియు స్వయముగ బరికింపగలిగితిమి. సహాయకార్యదర్శి సివిలు సర్వీసు ఉద్యోగులకు కష్టముల సేకములుండెనని పలికెను. వాస్తవమే. అయితే మనము నిజమారయవలసియున్నది. ఈమధ్య అచ్చటకు వెళ్ళి ఉద్యోగులు మునుపటివారివలె ప్రతిభావంతులు, సమర్థులు, యోగ్యులు గలవారు కాక నియు, ఇండియను సివిలు సర్వీసు ప్రతిభయందే లోపము గల్గిందనియు భారతీయులను కొనుచుండురు. భారతదేశములో సంబంధముగల వారినివలె మై నాకన్న బాగుగ వివరింపగలుగుదురు ఇదేయభిప్రాయములను బాధ్యతాయుతులగు భారతీయులేగాక గొప్పస్థితిలో నున్న ‘శ్వేత’ వారుగూడ నాకు తెలిపిరి. ఉద్యోగమునందలి వ్యాపారము తగ్గి రుచులన, యిదిసంభవించిన సంభవించి యుండవచ్చును. కాని జాతీయవాదము అనేది అసాంకారముతో మన ప్రభుత్వముల కింకను ద్వేషభావము కల్పించి స్వభావము గల వారిని మాత్రము భారతదేశమునకు బంపకదము.

బాధ్యత, అవకాశము

దుర్భరముగ సైనిక వ్యయమును తగ్గింపవలెనని మాయభిప్రాయము. నూటికి 50 వుండి వ్రాయుటకు గాని చదువుటకు గాని తెలియని దేశమున. ఈవిద్యావిహీనతకు బాధ్యులు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారే. రాబడిలో నుమా రర్థభాగమును సైనికభాగమునకు భూసముగ నున్నది. విద్యావిధానమును పెంపొందింపవలెను. వోటరులు తెలివిగల వారుండవలెనని వింటున్న ప్రభువు చెప్పిన యభిప్రాయముతో నేనేకీభవింపచున్నాను. మనము విద్యను ప్రోత్సహించిన సైనిక భాగము సామ్యు వెచ్చింపవలసరమండదు. సాధ్యమైనంతవరకు భారతము స్వపరిపాలనమును సంపాదించవలె ననుటయే మన ముఖ్యోద్దేశ్యమైనటుల కార్యములపట్ల మనము ఋజువుగ బ్రవర్తించవలయును. భారతమునకు సాధ్యమైనంతవరకు దోమియనుస్వపరిపాలనమును సగవలెనని మాలేబరమువారు మొదటయెడలయు తలచుచున్నారు. పశుబలమును, రక్తపాతమును విధానము నందెంతజనుము సంబాదింపగలిగినో, భారతమునందును ఆంతే సంపాదించగలుగుననుని యొకమామనెను హెచ్చరించుచు మన ప్రభుత్వ బాధ్యత

స్వామి సత్యదేవుగారు.

నేత్రచికిత్సకు విదేశముల కేగగోరుట.

పానుపోర్టు నియంతుడు.

తనకండ జబ్బుకు చికిత్స చేయించుకొనుటకు విదేశముల కేగదనని స్వామి సత్యదేవుగారు వుద్యోగులకు తెలుపగా వారు పానుపోర్టుల నీయమనినని సమాచారము అను సూతుగుజరాతీదినపత్రిక ప్రకటించెను.

స్వామి సత్యదేవుగారు నేత్రచికిత్సకొరకు ఆస్ట్రేలియా జర్మనీదేశములకు మొదట వెళ్లి అచట నేత్రచికిత్సలో చాల ప్రవీణులగు వారివలన చికిత్స చేయించుకొని పిమ్మట ఆరోగ్యము కొరకు కొంతకాలము ఫ్రాన్సు, స్విట్జర్లండు, ఇంగ్లాండుదేశములలో సంచరింపగోరి పానుపోర్టు కొరకు డాక్టరుల సర్టిఫికేటులను పంపుచు బొంబాయిలోని పానుపోర్టు అఫీసుకు 28-4-22 వ తేదీన వ్రాసిరి. ఆంగ్ల దేశమునకు మాత్రమే పోవచ్చును. తక్కిన దేశములకు పోనరాదు. ఆంగ్లదేశమున నేత్రచికిత్సకు చాల సమర్థులున్నారు. ఆరోగ్యస్థానములుగూడ చాలకలవు. మీరు రియూపాటులు పంపిన పానుపోర్టు పంపెదనని 6-5-22 న ఆయుద్యోగి మరల వ్రాసెను. జర్మనీలో నున్న డాక్టరు ఫ్రాంకును సైన్య ఆస్ట్రేలియాలో నున్న డాక్టరు ఫోటగార్ల వంటి గొప్ప వైద్యులు ఆంగ్లదేశములో లేరుగాననే ఆంగ్లదేశములుగూడ జర్మనీ ఆస్ట్రేలియా దేశముల కేరుచుండురు. ఉన్నవో వారిచేరులను తెలుపుడు. నేనిప్పుడు చదువలేదు, వ్రాయలేను. ఒకరి సహాయము లేకుండ నడచుటకైన మీలేరున్నదని 8-5-22 వ తేదీన స్వామియరల వ్రాసెను. దానికి ప్రత్యుత్తరము రానందున 26-5-22 వ తేదీన మరల వ్రాసెను.

బొంబాయి దొరకమువారు తమ అభిప్రాయమును మార్చుకొనజాలరు. మిక్కిలిమున్నటి సూచనలు పంపిన ఆంగ్లదేశమునకు పానుపోర్టు పంపెదనని 2-6-22 న ఉద్యోగి స్వామికి వ్రాసెను. అది లక్ష్యిదామరావు జ్వలెన్సి, బాల్కొన్ ప్రేమ్లాభార చాగార్ల జూలై 6 వ తేదీన బొంబాయిలోని పత్రిక వ్రాసిన తేది 11 వ తేదీ నాపత్రికలో ప్రకటింపబడినది.

గలదు. బ్రిటిషు ప్రజల సభలో భారతముస్వల్ప చర్యకు వచ్చినపుడు సభామందిరమున నుండు సభ్యుల సంఖ్య చూచిన మన బాధ్యతను మనమెంతవరకు ప్రహించుచున్నదియు విదితమగును. అవకాశమింకను గలదు సమయము గడచిందని నేను అనుకొనుచుంటిని. గతి సంవత్సరము డిసెంబరులో నే నిచ్చటికి వచ్చినపుడు అయభిప్రాయము నేకలిగియుంటి. ప్రభుత్వపాలనా విధానము లో పభూయిష్టము గనుండెను. ఇక సవరించుటకు మీలేదేమోమనని వెలగొందితిని. వ్యవధి యొకనకలదు. సవరించుకొనుటకు అవకాశముగలదు. స్వాతంత్ర్యభారతముగ దేముటయే మనబాధ్యత - బ్రిటన్ శ్రావణముస్వభావము నందు విశ్వాసము గోల్పియున భారత ప్రజావళి విశ్వాసమును మరల చూచుకొనుటయే మనయవకాశము.

పాండురోగము

జ్వరములు

నెత్తవల

టానిక్ వైన్

నిస్త్రాణ

బలహీనత

డబ్ల్యు. సి. అండుకో., (లిమిటెడ్) మాంటురోడ్డు, మదరాసు

W. E. Smith & Co., Ltd, Mount Road Madras.

తామర, దోపిసు తీట

మొదలగు వాటికి శాస్త్రోక్తముగా నూతన పద్ధతి ననుసరించి కనిపెట్టబడినవి.

ప్రోటల్ ద్రావకము

ప్రోటల్ ఆయుర్బుమెంటు

ప్రోటల్ సోపు

గుడ్డలకు తగిన ముతకపడదు. దీర్ఘ కాలముయొక్క ఉప్పువి కూడత్వంలో మాయమైపోవును.

మదరాసు కెమికల్స్ ఇండ్స్ట్రీస్ (లిమిటెడ్) ప్రోప్రైటరీస్ సెం. 1208, మదరాసు.

విదేశ వార్తలు

హిందూ మతము

ప్రత్యేక వ్యక్తుల సాత్తుచున్న

సామెతలు వట్టుదల

హిందూ జాతికి:—క్రాంతిగారి యాచనములను

వ్యవహారము త్వరితగోచరమునకు వచ్చునని తెలుచిరికాని, ప్రత్యేక వ్యక్తుల సాత్తుల యుపసంఘము, ఋణముల యుపసంఘముల సమావేశములు చాలా దీర్ఘములుగ జరుగించుటచే నట్లు గాల్గెను. ఈ యుపసంఘములయందు రవ్యములు మూర్ఖపు పట్టుపట్టిరి. రవ్యము లంగీకరించు ఋణముల నెప్పుడు తీర్చినదియు దెలుపకయే తమకు మాత్రము ఋణముల నీయవలె నని కోరుచుండిరి. ప్రత్యేక వ్యక్తుల సాత్తుల యుపసంఘమునందు రవ్యము ప్రతినిధులను ఇతర ప్రతినిధులను జరిగిన ప్రత్యేక రములందు ఒకరితో నొకరు పోటీపడిరి. ఇదివరకు విదేశీయుల యధీకారమున నున్న సాత్తును గురించి వివరములను దెలుపవలె నని లిట్టి నాపుగాని ప్రత్తుంచునపు డిది హెచ్చెను.

విదేశీయుల ప్రదేశముల పుష్కల నిరూపించుట కష్టతరమని లిట్టి నాపుగాని ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు ఆయా యాస్తుల యజమానులే వానిని నిరూపింపవలె నని నడిపెను. అందుపై నితర ప్రతినిధులు మరింత బలవంతపెట్టిగా “విదేశీయులయొక్క ఆస్తులు” అనిన నేమియని అయిన తిరిగి గొప్పించెను. ఈ ఆస్తులను తిరిగి యేలమువేసేయెడల నిదనంతు ఆ ఆస్తుల యజమానుడుగూడ సామాన్య పాటదారులవలె నే యెంచబడుననియు నాతనికి ప్రత్యేక హక్కు లొసంగడవనియు లిట్టి నాపుగాని తుదకు ఒప్పుకొనవలసి వచ్చెను. లిట్టి నాపుగాని బెల్జియను ప్రతినిధులకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు, తా నొసగిన ప్రత్యుత్తరమునకు తన ఇష్టమువచ్చిన ట్లర్లము దీయవచ్చునని దెలిపెను. ఇతర ప్రతినిధులడిగిన వివరముల నెల్ల రవ్యము ప్రతినిధులు దెలిపినదియు కాని రవ్యముల కిందుల కెట్టి ప్రతిఫలమును కేవలలేదనియు లిట్టి నాపుగాని దెలిపిరి.

క్రాంతి గారికిలో కలిపించుకొని ప్రత్తు లన్నియు వ్రాతములముగ నుండవలెనని చెప్పెను.

ప్రతిపక్షము వారును దా మేకాభిప్రాయములగు లేని విషయమున వదలిపెట్టవలెనని యుపసంఘములవారు తీర్మానించిరి.

ఋణముల యుపసంఘమునంగ, లిట్టి నాపు, హిందూ కాపుగార్లుపై ప్రత్తులు తీరవరంపరగ గురిపించుట. ప్రత్తులు ప్రధమమున వాఙ్మూలముగ నే జరిగినను తిరువాత వ్రాతములముగ జరిగెను. ఆదాయవ్యయపట్టికయందలి బంగారు మొత్తమును గూర్చి ఓక్స్ ఫోర్డ్ కాపుగానిని నునికెత్తము లగు ప్రత్తులడిగిరి. ఈ ధన మంతయు, తీరవరమునొనబడిన చర్చి యాస్తులలోని దనియు, ఔమనివారణకుగాను ఆది యుపయోగింపబడుచుండెననియు నాయన ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. ఉపసంఘము తిరిగి 1 వ తేదీన సమావేశ మగును.

సర్ ఫిలిప్స్ లాయడు గ్రీముగారితో ప్రసంగించుచు క్రాంతిగారి ట్లు జెప్పినట్లు “జర్నలు డెన్ డేట్టు” అను పత్రికయందలి గల దని దెలియుచున్నది:— హిందూ సమావేశమునందు సామెతలు ప్రతినిధు లధికారహాదతో దెలిపిన విషయములు గొప్పపరుపబడి నట్లెంచవచ్చును. హిందూ సామెతలు ప్రతినిధులు తిప్పించినను ప్రభుత్వ యధీన మొనర్చుకొనబడిన ప్రత్యేక వ్యక్తుల ఆస్తులలో 90 వంతులు తిరిగి ఇచ్చి నేయవచ్చును.

జర్మనీయందు పరాసులపై ద్వేషము

అప్పుడు సైనికీయాయందు పరాసులపై ద్వేష మును నెక్కువముగుచుండెను. ఇటీవల పెన్సింగు దిరువురు పరాసు జర్మను సైనికులు పోరాడుకొనుచుండగా విడదీయబడు జన బ్రిటిషు సోల్దరులకు తీవ్రముగ గాయములు తగిలెను. గ్రాస్టర్ లిడ్డును వదలివెళ్లుచుండగా పరాసు సైనికులపై జర్మనులు రివోల్వర్లను కాల్చిరి. ఇంకొక ప్రదేశమునందు పరాసు సైనికులను మోసికొనిపోవుచున్న రైలుబండిలోనికి కొందరు జర్మను సైనికులు దుమికిరి. ఆ పోరాటమునం దొక పరాసు సైనికుడు హతయ్యెను. అందే ప్రయాణ మొనర్చుచున్న ప్రతిఫల సైనికులలోని కవ్వరును జనలేదు.

ఫ్రాంకో సైనికుల నాణ్యత యెడలబడికపై సంతకము జూపవలసివచ్చెను.

బ్రిటనుకు హెచ్చరిక

అంతర్జాతీయ సమస్య

లండను, జూలై 9:—అర్థము మారుగారు “బ్రిటను-మహమ్మదీయమతము” అనుశీర్షిక క్రింద “టైమ్స్” పత్రికలో నొక వ్యాసమును వ్రాయుచు “మనము మేల్కొనిచి వెదలి పోవలెనని” నని దెలుపుచుండెను. సంగ్రామము:కు పూర్వము మహమ్మదీయ పుణ్యస్థలముల రక్షణ భారము బ్రిటిషువారి మీద నెంత మాత్రమును లేదు. సంగ్రామ కాలమున మక్కా-యందలి పెరిపుటటుంబమును రక్షించు భారమును బ్రిటను వహించుటచే నప్పటినుండియు నుల్తునయొక్క ఖిలావతునకు వ్యతిరేకపక్షము వహించిని యెంచబడుచుండిరి. ఏది యెట్లున్నను ఈ దినమున భారతి ప్రభుత్వమువారు నుల్తు ను యొక్క కలిపాయధికారము నంగీకరింపవలె నని బహిరంగముగ వాదించుచుండెను. ప్రభుల సభయందు కర్తవ్య ప్రభువు నుల్తును నట్లే వర్ణించెను అబ్దుల్లా జోర్దను షాజులును ఈ రాకుల కధిపతిగ గాంచినప్పటినుండియు మహమ్మదీయ పుణ్యస్థలముల రక్షణకు బ్రిటను నే బాధ్యురాలుగ మహమ్మదీయ ప్రపంచ మంతయు కాగ్యాచరణమును పరిగించుచున్నదను విషయము పశ్చిమదేశము గమనించు లేదు. ప్రతివత్సరమున ఇబ్న్ సౌదుగారికి బ్రిటిషు వారికి చెల్లించుచున్న 60000 సవరములకంటె, మక్కా మదీనాలకు వాహిలైటు ఆనుచుండు బారి నుండి తప్పించుటకు ప్రస్తుతము వేరొక మార్గము లేదు. ఈ మంత్రము కాశ్యతముగ నిలుచు నని యెంచుటకు వీలులేదు. ఇది పరాజయము నందిన తరువాత బ్రిటను నే అందులకు బాధ్యులుగ నెంచెదరు. అప్పుడు బ్రిటను కేంద్రులందరును ఆసియా యందు తమ విజయ భేరిలను మోగించురు. ప్రస్తుతము వాహిలైటులను మక్కా-మదీనాలదరికి రానిటందుట బ్రిటనుయొక్క బాధ్యత. దీనినుండి మన మెట్లుతేలకు తప్పించుకొనవలెను. ఈ రాకు, పాలస్తీను, ఆరేబియా లందు అధినివేశకార్యాలయమునా రెయిన్స్ వలసిన గొప్ప సాహసకృత్యములను ఆంగ్లేయులు గమనింపవలెను. అరబ్బులకును యూదులకును కొన్ని వీల్లీయబడెను. టర్కీ చిన్న చిన్న రాష్ట్రములుగ శిథిల మొనర్చబడెను. ఖర్దులును అరబ్బులును తిరిగి తిరుగబాటు గావించక పూర్వమే, ఈ పుణ్యక్షేత్రముల రక్షణకొరకు సైనికాధికారులు నూతనోపాయములకు గడంగక పూర్వమే మనము వానిని వదలి బయటకు వచ్చుట యుచితము.

జర్మను ఆర్థిక దుస్థితి

జర్మనీ దినాలా తీయవలెను

మిత్రమండలి సమావేశ సూచనలు

లండను, జూలై 10:—“డెయిలీ టెలిగ్రాఫు” రాజకీయ విలేఖకు డిల్లు దెలుపుచుండెను. జర్మను ఆర్థిక విషయ నితీతిగురించి బ్రిటిషు రాజకీయజ్ఞులు కలవరపడుచుండిరి. ఈ విషయమై చర్చించుటకు మంత్రిమండలి యుపసంఘమువారిదినమున చర్చించురు. మంత్రీవర్గమువారు లేపు సమావేశమై చర్చించురు. ముఖ్యము కాన్సిలు సమావేశము జరుగక పోయినయెడల, మిత్రమండలి ఆర్థిక మంత్రులయొక్కయు, నవ్వపరిహార వేత్తల యొక్కయు సమావేశమును దప్పించు టెట్లో దెలియరావచ్చును. ముఖ్యము కాన్సిలునందు సభ్యత్వము గలవారు మూతమే గాక వర్సెలు సంధి పత్రములపై సంతకములు గావించిన వారినందరిని సమావేశపరుతుని యెంచుచున్నారు.

టైమ్స్ పత్రిక జర్మనీ ఆర్థిక పరిస్థితులగురించి వ్యాఖ్యాన మొనర్చుచు, పరాసాంగ దేశములు యేకమై తమ విజయ ఫలితముల కాపాడుకొనుటకు ప్రయత్నింపవలె నని దెలుపుచున్నది.

షిల్లింగుతో సమానవిలువగల జర్మను మార్కు-ధర పెన్నీకంటెను గూడ తగ్గిపోవుటవలన మధ్య యెకోపాయందు సంభవింపనున్న అపాయమును గురించి వార్తాపత్రిక లన్నియు హెచ్చరించుచున్నవి.

జర్మనీ దినాలా తీయవలెను

లండను, పారిసు, వాషింగ్టను డబ్లినులనుండి పరస్పరము చాలముఖ్యములగు అధికార ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుగుచున్నవి. ఆర్థిక వివాదమును తప్పించుటకుగానిట్లు జరుగుచున్నవని మాత్రము జర్మనీయందు కొంద రెంచుచున్నారు. జర్మను

విదేశండు పరిస్థితులు

విప్లవకారుల ప్రాతికూల్యము తగ్గుచుండుట

లండను, జూలై 10:—తాత్కాలిక ప్రభుత్వ సైన్యములు నలువైపులనుండియు విప్లవకారులను చుట్టుముట్టుచున్నవి. అన్ని ప్రదేశములందును విప్లవకారుల ప్రాతికూల్యము తగ్గిపోవుచున్నది. వెస్ట్ సైన్య పట్టణవాసులు, కాగడాలో నత్తుత్తానాముతో తాత్కాలిక ప్రభుత్వ పటాలములకు స్వాగతము నొసగిరి. తాత్కాలిక ప్రభుత్వ పటాలములవారు జూపించుచున్న కనికరమువలన విరివిని పజాభిప్రాయము తాత్కాలిక ప్రభుత్వమున కనుకూలముగ మారుచున్నది. డివెలరాగారి చర్యలు నిరసింపబడుచున్నవి. ఈ వత్సరముగూడ గెయిలుకు ఆటపందెములను జరుపుటకు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించుట జూడ పరిస్థితు లభివృద్ధి జెందుచున్నట్లు గాన్పట్టుచుండెను. ఈ పందెములకు ప్రపంచమునందన్ని వైపుల నుండియు దాదాపు 80000 ప్రేక్షకులు జనుచుండురు.

కాథలు బ్రూగాగారి అంత్యకర్మలు

కాథలు బ్రూగాగారి అంత్యకర్మ లీదినమున డబ్లిను నందు జరుగును. డివెలరాగారి సమయమున పాల్గొనవచ్చును, అట్లు గావించినయెడల నాత డప్పుడు నిష్పరింపబడనని యెంచుచుండిరి. ప్రజాస్వామ్యవాదుల ప్రధానకార్యాలయము మల్టోనుండి లిమరిక్కునకు మార్చుకొనిరి.

లండను, జూలై 10:—కాథలు బ్రూగాగారి అంత్యక్రియలు సైనిక గౌరవమర్యాదలతో జరిగెను. వేనకపేలు జనులందరును గుమిగూడి అందు పాల్గొనిరి. వీధులందు వేనకు పేలు బొరులు దీర్చి నిలువబడిరి. చర్చినుండి, బ్రూగాగారు మరణించిన ప్రదేశముగూడా అంత్యక్రియలు జరుగు ప్రదేశమునకు యూరేగింట్లో జనుటకు మూడుగంటల వేల్పు. డెయిలు ఈ రానునందలి ప్రజాస్వామ్య ప్రతినిధులు హాజరైరి. క్రిస్టియని గౌరవార్థము ప్రజాస్వామ్యవాదులు సమాధిసాగ్ధ చాల తుపాకులను ప్రేల్చిరి. ఎట్టి అల్లలులను లేపు. డివెలరాగారు రాలేదు.

లాయడు జార్జి పాయిం కేరుగార్లు

లండను, జూలై 10:—జర్మనీ ఆర్థిక నితీతులను గురించి యుష్టపరిహారములను గురించియు చర్చించుటకు పాయిం కేరు లాయడు జార్జి గార్లు సమావేశ మగుదురని లండను “టైమ్స్” పారిసు విలేఖకుడు తెలుపుచున్నాడు.

88 వ కర్నాటక కాల్బలములు చీల్చి వేయబడినవి. వారు ఒక రజితపాత్రమును సర్వసేనాధికారికి బహుమతిగ నిచ్చిరి. దానిని ఆయన పాదరముగ నందుకొనిరి. ఈ గిన్నెను పోటీకి పెట్టెదరు. ఈ సైనికులు పోటీపాదవలెను.

ఎల్. ఎస్. డి. బట్టరు వి. సి. ఎస్. గారు ఇండియా ప్రభుత్వవిద్యా కాభాధికారమును స్వీకరించిరి.

ప్రభుత్వము నిజముగ దివాలాతీయనిది తిరిగి యభివృద్ధి నొందవలదనియు, దానిని తప్పించు నుద్దేశ్యముతో బయటనుండి గావించబడు సహాయము నిష్ప్రయోజనమనియు కొంద రెంచుచున్నారు.

జర్మను మార్కు

బర్లిను, జూలై 9:—జర్మను మార్కుల విలువ తగ్గుతముగ తగ్గిపోవుచుండెను. ఈ దినమున సవరమునకు 2450 మార్కుల నిచ్చుచుండిరి.

జర్మనులు రొఖ్కూ-రూఫమున నీయవలసిన నవ్వపరిహార మొత్తమునకు వాయిదాను పొడిగించవలెనని నవ్వపరిహారసంఘము వారిని గోరుటకుగాను అందరు కైకబిరిగను సాగిందరు, ఫివరుగార్లు ఒరిసునుండి పారిసునకు జనిరి.

ప్రభుత్వమువారు ప్రస్తుతవాయిదా కవనరమగు మొత్తమును విదేశనాణెములలో ప్రోగుజేసియుంచినను దానినిప్పుడు నవ్వపరిహారములకింద నిచ్చివేసినచో వేరొక యాధార ముండనేరదు. మార్కు-ధర అకస్మాత్తుగా పడిపోవుటచే నిప్పుడు నాణెములకొరకు మిత్రమండలివారు బలవంతపెట్టినయెడల జర్మనీతిరిగి కోలుకొనుట దుష్టరమగును. ఇదివరకే యధికమగు చెరుపు. గలిగెను.

ఆయుధములు కనుగొనబడుట

బర్లిను, జూలై 9:—మాగ్డ బర్లినునందు కనుగొనబడిన ఆయుధముల సందర్భమున చాలమంది యర్జును జేయబడిరి. వీరందరును నేవనలివ్వుపక్షమువారే. ఒక పోటు 800 రైఫిల్సు 16 మరఫిరంగులు చాల విస్తోళ్ళు 20000 వర్షాయములకు సరిపోవుమందు గుండు సామానులు దొరకెను.

ఉన్నతోద్యోగములు

ఉన్నతోద్యోగములయందు విద్యుత్ భర్తముల నిర్వహించుటకు, ఆవశ్యకత ననుసరించి కొందరును, అర్హత ననుసరించి కొందరును నియోజింపబడుచుందురు. జాతీయత గల దేశములందు అర్హులగు వారలకు మాత్రమే అట్టి అవకాశ మున్నుండును. పరాధీన దేశములం దట్లుగాక, రాజానుగ్రహము ననుసరించి యుండును. అర్హులగు వారలయందు ఈశ్వరబోధితమగు ప్రావీణ్యత నిబిడికృతమై యుండును. రాజానుగ్రహ పాత్రులగు వారలయందు, అధికారపాత్రులయలములగు ఆవేశ పూరితములైన బాహ్యదండములు మాత్రము ప్రత్యక్షమగుచుండును. అర్హతచే ఉద్యోగము నందగలిగినవారు తమ యుద్యోగమునైనను విడనాడుదురు గాని, ఆత్మగౌరవమునకు భంగము వాటిల్లనియరు. తదితరులు తమ వుద్యోగమునకు చేటు సంపాదించుటకు కట్టి నీచకృత్యము లొనరించుట కైనను వెనుదీయరు. అర్హతచే యుద్యోగము నందగలిగిన వారల కది తృణ ప్రాయము. ఆవశ్యకత ననుసరించి నియోజింపబడిన వారల కది గగన తునుము.

విరోధా మహాసంగ్రాహము బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు యొక్క సకలసంపదనమున కడ్డు తగిలినది. యంత్రాకర్తాగములగు, సంగ్రాహ దేశముల కట్టుబాటు చెడినవి. తిరిగి యంత్రమున నడుపించుటకు, యంత్రాకర్తాగములను సరిపుచ్చువలసినవచ్చినది. సంగ్రాహ మంతరించినది. మెంజ్ యంత్రాకర్తాగములకు సరిపాడబడినది. అంతర్భాగములను యంత్రాకర్తాగముల గల సుబంధము సరిపుచ్చుటకు పరిశ్రమించిరి. ముందుగా హిందూదేశము యొక్క కట్టును విగించు టత్యంతావశ్యకమని నిశ్చయింపబడినది. ఇందులకు అర్హులైన విత్తరంపబడిన పిమ్మట, మాంట్యాగూ, మహాశయండును, ఫలమృత్యు ప్రభువును, సత్యోద్యమమును సహా ప్రభువును, తగువారలని, పేర్కొనబడి, యీపనికై నియోజింపబడిరి. సిన్హాప్రభువును, వారసు సమకూర్చుచునిరి. ఫలమృత్యు ప్రభువును, పురియెక్కించుట కేర్పాటు గావించిరి. మాంట్యాగూ మహాశయండు ముట్టుపెట్టుట కొప్పుకొనెను. అటు తర్వాత వీరు మువ్వలను, తమ విద్యుత్ భర్తమును సక్రమముగా నిర్వహించిరి. సంస్కరణ రక్షణము చేసిరి. ఇది కీమదు సంపదనము. దీని ఘట్టితమును పోలింపుచు వారలకు ముందుగా దీని నిర్మాణచారిత్ర వివరింపబడినవచ్చినది. వార యొక్క ప్రాశస్త్యమును నచ్చ చెప్పు టావశ్యకమైనది. వారను సమకూర్చినవారు సిన్హా ప్రభువు కావున నచ్చజెప్పుట కాయన నాయత్తము జేసి అనునను అండర్ క్రెడిట్ జవాబు లొనెక్కించిరి. వారనిచ్చినది. ఆ యంకము ముగిసినది. పురి యెక్కించుటలో ఫలమృత్యు ప్రభువు ఇదివరలోనే ప్రఖ్యాతిపడిన వాడు కావున, దీని పనివానితమును గురించి, అనుమానింప వలసిన అవశ్యము లేదనిరి. ముడులను గురించి సుధాధానము చెప్పుటకు, ఉదయదేశాచార భాషాపరిజ్ఞానము గలిగి, తొలుతనుండియు సాధనసంపత్తి సమకూర్చుచు, సహాయ భూతులుగా నున్న సిన్హాప్రభువే తగువాడనిరి. ఇందువలన మే సుధాధానము చెప్పగలచినవారు, అడుగువారలతో సమాన దగ్గా యుండుడు టావశ్యకము కావున, సిన్హా ప్రభువును, ప్రభువుల హోదాలొనకి మార్చిరి. ప్రభువై, కిందర్బు అప్రతిమానసాహస ధైర్యములతో నిర్వహించెను. ప్రాధుసరియైనదేయని అంగీకరింప బడినది. శాస్త్రీయమైన వార, ప్రాత్రమంతయు యోగ్యంబు బడినపుడు. రాజకీయ పరిజ్ఞానముతో వేయబడిన ముడిగట్టాడు, నమ్మకమై దిగాక అనుమానాస్పద మెట్లగున? సంస్కరణప్రాధు తిరిగి హిందూదేశమునకు పంపబడినది. సామ్రాజ్యంతర్భాగముగు హిందూదేశమును సంస్కరణములను త్రాళ్తో బంధించుటానిది మొదట కట్టుబడుతుండుటకు బ్రయత్నించెను కాని, కిర్యాత కట్టుబడి, వదలిండుకొనుట మగతననియ్య, వ్యాధునయ్యతను నియో, దేశీయలు భావించిరి. త్రాళ్ళను చుట్టి గాని ముడులు విగియలేదు. విగించుటకు బట్టుబట్టిగాని సఫలీకృతమగు సూచన లగుపించలేదు. ముడులు జూటచే, కట్టు సడలజొచ్చినవి వార మృత్యువుగా లేకుండుట వలన, త్రాళ్ళు విరునెక్కి, ముడులు విగియటకు వీలులేనంతకరిమైనది. కట్టుబడిపోవ మొదలిడినది. కట్టును లాగి పెట్టుటకు జనసహాయ మగత్యమైనది. జనము సప్లయకి కంట్టాక్తుల నేర్పరచిరి. కంట్టాక్తుల కప్పబడి జనమును సప్లయచేసిరి. వారిని చెడుపక్షములుగా నిభజించిరి. ఉత్తరాగ్రము నొకరికిని దక్షిణాగ్రము నొకరికిని అందిచ్చిరి. ఉత్తరాగ్రమును లాగిపట్టినవానిని మితవాదులనిరి. దక్షిణాగ్రమునుబట్టి కొన్నవారిని బాహ్యజేతులనిరి. వీరిరుతగల వారును త్రాళ్లనలాగి, ముడులను విగించి కృతార్థులుకాజూచిరి కాని త్రాడులింకము. వీరికి క్షేమించిపోయినది నిరాశతోంది.

పున్నదున్నట్లయిననుపుంచి, తమకువచ్చుగించినవారికి, తామువచ్చు గించుకొన్న స్థితిలో నైననుపుంచినవచ్చుగించి, మాట దక్కించుకొనుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. అంతవరకైనను నిలిచే యెత్తుగపించుటలేదు. ఇదివరకే చేతులు పొక్కులెక్కినవి. ఇంకనులాగితే తొక్కులూడి మంటలెక్కునను భితాహామము జనించుచున్నది. తమదీనారనిందములను తమయజమానులవైపునకు త్రిప్పిరి కాని కొంచెము వోపిక పెట్టుండి అనుటయే కాని, వేరు వివరము లింకలో వినుపించుటతాములు కానరాకున్నది. పుట్టిగావచ్చుగించు కొన్ను నుటకు గాని, ఖండితముగా వచ్చుజెప్పుతుంటా మనకుండుటకుగాని కారణము లేకపోలేదు. ఆవశ్యము కట్టుబడునని, నిశ్చయించుకొన్నవారొకరు. కట్టుబట్టిస్తామని నమ్ముచున్నవారికొకరు నిశ్చయించు కొన్నవారి నిశ్చయమునకు చేటువాటిల్లినది. నమ్మబలికినవారికి స్వామిద్రోహము చుట్టు కొన నై యున్నది. ఉభయములు ఆ ప్రతిష్ఠ పాలగుదు మేమో యను సంకోచముచే. పరితప్త మృదయు లగుచుచున్నారు. నిశ్చయించుకొన్నవారు, తమ నిశ్చయమునకు దేబియ్య, పొరబాటు లేదని తమస్వహితులకు విస్తరించవలసిన జవాబుదారీ తమ యందున్నదని వారికి తెలుసును. హిందూదేశమును కట్టుబాట్లలో నంచుట వలన లాభమనభవించ వలసినవారు మి యె కూడా అయియున్నందున, మిగొక నాటకమును బ్రదర్శించి వారిని సమ్మోహితులనుగా జేయు బాధ్యత మియ్యండు కూడ కలదనిరి, అందులకు వారంగీకరించిరి. దానికొక ప్రేక్షకుడు కావలసి వచ్చెను. తాను చూచినదానిని తిరిగిబోధించు సమర్థతగల ఉపాధ్యాయ పదవియం దున్నవాడై యుండుట లెస్స యనిరి. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు తగువారని పేర్కొనబడిరి. వారిని రైటు హోదాలిలు విరుదాకీతులనుగా జేసిరి. దేశదేశములను దిప్పి వివిధనాటక రంగములను జూపించిరి. ప్రభువాంకము ముగిసినది. కొంత విక్రాంతియిచ్చి యింటికొక్క పర్యాయ మేగిగవచ్చిరి. తిరిగి చెండవ యంకము క్షృణలోనే ప్రదర్శించబడవైయున్నందున యంతవరకు తాను చూచిన నాటకమును సావధానముగా బోధించుటకు తగినంత వ్యవధి లేనందున, విత్తులముగా వివరింపకనే, ద్వితీయాంకమునందలి బ్రహ్మనా నిపుణత్వమును చీక్షించుటకు విదేశములకేగ వలసి వచ్చెను.

యద్దనపూడి వేంకటరత్నం

గుజ్జపుపందెములు

కోర్టు నెక్కుట

కలకత్తా, జూలై 10.- లి సిస్టరు అండ్ కంపెనీవారు ఎస్. సి. వల్లిమగారివై యభియోగమును దెచ్చిరి. వారి గుజ్జపు పందెములను జరుపువారు ప్రతివాది పందెపు గుజ్జములు గల యజమానుడు. 1920 సం॥ జూలై 20 తేదీని పందెమువేసెను. ప్రతివాది వాదికి 6500 రూప్యముల నీయవలెను. వారకుపురపు పందెములో నవ్వుపోవుటచే ఈ సొమ్ము ఇయ్యవలసినవైనను. ఈ సొమ్ము అతనియనందున వారకుపురపు పందెముల కార్యనర్హికి తెలియ జేయబడినది. ఈ సొమ్ము ను వారి ముఖ్యులలో ఇయ్యకున్న కలకత్తా సంఘము వారిలో జెప్పెదని కార్యద్యక్తి ప్రతివాదికి తెలియజేసెను. ప్రతివాది అట్లు చేయలేదు. కలకత్తాసంఘమువారికి తెలియజేయుబడినది. ఈదశ పిబరరి 22 తేదీ లోపుగా తా నీయవలసిన 45,200 రూప్యముల నిచ్చివేయకున్న కలకత్తా క్లబ్బు అవకాలినికి రాసీను మని తెలియ జేయ గడిసెండురు మాసములలో వాదిని కలిసికొని ముండిలను (వాని ఇచ్చెను తన పేరును ఋణగ్రస్తుల పట్టినుండి తీసివేసినచో 8500 రూప్యములు నిచ్చెదనని వాదికి ఉత్తరమును గూడ వ్రాసి యిచ్చెను. ఋణగ్రస్తుల పట్టినుండి ప్రతివాదిపేరు తొలగింపబడినది. కాని ప్రతివాది చెప్పిన సొమ్ము నీయలేదు. కలకత్తా హైకోర్టువారు వావాను డిక్రీజేసి వాదికి ప్రతివాది 8500 రూప్యములను ఖర్చులతో నీయవలయునని తీర్పు జెప్పిరి.

సర్ మాంతుగు నెవ్ గారు

భారతదేశపు ఆర్థికసంఘమునుండి సర్ మాంతుగు నెవ్ గారు కరాచీకి తిరిగి వచ్చిరి.

జూలై 7 తేదీలో ఆ. తృతీయ వారమునకు 9877 టన్నుల దిగుమతులు, 12658 టన్నుల ఎగుమతులు అయినవి. మొత్తము 22035 టన్నులు.

ఎస్. ఎస్. కిటి కట్ట సిన్హా ఆను వాక కరాచీకెపులో ప్రవేశించినది. ఇండియా హాకర్లు ఇదియే ప్రభుము. మార్గ మధ్యమున గాలి అననుకూలముగా నుండెను. కొంతవిక్కు గలిగినా చేపు చేయెను.

మిరు కొనియున్నారా?

పత్రికయింటిలో నుండవలసిన సిద్ధాపథముల నేల కొనలేదు?

1. కోకాచియింటిలో సిద్ధాపథములను గురించిన వార్తలు నిచ్చు గోసులకు అతిపెద్ద ప్రకరణము ముప్పది రూ. 5. దీక్షాపాత్ర విధి-వే, విష్ణువక్త్రవైద్యశాల, 4-41 బాల్గలబారుపేటి రంగారావు, బహుశ్రీ. 2. కోకాచియింటిలో సిద్ధాపథములను గురించిన వార్తలు నిచ్చు గోసులకు అతిపెద్ద ప్రకరణము ముప్పది రూ. 5. దీక్షాపాత్ర విధి-వే, విష్ణువక్త్రవైద్యశాల, 4-41 బాల్గలబారుపేటి రంగారావు, బహుశ్రీ.

సారస్వతానవము (బుద్ధిప్రసాదిని)

సిల్లెలకు, కరుణాలకు, వృద్ధులకు, శ్రీలక్ష్మి బలము నిచ్చు కోవధము. మొదట దుష్టలను, మోపు, కలవేదిమి, మలబద్ధకము, అకలిలేకుండుట, కాంతిహీనత, గుల్మము, మూలకోగము, క్షృణ్ణువులను, క్షృణ్ణువులను మున్నగువాటిని పోగొట్టి అమితమైన కుద్ధరక్తము నిచ్చుచు బలమును గలిగించును. ఇది మానవకోటికి గొప్ప వర్ణప్రసాదము. 20 దినముల కోవధముగల బుడ్డి 1 కి రూ. 1-0-0.

సిద్ధాపథములు:—మా కాలాచారల సోకార్యమై వాగకోరులకు మద్రాసు, సం 881 కింబు శ్రేణిపిల్లలో మా ప్రాంచీని తరగతియొక్క మా తప్పక ఎల్లరు ప్రాంతానా మొనగ కోవధము. వి. పి. అర్జును మద్రాసు ప్రాంచీనుండి తుపబడవు. (301-594) సోశ్యపు రెంకటాచల పండితులు శ్రీశ్రీరాధాసువ వైద్యశాల మైసూరు

శ్రీ ఆంజనేయ వైద్యశాలవారి సుప్రసిద్ధ ఔషధములు

శ్రీ జిల్లాబోర్డువారి బహుమానము పొందుచున్నది

129 రకముల ఔషధములున్నవి

(31) బోధకాలు సంహరిణి:—ఎ శకాలమునుండియున్న శ్రీపదకోమయైన వామనగోజులలో గుణము కనబరచి. కాళ్ళనుండుట, నీరు హరించుటయుగాక పగిలిన పాదములు సహా స్వస్థులై కమలములవలె ప్రకాశించును. 15 రో. రు 4-8-0 వారమునకు రు 2-8-0.

(40) నిఖిల వ్యాధిమిత్రేభ కంఠరము. చిల్లింగిరి, పల్లిక, బల్లెలోగు సవాయిలున్న, కీళ్లనొప్పులు, నల్లని పొడలు, మూలవ్యాధి, పొండుపు, సమామేకములు, మేహదాలు, మేహప్రణములు, కుక్కవృమ్ము మొదలు అన్ని వ్యాధులను వారము రోజులలో వివారణజేసి యలము, కఠోకాంతి, కక్తర్పణి, వీర్యసంబంధ కలిగించును. ఇచ్చాపత్రిక. నెల రో. రు 6-0-0, 15 రో. రు 8-4-0.

(50) సర్వవిధ క్షరోగములమిత్రము. తీర్చించిన శత్రు, తేలుపు, ఎరుపు, నలుపు లోనగు యేంఠగు క్షరైనను, మూత్రము స్వల్పముగగాని, బోటుబొట్టుగాని పడుట, యీ గుణములన్నియు తగ్గి రక్తప్రేక్షి చేయును. 3 పూటలలో గుణము కనిపించును. ఇచ్చాపత్రిక. డబ్బీ రు 1-4-0.

కో. రాధాశిష్యుల (పపంచ విలగత్ గోపాలపుర్యాయవన్, కూరాధాస్వయదుగ్ధ వారిధిల సువాకాధాభానుమాన్. వైద్యనిర్మితిశ్రేష్ఠ మహిమాధీమాన్ మహాద్వీధి, బ్రాహ్మణ్యవారిగంశేవతుర యశోత్తమాన్ సదారాజతే. 31 విధంబగు వ్యాధిచే నెవబడెడు, వారలైనను దయతోడ వారివారి రోగజతుల తొలిపిన పేదరిక, మందులు బవువారము మాన్యులారా. గోపాలపుం, కొత్తపేటపొద్దు. (గోదావరిజిల్లా)

కూరాడ వీరభద్రాచార్యులు, అయ్యర్వేద యూనాని డాక్టర్.

జూబులు

కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము

జమా ఖర్చు పట్టిక

ది 1-1-22 నుండి ది 30-6-22 తేది వరకు

జమ

	రు.	అ.	పై.
గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారివల్ల	800	0	0
విరాళములు	199	13	3
కాంతివైద్యము	68	0	0
కాకినాడ సిటీ కాంగ్రెసు సభ్యత్వపు చందాలు	150	0	0
తొలకు స్వరాజ్యనిధి	1-8	0	0
	1415	13	3

ఖర్చు

	రు.	అ.	పై.
శ్రీమతి కాంగ్రెసు సంఘమున కిచ్చినది	284	1	0
ప్రచారకుల భక్తి ఖర్చులు	259	2	6
ప్రచారకుల జీతములు	836	12	0
అచ్చనకు - కాగితములకు	120	4	0
అఫీసు అద్దె	38	11	3
తృప్తములు	25	0	0
పోస్టేజి కాతాకు	11	2	6
ప్రేమనీ కాతాకు	9	7	3
సాదరు కాతాకు	69	15	9
తంతివార్తలు	4	9	0
నిలవ	111	12	0
	1415	13	3

కాకినాడ } (సం.) వుప్పులూరి గోపాలకృష్ణ
1-7-22 } ఆ. కార్యదర్శి.

రెఫిలు నిదర్శనములు తనిఖీచేసినాన గరిగానున్నది.

(సం) గుణుపూడి కామోజీరావు.

కార్యదర్శి.

గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము.

ఈ ప్రెజిడెంట్ తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము సామాన్య సభలో ఆంగీకృతమయ్యెను.

శ్రీయుత వసంతరావు

బుచ్చి సుందరరావు పంతులుగారు

శ్రీయుత వి. బుచ్చి సుందరరావుగారు (విశాఖజిల్లా) 6 మాసములు తారాగృహవాసముచేసి 6 వ తేదీ వృద్ధాశ్రమమున 8 గంటలకు విడుదలయై బయటకు వచ్చెను. శ్రీయుత గజ నిర్మి రామచంద్రరావుగారు మున్నగు ప్రముఖులు వారిని ఆదరణతో ఆహ్వానించి శ్రీ రామచంద్రరావుగారి యింటకి తోడ్కొనిపోయిరి. ఆయన బహుశుభాన్ని నీరసించి యుండిరి. క్రమముగా జలము మూడునాలుగు గోజులలో చేరుకొనెను. బహుశా 9 వ తేదీకి ఆయన స్వగృహమునకు విశాఖ పట్టణము వెళ్ళుదురు. మా స్వకీయవిలేజునుతో యిట్లు చెప్పిరి:

“నేను ఆయుమాసముల శిక్షలో 4 మాసములు జైలుకాను పుట్టిలో కాలము గడిపితిని. మొదట ఒక నెలలోజులు రక్త గ్రహణితో బాధపడితిని. యిది నాకు క్రొత్తకోగము. యిది వరకు ఎప్పుడును ఎరుగిది. యిందుకు కారణము ఏమైయుండుననగా జైలులోనున్న ఆహారమును త్రాగుటకు జైలునీరును ఆయి యుండవలయును. మిగత మూడుమాసములును అప్పుడప్పుడు తీవ్రమైన ఉబ్బరపు దగ్గు వస్త్ర కాలతో బాధపడుచుండిని. సాధారణముగా నే నెప్పుడు బయటనున్నప్పుడు గూడ మంచి ఆరోగ్యముగల్గి యుండలేదు. పరిస్థితులు మార్పుకొనిన కారణముచేత నాకీ ఆహారోగ్యము తటస్థించినదని చెప్పలేను. నే నెప్పుడును శాగిష్టి నగుటచేత ఆస్పత్రిలో జాగ్రత్తగానే చికిత్సచేయబడితిని. నా ప్రక్కనే యితర జైళ్లనుంచి యీ జైలుకువచ్చిన సాదరభైదీలకు చికిత్స చేయుట చూచితిని. వారిని కూడ జాగ్రత్తగానే వైద్యులు చూచినట్లు నాకు తెలిసింది

“మీరు జైలులో ఖైదీలకును నాకును ఎట్టి అవరణ తగినది అడగితిని. దానినిగురించి నేను విస్తరించి చెప్పబూనలేదు. జైలు జైత్ర ద్రిటిష్ యండియన్ జైలు. నేనేమో ఆ జైలు జైత్రము బూనను. ఆ సహాయవాది నగుటచేత అసలే ఆ జైలుపని చేయను.

“రాజమండ్రి గెంటురుజైలులో యిప్పుడు నుమారు ఏబదిమంది అసహాయ ఖైదీలు వున్నారు. తాముకూడ త్వరలో కడలూరు జైలునకు మార్చబడుమని ఊహించుచున్నారు. నేను నా పూర్వప్రేక్షిడరు; ప్రాక్షీనుచేయ దలచుకొనలేదు. నే నింతవరకు మా జిల్లాకు చేయుమండినవి యిప్పుడు అపి చేయజాలను. స్వకీయవిలేజు.

నందిగామ తాలూకా ఖద్దరుప్రచారము

ఈ తాలూకాలో ప్రతి విశేషముగా పుడును. పల్లె

గ్రామ ప్రజలు రాటుమలమీద దారముతీయుట ఇంకను మరువలేదు. రాటుములు వేలకొలది యీతాలూకాలో పనిజేయుచున్నవి. మగ్గులు చాలాగలవు. జగ్గయ్యపేటలో మాత్రమే వెయ్యి సార్లెవగ్గులు గలవు. చాలమంది ప్రస్తుతం పట్టునేయుచున్నారు. అందరికిని ముతకనూలు నేయుట తెలియును. చుట్టుపట్ల గ్రామములలో మాలమగ్గులు చాలావున్నవి. యిది గాక వైజాం సరిహద్దు గ్రామములలో మగ్గుల వాండ్రకు పనులు లేక సాలీలు జగ్గయ్యపేటకు వచ్చుచున్నారు. వరుసకు కూలి చాల తక్కినగా వైజాం గ్రామములలో నూలు దొరకును. మాల వాండ్రు కూడ బాగా పనిజేయుగలవారున్నారు. యిచ్చట ఖద్దరు కంపెనీని స్థాపించవలయు నను ప్రయత్నములు కొలదికాలముక్రింద విఫలమైనను సాధు రామకృష్ణయ్యగారు మరల మాసముక్రింద ప్రయత్నము సలిపి టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులుగారికి లేఖను వ్రాసిరి. ఇంకలలో బందరు కాతా శ్రీ రామకృష్ణగారు యీ జగ్గయ్యపేటలో మగ్గుములు పెట్టించెదరనియు యిచ్చటి పరిస్థితులు చక్కగా వ్రాయవలసినదని రామకృష్ణయ్యగారికి వ్రాసిరి. అంత రామకృష్ణయ్యగారు యిచ్చట కావలసినంత దారము దొరకుననియు, మగ్గులు మనపాకలలోకి వచ్చి పనిచేయుదురనియు ప్రోత్సహించుచు వ్రాసిరి. అంతట శ్రీ కాశీరామగారు, మధుల లక్ష్మీకారాయణగారూగూడ బయలుదేరి వచ్చి యిచ్చట పరిస్థితులు జూచివెళ్ళిరి. రెండవవారా యీ కాశీరామగారు వచ్చి పరిశ్రాంభించి వెళ్ళిరి. యిచ్చట శ్రీ నెహ్రూ కద్దరు వర్తకసంఘము అను పేరున ౧౦౦ మగ్గుములు పెట్టించి సమయన్నూర్తిగా సంఖ్య పెచ్చించి పనిజేయించుచున్నారు. బందరు జాతీయకళాశాలలో పనిచేయుచున్న ‘గాంధీవస్త్రా’గారము వారు యీ సంఘమువారి ఏజెంట్లును భాగ్యమును అయివున్నారు.

యిప్పటికి మగ్గుములు కాలలు తగ్గునైనవి. ౧౦౦ సార్ల మగ్గుములున్న, ౧౧ మాల మగ్గుములున్న దశమికోజున పని ప్రారంభించి నేయుచున్నది. ౧౦౦ మగ్గుములు పెట్టించుటకై పాకలు తయారగుచున్నవి.

శ్రీ నెహ్రూ కద్దరు వర్తకసంఘమువారు తయారుజేయు గుడ్డ పద్ధ స్వదేశీయని హామీచేసి సర్టిఫై జేయుటకు గాంగ్రెసు తరపున తనిఖీవారుని నియమింపవలసినదిగా పశ్చిమ కృష్ణాజిల్లా జాతీయోపసంఘమువారిని యీసంఘమువారు కోరిరి. యింకను వారు నియమించలేదు. వెంటనే నియమించెదరని తలచెదము.

ఈశ్వరప్రగడ జగన్నాథరావు

మచిలీపట్నం

(ఒక విలేజుకుని నుండి)

నుస్లర్ దక్షిణామూర్తి కాస్తుగారి యుత్సవములు. జూలై 10:—ఈ సంతర్సము దక్షిణామూర్తి కాస్తుగారి యుత్సవములు మిగుల జయద్రుమగా జరిగినవి. చుట్టుపట్ల ప్రదేశముల నుంచి అనేక మంది సంగీత విద్వాంసులు వచ్చి, వారివారి యొక్క గాన నిపుణత్వమును ప్రేక్షకులకు జల్లడి చేసిరి.

శ్రీలసభ.

పురమండ్లి మూల, శ్రీలకోక ప్రశ్నోకసభ జరిగినది. ఆ సభలో ఈన్ను లక్ష్మీదాయమ్మ గారు, శివసయ్యమ్మ ముఖ్య యావశ్యకతను గురించియు, ప్రతివారు ఖద్దరు వస్త్రములను ధరించి నేగాని స్వరాజ్యము శీఘ్రకాలములో చేపారదనియు, ప్రతివారు కొంత నేపు తిరిగిచేసుకొని రాటుమలమీద నూలు తీసువలసిన దనియు, అన్నిటికంటె ముఖ్యముగా ప్రతివారు పేటపేట తిరిగి ఖద్దరు వస్త్రములను విక్రయించ వలసినదనియు మొదలైన సంగతులను గురించి యుపన్యసించిరి.

జిల్లాజడ్జి

కోల్కత్తాలోని చెంగల్పట్టుకు జిల్లాజడ్జిగా మార్చినప్పుడు యస్. సి. ఫవులరుగారిని ఆయన స్థానే ఇక్కడ జిల్లాజడ్జిగా నియమించిరి. కాని ఫవులర్ దొరగారు ఇంతవరకు వచ్చి చార్జీ తీసుకొనలేదు. ప్రస్తుతకడంతులనుబట్టి, ఫవులర్ దొరగారు రానియు లోబోగారు కొద్దికోజులలో వచ్చి జడ్జీపదవి నలకరించెదరని తెలియచ్చుచున్నది. ఈ కోజువడంతులబట్టి చూడ లోబోగారు కూడా రానట్లు కనపడుచున్నది.

బొంబయి కాసనసభ కార్యనిర్వాహక సభ్యుడు శీతల్యాదుగారు 9 తేదిని సిమ్లాకు వచ్చిరి.

ఆంధ్రజ్యోతిషాలయము

జాతకము

(1) జాతకచక్రము (కుండలి) యొక్క నకలుగాని (2) పుట్టినతేది, జననకాల ఘడియలుగాని (3) జాతకునియొక్కజన్మ నామము, ప్రస్తుతపు వయస్సు, మాకు ఉత్తరము వాయుసమయముగాని, ఈమూటిలో నేదియో యొక్కటి మాకు పంపియిడల, జాతకునియొక్క రూపము, స్వభావము, శరీరాధిగ్యము, ధనసంపాదన, ఆయుర్దాయము, భాగ్యము, సంతానము, కళాసౌఖ్యము, ఉద్యోగము, జీవనము మొదలగు 25 సంగతులు దాఖలా కొరకు వ్రాసి ముందుగా రు 1-4-0 లకు వి. పి. గా పంపెదము. ఈవ్రాసినసంగతులు సరిగా నున్నయెడల, జాతకుని యొక్క ఆయుర్దాయము ఆఖరువరకు, జరుగబోవు ప్రతిసంగి ఫలములు, అనగా, మహాదశ, అంతర్దశాఫలములు గల పూరా జాతకము, కాశ్త్రసమస్తముగా తయారుచేసి పంపెదము. పూరా జాతకమునకు రు 5 లు, అగును. పూరాజాతకము వ్రాయించుకొనువారు రు 2 లు, అడ్వాన్సు ముందుగా పంపవలెను. ఆటు కంపగానే జాతకము పూర్తిగా ఆఖరువరకు తయారుచేసి తక్కిన రు 8 లకు వి. పి. గా పంపెదము.

సంవత్సరఫలము

మొత్తముమీద 1 సం॥ రం వరకు ముందు జరుగబోవు ఫలములు వ్రాయించు, నెలలవారీగా 12 నెలల ఫలములు వికరముగా వ్రాయుటకు వి. పి. ఖర్చులతో రు 1-4-0లు అగును. దీనికి జన్మనక్షత్రము గాని, జన్మనామము గాని, మాకు పంపించాలును.

జాతకమార్పాడము

మొదటిభాగము

జ్యోతిషమందు ఏమియు ప్రవేశము లేనివారికి ఈగ్రంథము మిక్కిలి ఉపయోగము. దీనినిబట్టి భూతిభవిష్యద్వర్తమానఫలములు అతిసులభముగా తెలియును. కావలసిన వారికి వి. పి. ఖర్చులతో రు 2-8-0 లకు వి. పి. గా పంపెదము.

రెండవ భాగము

ఇది అచ్చుపూర్తి అయి సిద్ధముగా నున్నది. 800 పేజీలు. ఇందు లగ్న స్థుటము, గ్రహస్థుటము, భావస్థుటము, వస్తులములు, పోడేశవర్త, అష్టకవర్త, తాత్పర్యసూత్రముగా నుమారు 1000 ప్రమాణ శ్లోకములతోను, విశేషాంశములతోను ద్వాదశ భావఫలములు మహాదశ అంతర్దశాఫలములును, ఇంకను అనేక సంగతులతో మిక్కిలి సులభతేలిని అత్యర్థముగా వ్రాయబడినది. దీనివలన అన్ని సంగతులు పూర్తిగా తెలియును. ఈ గ్రంథము నచ్చనియెడల తిరిగి సామ్యు వాపసు చేయుదుము. ఈ 2-వ భాగమునకై యిదివరకు ఖర్చుపడ్డలు పంపినవారు తిరిగి మాకు వ్రాసినయెడల వెంటనే వి. పి. గా పంపెదము దీనివల పోస్టుఖర్చులు గాక రూ॥ 2-0-0-0 లు.

ఆలగ్యమైనవో ప్రతులు దొరకవు.

ఆ రెళ్ల వెంకట శాస్త్రి

(8512) గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు.

(గోదావరిజిల్లా)

ముఖ్య గవనింపు (2942)

యోగ్యతాపత్రములు

(3) బెనారెస్ సిటీనందుకు దుర్గా మెడికల్ హామివారి టూనిక్ గుళికలను సేవించుటవలన రాజకీయర అను నాన్నేపాతుడు నపునకత్వము లేక నుఖముగా నున్నాడు. అతడు 6 సం॥లనుండి బాధపడుచుండెను. ఇప్పుడు అతడు చాలానుఖముగా నున్నాడని చెప్పటకు మిక్కిలి సంతసించుచున్నారు.

దేరాఢూన్ } బిజ్జీకోర్

28-8-19 } క్రమపథ వద్ద.

కావి బిల్లులు

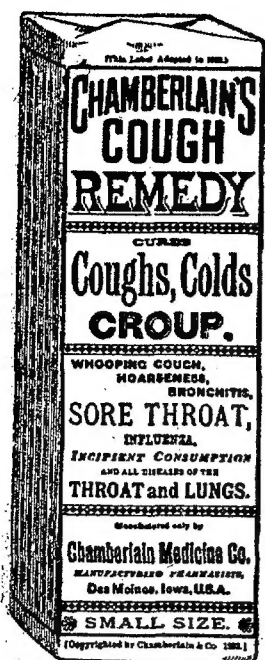
పాలు చక్కెర కాఫీపొడితో అవసరము లేదు. ఒక కవ్ నేడి నీళ్లలో ఒక బిల్ల కరిగించిన తుభ మైను కాపి త్రాగుటకు సిద్ధముగా నుండును. అఫీసర్లకు, ట్రావిలింగు తిరుగువారి కిది చాలా అనుకూలముగా నుండును. ఒక సారి పరీక్షించిన తమకే తెలుసును. ఏజెంట్లు కావలెను. 24 బిల్లులు ప్యాకె రూ 1-4-0. పోస్టేజి చేరు! (207) సత్యాగ్రహ స్టోర్సు, నెల్లూరు.

వనావధినరస్పరిల్లా

రక్తహీనతను రక్తముయొక్క మరళభరణ శోగింజుట. యందు చేరన్నిక గాంచినది. ధర 1-10-0 ఇండియా సిలోకానందు ఎచ్చటికైనను శరపాలాఖర్చు ప్రతికముగా పంపబడును. (2978)

విలాసము వి. డి. సావంత్

నెం 144 ఫనసవాడి, బొంబాయి

చేంబర్లెన్ గారి దగ్గు నివారిణి

దగ్గు, జలుబు, కాక వా యువు అను విడ్డలకు వచ్చు రోగము, గొంతుపుండు గొంతురాపు, రొమ్ముపడి సెము, కుక్కదగ్గును, అన్ని రకముల గొంతు వ్యాధులు మొదలగునవి పటా పంచ లై పోవును, అన్నిజాగా లలో విక్రయించ బడు చున్నది. (2) 33

Are you in the Full Glory of Manly Strength

If not, you are in urgent need of radical remedy to regain your strength and Manly Power

TRY BRISHYA JOGA

Prepared on the basis of Makaradhwaj Gold, Musk, Etc., in assimilable form.

It Guarantees Results.

It quickly renews VIGOUR and VITALITY and restores power of SUPERB-MANHOOD.

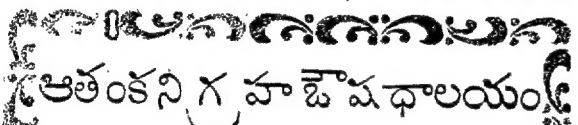
Price one Phial (to last 30 days)

Rs. 6-4. Per V. P. P. Rs 6-10.

THE

Kalpataru Ayurvedic Works

94 Grey Street, CALCUTTA.

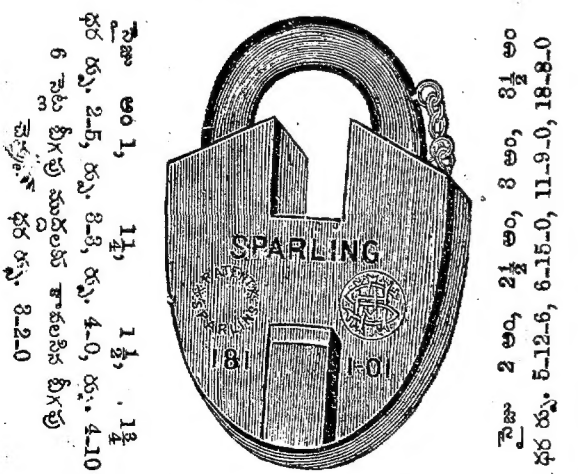

ఆతంకనిగ్రహ ఔషధాలయం... స్థాపితము 1881 సం|| ఈ ఔషధాలయపు ప్రసిద్ధి తెందిన ఆతంకనిగ్రహ మాత్రలు

వీటిని నేవించి మేలుపొందిన అనేకులు పలుమారు విడదకు కొరచున్నారు. గాన ప్రతిఫలము మీరు కూడను పొందవలెను అచట చాకొరిక - ప్రస్తుతం తపాలు ఖర్చులు కూడను కొరక పంపబడు మాయొక్క జాబితాలకు గాన దయచేసివాయును.

ఆతంగనిగ్రహ ఔషధాలయం... (219) 26 బ్రాడ్వే, మదరాసుకు వ్రాసిడి.

"స్పార్లింగ్" వేటెంటు... బీగపు నుద్దను ఉపయోగింపుడు

బీగపు చెవులు మార్పుకొనునప్పుడు చార్జి ప్రత్యేకముగా ఇయ్య నవసరములేదు. ముఖ్యమునెంత: ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను. The "Sparling" Patent Lockworks, P. O. Aligarh, U. P.

వంగరాష్ట్రశాసనసభ

కలకత్తా, జూలై 10:— కేటిసభయందు మిష్ట్రువారు బుదిపోటు దొంగతనములను గూర్చి ప్రశ్నించిరి: ఈసంవత్సరము జూన్ 21 వరకు 109 దొంగతనములు జరిగినవి. వాలుగుదొంగ తనములు చావుతో గూడుకొన్నయవి. బలవంతమగు గాయములు గూడ జరిగినవి. 1921 సంవత్సరములో 94 దొంగతనములు జరిగినవి. ఇందులో 4 గు మాత్ర్యతో జేరినవి. చాలవర కేసేర ములకు కారణము అసహాయోద్యమము. అధికారమును ధిక్కరించి ఈ సేరములను గావించుటకు అసహాయోద్యమము తోడ్పడెను. చవుతుదారు పరిపాలనము ఆరు మూడాయెను. దొంగలను చెందాడుటకు మంచి ఏర్పాట్లులు జరిగినవి. ముగ్గురు పోలీసు నూపరింపెండెంట్లు పనిచేయుచు న్నారని మా. స్టీ పెన్సన్ గారు బదులిచ్చిరి. ఈ ప్రశ్న సందగ్ధ ముననే పోయిన మే మాసములో 5 నెలలకు బెంగాలులో 585 దొంగతనములు జరిగినవి. 56 సేరములలో సాత్తు దొంగకొడి.

పోలీసుగ్రాంటులనుగూర్చి 4 గంటలు చర్చ జరిగెను. అదనపు ఆర్థిక పుత్రములో 356471 రూప్యముల గ్రాంటు కోరబడెను. అనధికారసభ్యులు గ్రాంటులను తగ్గించవని 95 తీర్మానములు గలవు. రెండు తీర్మానములు తప్ప తక్కిన వన్నియు ప్రభుత్వమువారిచే అంగీకరించబడెను. తగ్గించవలెనని చేసినతీర్మానములు ఓడిపోయినవి. హవురా పోలీసువారికి మోటారుబండి నిమిత్తము 6161 రూపాయలు గావలయునని. అది నిరాకరించ బడెను. 14250 రూప్యములు కాలయూనన్న దానిని 10150 రూప్యములకు తగ్గించిరి. కలకత్తా పోలీసు అదనపు ఆర్థిక సైనికులకు మోటారుబండ్లకు 41615 రూప్యములు కాలయూన నని కోరిరి. చాలచర్చ జరిగెను. సామ్మ్యు నీయవలయునని. దానిని నిరాకరించ వలయునని కోరిరి. తీర్మానము ఓడిపోయెను. మొదట గోరబడిన మొత్తములో 16811 రూప్యములు తగ్గించబడి ఇచ్చుటకు నిశ్చయించిరి.

రాజకీయ బండిలు - సుభాషణ

ను గూర్చి ప్రశ్నింప, సర్ అబ్దుల్ రహీం గారిట్లు బదు లొసంగిరి: ఒకపంజరమును బోలి యుండు స్థలమునుండి రాజ కీయబండిలు తనుబంధముతులతో మాట్లాడుటకు అలీవురు జయలు నూపరింపెండెంట్లుగా రుత్తవుజేసిరి. కొందరుబండిలు ఈఏర్పాటున కొప్పుకొనలేదు. వీరివిషయమై ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుచున్నారు.

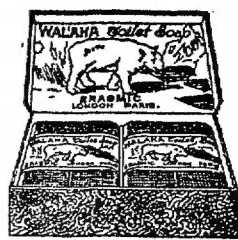
రాజకీయబండిలకు వార్తాపత్రికలు

ఇక్వరమ్యువాయు యడగ జెయిలు నూపరింపెండెంట్లు గారి యనుమతిమీద బండిలస్వంతభుత్తుతో నీయవచ్చునని ఆర్డర్ ఏర్పాటుగా నుడివెరి. ఈ పత్రికలు నూపరింపెండెంట్లు గారు అంగీకరించినవిగా నుండవలెను. జాతీయవాదపత్రికలు మరింత బండిల యభిప్రాయములను బావములను బలపరచు నను కారణముతో ఆ పత్రికలను నూపరింపెండెంట్లువా రంగీకరించ లేదని తెలియజేసెను. ఈ సదుపాయమును సాగించు విషయము ఆలోచనలో నున్నది.

తప్పుదావా తెచ్చినందులకు శిక్ష

అలహాబాదు, జూలై 10:—తాలిబుఖానీ క్రైస్తవ యువా ధ్యాయుడు బాబూ కుసాబక్ రాయగారు తప్పుదావాను తెచ్చినందులకు ఎందుకు శిక్షించరాదో కారణమును జూపు యని మోక్షార్థువారు తెలియజేసిరి. తాలిబుఖానీగారు చేతులు జోడించుకొని కంటనీరు గుక్కుచు తినసేరమును ఒప్పుకొని వివరములను తెలియజేసినపుడు మోక్షార్థుల అందరకును ఒకవిధమైన ఆవేశము గల్గెను. ప్రాతములముగ అన్నిటిని తెలియజేసెను. కుస్సుదురాయి, దంగుగార్లు సేరములో ఇ మిచ్చిరి. దంగుగారి ప్రోత్సాహముచే తాను చేవాలుచేసితినియు తప్పు సాక్ష్యముతో బలపరిచితి ననియు తెలియజేసెను తనతప్పునకు విచారించి దాని ఫలితమును అనుభవించుటకు సిద్ధముగ నుంటినని చింతాక్రాంతుడై పలికెను. తక్కిన ఇద్దరు ఎట్టి వాఙ్మూలము నీయలేదు. తాలిబుఖానీగారు తెలిసి దెచ్చుకొని బుద్ధిగ ప్రవర్తించెద ననుటచే సంతసించి అయనను న్యాయ మూర్తులు వదలివెట్టిరి. మిగిలిన ఇద్దరిని తత్కణము పోలీసు స్వాధీనము జేసుకొని డిస్ట్రిక్టు మేజిస్ట్రేటును నెదుట విచారణకు బంపవలయుననిరి. ఈ లోపుగ జామినుమీద విడుదల జేయవలెననిరి.

ERASMIC

చర్మమును మెత్తపరచుచు సుఖముగ నుండును. సువాసనకు ఘనతకు గుణమునకు అద్వితీయము. ఇమిటేషనులను చూచి మోసపోకుడు. అన్నిస్థాన వర్తకులవద్ద దొరకును. (లి)

మెటల్ పాలిష్ నిప్పు తగిలినను రగులదు C. Y. Iyer. Sole Distributor for Madras Presidency Post Box 128, Madras Stocked by Messrs. Sarasvathi & Co., Broadway, MADRAS.

(3081) "కత్తికట్టలు" పెద్దకత్తి గల్లి గజము పొడుగు గలవి. సాగజెను. 1.కి రూపు 4-8-0. దజను కొనువారికి ఒకటి ఉచితము. పోస్టేజీఖర్చులువేరే కలయువారు ఆర్డరుతో ఒకరూపాయి అడ్వాన్సు కంపనలెను. బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్లు etc. పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా) తెలిగ్రాఫిక్ ఆడ్రెసు: "ఇండస్ట్రీ" పెద్దాపురం.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

(2113-688) ఈ ఆపూర్వగ్రంథములో జన్మనీగారడి, యోగ దృష్టి వాస్తవము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంత్రశాస్త్రము, భూతదైవము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లపేక రిమా పాలు విచిత్రవిశేషవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, శరీరములేని తలకాయచేత మాటలాడించుట భూమిపైన గజముయెత్తిన గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ పాత్రము తెలుగుభాషలో అతి సు. భవైన తెలిసి వ్రాయబడి యున్నది. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యద్భుతముగా మేఘ్ చేయగలరని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాము. దీనివెల రూ 4-0-0. త్వరపడుడు. పి. ఆర్. జనార్దనంనాయుడు, ఒంగోలు, గుంటూరుజిల్లా

బహుమానము వైద్య విద్య ఆయురారోగ్యైశ్వర్యములకు మార్గదర్శి అన్ని భాషలలో దొరుకును. రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ, (8198) 27, చీనాబజారుకోడ్లు, మదరాసు.

మలయచందనము గనేరియా అను పెగోగమునకు కుక్కరము కధ్యము లేదు. పిచికారితో పని లేదు ఎటుపు, తెలుపు, పచ్చ, అను మూడు విధముల పె గో గ ము ను మూడు పూటలలో మాన్పును. స్త్రీల కుసుమ వ్యాధులకు కూడ ఇది రాజోషధము. (1251) డబ్బీ 1 కి వెల 2-4-0 గంధర్వ ఫార్మసీ, రాయవరం. (గోదావరిజిల్లా)

వేమన

సంపూర్ణ బీజితచరిత్రము
బోధనలు; చిత్ర పటములు

ప్రొఫెసర్ గంగాధర పాణిగ్రాహి.

(ప్రొఫెసర్ గంగాధర పాణిగ్రాహి ఆంధ్రప్రదేశ్ విశ్వవిద్యాలయమున ప్రొఫెసర్ గంగాధర పాణిగ్రాహి పీఠిక (కాపీరి).)

కష్టపడి సంపాదించి, భారత కవిత్వము చేసి ముద్రించిన చిత్రపటములు వేమన వికలపు. వేమన స్థలము, కాలము, కులము, కలుగు బ్రతుక, భాష, కవనము, విమర్శలు, కవనము మొదలగు 18 శీర్షికలుగల 230 పుటల గ్రంథము. విపులమైన పీఠిక, యింకా చిత్రములు నున్నవి.

శ్రీమహాపాద్యాయ వేదం వేంకటరాయశాస్త్రి గారి రిల్లు నెలూరు, 22-6-22.
“మీ రత్నంబు జ్ఞాపిపూర్వముగా పంపిన వేమనచరిత్రము నంది కొని యందుల విషయముం బరికించితిని. ఆంధ్ర శారదను దొడ్డబుణ్ణములో బెట్టితిరి. మనభాషలో అరుదైన సవిషయమున అనల్పమయిన పరిశ్రమనునహించితిరి. ఉపలబ్ధము ఇంచుకయు ఊహామోడును అగు నిట్టి విషయములలో కేవల సిద్ధాంతంబే గోచరించుట పుణ్యవశము. అట్టిచో మీరు ఓపికతో అరసియరసి నిరూపించిన వృత్తాంతములు మనోహరముగా నున్నవి. మనదేశపు జ్ఞానులలో నెల్ల వేమన పండిత పామర భేద మక్కడలేక సకలజనులకు తన సూటి మాక్తుల చేత ప్రత్యక్షగురుప్రాయుడు. ఇతని సూక్తులను కొన్నిటినినే యెఱుంగని యాంధ్రుఁ డుండఁడు. అట్టివాని చరిత్ర మగుటచే ఈ గ్రంథము ఆంధ్రుల కత్యంతప్రియ మని చెప్పవలయునా?
(Sd) వేదం వేంకటరాయశాస్త్రి.

ఇంత వఱ కిట్టి సంపూర్ణ బీజితచరిత్రము కాని ఇంత సర్వాంగ సుందరముగఁగాని ప్రకటన మొందలేదు.
శ్రీలింగో బయిండు ప్రతు లై పోయినవి. కొందఱు వెల యధిక మని వ్రాసినందున నీకిందిరీతి వెలువరించెదము. రు.అ.వై. అంటిక కాగితము ఉత్తమప్రతి 1-8-0 సాధారణ ,, (విద్యార్థులప్రతి) 1-4-0 ఏది కావలసినవా రది వ్రాయవచ్చును. విషయము చెంబ నొకవిధముగ నే యుండును. ఇతర లైండు ప్రతు లిప్పుడు దొరకవు. ప్రతి ఎనిమిదిరూపాయలకు లైబ్రరీ ఫుల్లముగా కొన్ని తాలూకా బోర్డుల వారు వెంటుచున్నారు.
క మ ల కు టీ ర ము
మైలాపూరు - మదరాసు

డిప్టోమీ పొందిన ఆయుర్వేద చికిత్సలను, చన్నుపురి S. K. P. D. ఆసుపత్రియందు ప్రధాన డాక్టరును, నిఖిలభారత ఆయుర్వేద విద్యా పీఠ విద్యార్థిత్వ కీలుగుగాను నుండు (8497) ఆయుర్వేద భూషణం

పండిత యం.దొరైస్వామి అయ్యంగార్, A. K. A. C. వారి ఆయుష్ష్య రసాయనమ్ బలవర్ధకమగు దివ్యాషధము

ఆయుష్ష్యము, రక్తకోశకము, ఓజస్వ్యము, వ్యాధ్యము, బల్యము, వృద్ధ్యము, మేధస్వ్యము, ప్రసవము, ఉత్తీర్ణము మొదలైన విశేషగుణములు ఈ ఒక “ఆయుష్ష్య రసాయనమును” కలదు గనుక పాండురోగము, చలిజ్వరము మొదలైన వ్యాధులచేత వచ్చు బలహీనత, రక్తహీనత, పక్షవాతము, వ్యాధిరోగములు, తుల్యరోగము, ధాతునష్టము, ఉష్ణాదము, మలబంధము, అజీర్ణము ఈ వ్యాధులు నిశ్చయముగ నివృత్తియగును. శ్రీలు గగ్గము ధరించియుండునపుడు ఆయుష్ష్య రసాయనము కొంతకాలము క్రమముగ నేవించిన తల్లకిని గర్భమునకున్న చాల బలము కలుగును. ధాతుపుష్టి కలిగించును. బలహీనమైన బాలురకు ఆహారములతో ఇచ్చుటకు మిక్కిలి యుపయోగమైనది. ఆయుర్వర్ధకము. చర్మ రోగములను హరించును. సెగవ్యాధులకు ఇదే వుత్తమ ఔషధము మేహరోగులకు ముఖ్యరసాయనము. నీటి 1 కి 3-0-0 ఆర్య ఔషధశాల, 7. ఆదియప్ప మొదలివీధి, వేవేరి, మదరాస్.

మహామారి (ప్లేగు) నుండి ఎంతమాత్రము భయములేదు (1045 4)
శ్రీ గద్వాల మహారాజ సాహేబుగారి మెప్పుచే బంగారుపతకమును బొందిన వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

వేగు ఔషధములు

కడచిన యిరువదియైదు వర్షముల కాలముగ ఇండియాలో పలుభాగములందును, బర్మా మున్నగు పలుప్రదేశ్ ములందు ఉపయోగింపబడి అశేషములను క్షించినవి
జ్వరమునకు హైమాది పానకమును, గడ్డలకు శత్రుధాతపుత్రమును, ఉపయోగింపదగినవి
ఇవి వేగును గుణపరచుటయే గాక, రాకుండ చేయుటకును చాలినవి. వేగుగల ప్రదేశములందు పానకమును మేము చెప్పియుండు ప్రకారము నేవించుచుండిన, వేగుబాధ ఎంతమాత్రమును సోకదు. ఈ మందులకు పిన్నలు, పెద్దలు, గర్భిణి శ్రీలుకూడ ఉపయోగించవచ్చును. ప్యాకింగు పోస్టేజిఖర్చులు ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ఉచితము హైమాదిపానకము 6 అవున్సుల సీసా రు 1-4 లు } శత్రుధాతపుత్రము 1 అవున్సు సీసారు 0-14-0 లు 3 " " 0-12 } 1/2 " " 0-10-0
తంతివిలాసము:—“పండిట్” మదరాసు ఆయుర్వేదాశ్రమము, 41, ఆచారపుర వీధి, మదరాసు.

ఇ సా న థే లే మలేరియా జ్వరమునకు అమోఘమైన ఔషధము.

జ్వరగడ్డను కరిగించి, 15 దినములలో వ్యాధిని పూర్తిగా పోగొట్టును. మలేరియాను రానియ్యక ఆటంకపరచుటకై ఉదయం, సాయం కాలములందు పూటకు ఒకమాత్ర చొప్పున తీసుకొనవలెను
అస్త్రా
తిమురువాయువు, మూత్రరోగము మూత్రకృచ్ఛరోగము మున్నగువాటి తగిన దివ్యాషధ మిది యొక్కటియే. నమ్మకమైనట్టి మందుల దుకాణములందు, ఔషధశాలలందు దొరకును.
మెస్సర్సు గోరియో (లిమిటెడ్) పోస్టుబాక్సు నెం 159, ఫోర్టు - బొంబాయి.
Esanafele. ఇండియా, బర్మా, సిలోనుకు సోల్ ఏజెంట్లు. (25)G

18 సంవత్సరముల నుండి చాలప్రసిద్ధి కెందినది.
* ఔషధము గోరియా మొదలగు అన్ని విధములైన ములకు గ్యారంటీగా చెప్పబడినది. ఇది సుపరిశుద్ధమైన విసమాలికలచేత మాత్రమే తయారుచేయబడినది. ఒక మాత్రా నేవించిన ఉపశమనము ఇచ్చును. 12 గంటల కాలములో వ్యాధిని ఆపును. అయిదు రోజులలో వ్యాధిని నిర్మూలము చేయును. ఇంతకు మించి వ్రాయబడినది. ఒక సీసానుండు తెప్పించుకొని నేవించినపిదప రోగులకి అనుభవముమీద గుణమును తెలియగలదు. పోస్టుచార్జీతో సహా బుడ్డి 1 కి రు 3-7-0 రెండింటికీ రు 6-10-0 మూడింటికీ రు 9-12-0 మాత్రమే.
[8458] ఉత్తరములు యింగ్లీషుగా వ్రాయుట యుచితము
D. Polines & Co.
Chemists, No. 3, Harimohan Roy Lan
Calcutta.

దిల్ ఖుష్ లేహ్యము.

మా వైద్యశాలయందు మేమామచే జరిపించిన వ్యాధులకు నీ ఔషధము 262 మూలకలతో తయారుకాబడినది.
మేమా మనగా దేహ మంతయు మత్సలు, నోవ్వులు, తిమ్మిర్లు, అరికాలు అరిచేతులు, దుండలు, బలహీనము, అజీర్తి, గుండెదడ, భారము, దగ్గు, ఎగవ్యాస, కీళ్ళనోవ్వులు, శరీర మంతయు లాగుట, శారీరకంపము, శుక్లవృష్ణము, పొండించి శారీరము తెల్లబడుట, జీర్ణించిన సెగ, సవాయి మొదలయిన వ్యాధులుగా శరీరమం దుండు ఏ జబ్బునైనను పూటకు పావు తులము లగాయతు ఆరతులము మోతాదున నలబడి దినములు నేవించిన రోగము నిర్మూలములయి పలుచబడి తీగినవె తెలికిజారి యింద్రియమును గట్టిపరచి, రోగికి యింద్రియపుష్టి కలిగి పరి శుభమైన రక్తమును కలిగించుటయే గాక తీర్చిదిద్దినవలె కళలు గలుగజేయును. ఏ విధమైన మేహరణమైనను సునాయాసముగా గ్యారంటీతో యీ లేహ్యము నేవించినవారలకు వై చికిత్స లేకయే నివారణ మగును. 40 తులము శేష 1-కి రు 6-0-0
గారంటీ బాండు ఇచ్చాభిక్షము.
గుణమియనిచో సొమ్ము వాపసు చేయబడును.
ఓ ఆయుర్వేద యునానీ వైద్యశాల, కాకినాడ.

గృహ నిర్మాణము

కృష్ణ, గుంటూరు, హైదరాబాదు, గోదావరి, విశాఖపట్టణము, గంజాము జిల్లాల వారికి, హెచ్చరిక.
మా స్వంత పడవలమీద రంగూనునుంచి. టేకు కలక తెప్పించుటచే చవుకగా ప్రశస్తమైన, టేకుమానులు కమ్ములు, దూలములు, రవునుతుండ్లు చిల్లరగానున్న, వర్షపుట టోకు ధరలకున్న విక్రయించు చున్నాము. చెన్నపట్టణం శేట్లకంపై మా శేట్లు తక్కువ, రయిలు చార్జీలు కూడా తక్కువగ నుండును, కావలెన్నివారు, ఇట్లు వ్రాయవలెను.
ఆ. సుబ్బారాయుడు, కంపినివారికి
టేకు కలపవర్తకులు, కాకినాడ.